Limburgs Dagblad

IN EN OM HET Limburgs — Zie pagina 10

Woensdag 9 november 1994 — 76e jaargang nr. 264.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,75

300 wapens onderschept

Van onze verslaggever

HEERLEN – De 'Vliegende Brigade' van de Koninklijke Marechaussee in Zuid-Limburg heeft sinds de oprichting van de organisatie in mei ruim 300 wapens in beslag genomen bij mensen die ons land wilden inkomen.

„Een uitzonderlijk hoge score," aldus adjudant Jean van Erp, de leider van het Mobiel Toezicht Vreemdelingen Limburg-Zuid (MTB), zoals de vliegende brigade officieel heet. De wapens zijn vooral afkomstig van acties aan de Duits-Nederlandse grens.

Onder de in beslag genomen wapens bevinden zich 47 vuurwapens, 109 gasalarmpistolen, 22 wapenstokken, 14 stroomstootstokken, 12 stiletto's en een aanzienlijk aantal traangaspistolen en -spuitbussen. „We zijn behoorlijk geschrokken van het aantal wapens dat naar Limburg werd geëxporteerd," aldus Van Erp. De bezitters van de wapens hebben een proces-verbaal gekregen. Volgens Van Erp gaat het in de meeste gevallen om Duitsers van buitenlandse afkomst die in Nederland het uitgaansleven bezoeken. „Ze verklaren steeds dat ze zich onveilig voelen en daarom een wapen dragen," aldus Van Erp.

Zie verder pagina 13
● Ruim 2500 mensen aan grens teruggestuurd

Rechtspraak met hindernissen

DOOR ROB PETERS

MAASTRICHT - Verdwaalde verdachten in de catacomben, blokkerende sloten, falende elektronische pasjes, defecte telefoons, koffie-apparaten zonder water én zonder koffie en een chronisch gebrek aan stoelen en kasten.

De eerste dag in het nieuwe rechtbankcomplex Annadal in Maastricht is gisteren verlopen als een slapstickfilm.

Ondanks alle ongemakken bleef de sfeer bijna vrolijk en werd met kunst- en vliegwerk toch nog een aantal strafzaken door de meervoudige strafkamer en politierechter mr. J. Nolet afgewerkt.

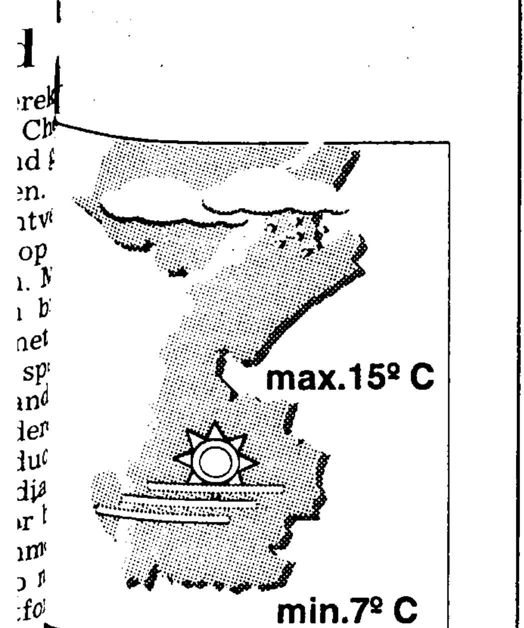
Zie verder pagina 13
● 'President, we krijgen verdachten niet boven'

'Lubbers wilde in maart dit jaar aftreden'

DEN HAAG – Ex-premier Ruud Lubbers wilde in maart dit jaar aftreden. Dat schrijft oud-minister van Binnenlandse Zaken Ed van Thijn in het vandaag te verschijnen dagboek Retour Den Haag, over zijn kortstondig ministerschap in het kabinet-Lubbers/Kok. Van Thijn hoorde van Lubbers' voornemen in een gesprek met de huidige premier Wim Kok die toen nog vice-premier en minister van Financiën was.

Op 23 maart 1994 voerden Lubbers en de ministers Kok en Van Thijn in Lubbers' werkkamer in het Torentje overleg over de reactie van het kabinet op het even verschenen rapport-Vierenga naar aanleiding van de IRT-affaire. Na afloop vertelde Kok aan Van Thijn dat Lubbers het liefst wilde aftreden.

Van Thijn geeft in zijn dagboek geen duidelijke reden die Lubbers had tot dat voornemen bracht. Ook Kok zei die dag tegen Van Thijn niet te weten wat Lubbers bewoog. Een dag eerder in zijn boek, op 22 maart, verhaalt Van Thijn wel van een ander gesprek met Lubbers waarin deze zich zeer somber gestemd toont over het politieke klimaat. „De verhoudingen verslechteren met de dag. Het kabinet breekt onder mijn handen af," aldus Lubbers.

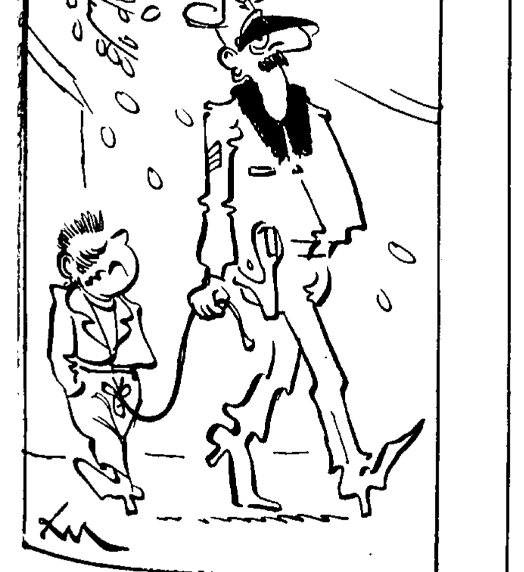
WOLKENVELDEN

Afgelopen nacht is er plaatselijk dichte mist ontstaan die slechts langzaam wegtrekt. Na het oplossen van die mist krijgen we behalve wolkenvelden ook zonnige perioden. Later, tegen de avond, wordt de bewolking geleidelijk dikker en kan er 's nacht kan wat neerslag vallen. De middagtemperatuur loopt op naar 15 graden. Er waait een matige wind uit zuidoostelijke richting. Komende nacht koelt het af tot 7 graden.

Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9775.

VANDAAG:			
zon op:	07.48	onder:	16.55
maan op:	13.10	onder:	23.16
MORGEN:			
zon op:	07.50	onder:	16.53
maan op:	13.37	onder:	23.16

ƒ 75 gulden boete voor urineren in Landgraaf

Verdachten betalen in totaal meer dan een miljoen gulden

MVV-affaire geschikt

DOOR THEO SNIEKERS EN MAURICE UBAGS

MAASTRICHT – De meeste bekende verdachten in de MVV-affaire hebben met een schikking hun strafzaak afgekocht. Zij betalen in totaal ruim één mijoen gulden om een openbare behandeling van hun zaak te voorkomen. In dat bedrag zit ook de door de belastingdienst aan MVV opgelegde boete.

Persofficier van justitie mr. J. Nabben wil pas morgen, na de wedstrijd PSV-MVV, op de afhandeling van de affaire ingaan.

Het grootscheepse en gedegen onderzoek van politie en Fiscale inlichtingen- en opsporingsdienst (Fiod) richtte zich op de omkoping van FC Utrecht in 1991 en het werken met zwart geld bij de Maastrichtse profclub. De meeste betrokkenen hebben volgens betrouwbare bronnen de feiten bekend waarvan ze werden verdacht. Aanvankelijk werd met grote scepsis en ontkenningen op de verdenkingen van justitie gereageerd.

De vier bestuursleden van MVV, onder wie voorzitter Karl Dittrich, betalen elk ongeveer acht tot tienduizend gulden. Directeur Ron Weijzen van de Maastrichtse club zou om en nabij de 25 mille op tafel moeten leggen. Alle vijf werden zij gedurende het onderzoek enige tijd ingesloten.

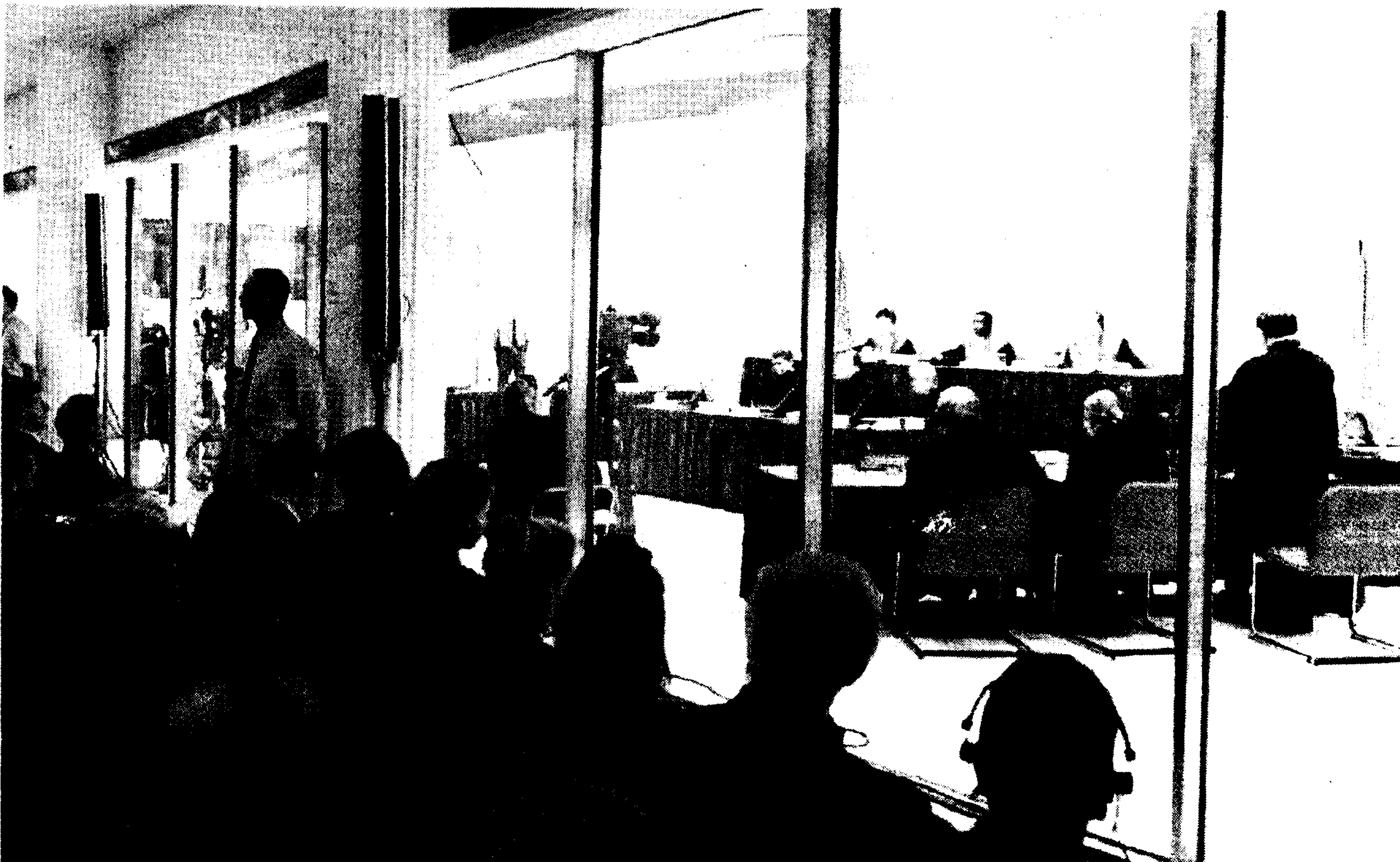
Onduidelijk

Verder is zeker dat de Meerssense wegenbouwer BLM en de directeur van het bedrijf willen betalen. Wie van de andere verdachten in dat rijtje thuishoort, is nog niet duidelijk. Kort geleden stond de zaak tegen oud-voorzitter Bert Lieben van MVV en de directeur van BLM nog op de zittingsrol voor behandeling voor de rechtbank. Dat bleek tijdens de rechtszaak tegen de voor verduistering veroordeelde oud-administrateur K. van MVV.

De administrateur bracht de hele zaak aan het rollen nadat MVV bij de politie tegen K. aangifte had gedaan. Hij beschuldigde MVV van het werken met zwart geld.

Tevens beweerde hij dat MVV in het seizoen 1990-1991 FC Utrecht had omgekocht om dreigende degradatie te ontlopen.

Zie verder pagina 13
● Wegenbouwer BLM betaalt maar ontkent

● Onder voor Nederlandse begrippen extreme veiligheidsmaatregelen – zoals kogelvrij glas vóór de publieke tribune – is in Den Haag het tribunaal begonnen, dat oorlogsmisdadigers uit het voormalige Joegoslavië moet gaan berechten. Foto: ANP

Tros en RTL praten over samenwerking

HILVERSUM – De Tros praat met RTL over de opzet van een commerciële zender. De afgelopen maanden zijn hierover al verkennende gesprekken gevoerd. Nu beginnen de concrete onderhandelingen, aldus de RTL-woordvoerder.

Hij verwacht over een of enkele weken duidelijkheid.

Volgens de woordvoerder van RTL staat nog niet vast of de gesprekken zich richten op een nieuw station of dat gesproken wordt over het bestaande RTL 5. De Tros staat onder tijdsdruk, omdat zij voor 15 januari moet besluiten of zij binnen het publieke omroepbestel blijft.

VN willen deel Dutchbat naar Bihac

DEN HAAG – Het VN-hoofdkwartier in Zagreb heeft Nederland gevraagd om versterking voor de moslim-enclave Bihac, waar blauwhelmen uit Bangladesh zwaar onder vuur liggen. Het kabinet overweegt 180 militairen van de luchtmobiele brigade Dutchbat van Sapna naar Bihac over te plaatsen. Een definitief besluit is volgens het ministerie van Defensie 'binnen enkele dagen' te verwachten.

De gevechten rond Bihac braken uit nadat het door moslims overheerste Bosnische regeringsleger met steun van Kroaten een offensief had geopend. De Servische troepen, die de stad al maanden in een wurggreep houden, reageerden met zware artilleriebeschietingen.

De VN-militairen uit Bangladesh beschikken niet over de apparatuur om de lokaties van deze artillerieposten aan F16-straaljagers bekend te maken. Dutchbat heeft wel die techniek in huis.

Volgens een woordvoerder van de landmacht in Den Haag moeten nog veel zaken bekeken worden voordat de 180 man uit Sapna kunnen afreizen. Zo is niet duidelijk of de eenheid afdoende tegen veiligheidsrisico's beschermd kan worden.

Duitsland wil verdachte uitleveren

Van onze redactie buitenland

DEN HAAG – Duitsland is bereid de Bosnische Serviër Dusan Tadic uit te leveren aan de Verenigde Naties (VN) voor berechting door het oorlogstribunaal in Den Haag. Vertegenwoordigers van het Duitse Openbaar Ministerie, die gisteren aanwezig waren op de eerste zittingsdag van het tribunaal, hebben dat verklaard. Ook Tadic zou volgens zijn advocaat bereid zijn zich door het tribunaal te laten berechten. De rechters van het tribunaal besloten gisteren Duitsland formeel te vragen Tadic over te dragen.

Dusan Tadic was kampbewaarder in Omarska in Bosnië. Hij zou zich schuldig hebben gemaakt aan tal van oorlogsmisdaden, zoals betrokkenheid bij volkerenmoord, slachtpartijen en verkrachting. Bij de slachtpartijen vonden 32 mensen de dood. Tadic werd in februari dit jaar in München gearresteerd. In Duitsland is hij inmiddels in staat van beschuldiging gesteld. Niettemin zijn de Duitsers bereid hem aan 'Den Haag' over te dragen.

De drie rechters van het tribunaal bogen zich gisteren over het verzoek van de openbare aanklager, de Zuidafrikaan Goldstone, om Duitsland om de uitlevering van de Bosnische Serviër te vragen. Goldstone zei de rechters dat de onderzoekers van het tribunaal voldoende bewijs hadden verzameld om Tadic te dagvaarden.

De onderzoekers beschikken over zo'n twintig getuigenverklaringen, waaruit blijkt dat Tadic zich schuldig heeft gemaakt aan moord, marteling, etnische zuivering en verkrachting.

Zie ook pagina 4
● Commentaar

8 710404 400017 9-11

Nieuw werk van Guus van Eck in galerie Knops

Herkenbare kunst met een vleugje 'belcanto'

DOOR PIETER DEFESCHE

SITTARD – Dikke boeken vol barre kou en grimmigheid, verontrustende werelden in brons en olieverf, onthutsende portretten, ascetische kunst vol ernstige waarschuwingen, dorpstentoonstellingen die Europa moeten aaneensmeden, meestal alles ook nog dubbel, daarbij nog regen en druilerigheid – voor een recensent die sowieso al geen aanspraak kan maken op een ticket dat verder reikt dan het verspreidingsgebied van een regionale krant, laat staan tot de Caraïbische eilanden, lijkt zelden iets vrolijks weggelegd.

Laat dus iedereen die bespeurt dat nauwelijks een jaar na de Italiaanse tentoonstelling van Guus van Eck die 'Variaties op een huis' heette alweer de naam van deze Sittardse kunstenaar valt, daar het zwijgen toe doen, en de illusie redden dat aan de zojuist weer uit Italië gearriveerde nieuwe schilderijen iets zonnigs te beleven valt, dat ze een herinnering zullen opwekken aan natuurtalent, Povlakte, palmbomen, binnenplaatsen en belcanto. Na een kleurige inleiding in de winkelruimte in galerie Michel Knops, waarin ook schilderijen van Jurjen de Haan, Grassère, Corneille en Truijen eendrachtig meespelen, begint de presentatie van Guus van Eck met een grote gouache van een bos Hollandse tulpen, die na aan lange reis over de Alpen het hoofd enigszins laten hangen. Dit voor van Eck zeldzame genre-stuk zal verderop nog eenmaal worden herhaald.

Suggestief

Frontaal aan de ingang van de expositieruimte geeft een groot schilderij van Chicago een indruk van de bereisdheid van de Italiaanse Limburger, van zijn virtuoze tekenkunst en van zijn evocatief vermogen. Verder geen beelden meer van zijn Amerikaanse reizen.
Integendeel: veel van zijn meer of minder dicht bij de fotografische werkelijkheid staande verbeeldingen zijn gemakkelijk herkenbaar voor een Maastrichtenaar. Op wel tien gouaches neigen de torens van de Sint Jan, Sint Servaas en het Dinghuis, aan de overkant van een met een brede veeg blauw aangeduide rivier, waarover een brug spant met zeven bogen, ter aarde naar links of rechts, al naargelang.
Ook de andere verbeeldingen in zijn snelle en feilloze handschrift blijven dicht bij huis, met uitzondering van de perfekte weergave van de Rijksmunt in Utrecht. De Rijksbouwmeester had ze niet zo suggestief kunnen verbeelden in zijn ruimtelijk perspectief, met de ophaalbrug op de voorgrond en al zijn licht- en schaduwpartijen op ramen en dakkapellen.
De streekgenoten hebben de bijschriften 'Valkenburg' en 'de kerk van Meerssen' niet nodig, zeker de stadgenoten niet die de Rosa-kapel herkennen met haar annexen op een juweel van een tekening – een van de kleinste en de meest complete van de collectie. Veel stadsgezichten ontstaan naar aanleiding van een opdracht, voor de uitvoering waarvan de schilder zijn handgrote camera nauwelijks nodig heeft: wat van Eck heeft gezien heeft hij gezien. Menig bezitter van een afgebeeld gebouw ziet in de getekende weergave details die hem zijn leven lang waren ontgaan.

Landschappen

Topografische vermeldingen, die voor de picturale betekenis overigens van geen wezenlijke betekenis zijn, zoekt de beschouwer intussen vergeefs bij een reeks in grote bevlogenheid geschilderde landschappen. Er zou uit zijn gebleken dat zij zowel in Limburg als in de Ardennen zijn ontstaan; de laatste in het geheugen geprent op de reizen van en naar een Italiaans domicilie in Gazzo: de route door Frankrijk heeft de voorkeur boven de Duitse autobanen – reistijd blijft even verbluffend kort. De landschappen in de Ardennen onderscheiden zich door donkere kleuren en bewogen luchten; Italiaanse zon, binnenplaatsen en belcanto zijn nog veraf.
De zon zal – o teleurstelling – in de hele collectie ook niet overvloedig schijnen. Er zijn twee schilderijen uit Gazzo, een nog uit de reeks rond het nieuwe huis. Zij zijn, zoals alles in de grote zaal boven, geschilderd in olieverf. Hier ontbreekt – evenals in de Ardeense landschappen trouwens – de virtuoze tekenstift.
Misschien is het zijn dubbele talent van schilder en tekenaar, zowel belust op op kleurvelden en vormen, spontane verf-opbrengst en huid, als op anecdotische stofferingen, overgenomen uit het schetsboek, dat zijn schildertrant vaak in de buurt breekt van het idioom van zijn vroegere leermeester Defesche, eveneens een liefhebber van de mediterrane wereld.
Het kunstenaarschap van Van Eck is ook in andere opzichten niet eenduidig: de liefde voor een realistische weergave in tekening van de waargenomen werkelijkheid, 'vu à travers d'un temperament' zal hem nooit verlaten, maar in zijn vrije werk toont hij stille behoefte aan een picturaal experiment waarbij de figuratie ondergeschikt wordt aan de verf. De Ardeense landschappen behoren tot dat genre. Een tussenvorm levert een fraai Limburgs landschap waarin een getekend dorp genesteld is tussen verfvlakken van een verregaand abstract expressionisme.

Niet veel zon en Italiaans dus, maar niettemin een aangenaam en weinig bedrukkend geheel. Wat intussen in de Italiaanse ateliers los van opdrachten – de gemeente Maastricht zorgde voor de laatste met het oog op een publicatie – nog tot stand komt, dat komt in een volgend jaar alweer in de openbaarheid, andermaal bij Michel Knops.
De galerie is blijkbaar aangegrepen door de rage van de dubbel-tentoonstellingen: een grote collectie bronzen van de talentvolle Cajus Spronken, zoon van Arthur, meest kleine formaten is gelijktijdig te zien op sokkels en in vitrines. Veel is voorzien van de polychromie die een beetje zijn handelsmerk is. Naast, overigens zijn vermogen het oppervlak van zijn bij Pie Seijen uitgevoerd gietwerk te voorzien van een fraaie huid. Zij oogt soms nauwelijks anders dan de gepolijste was van het beeld in oorsprong. Op een hoek van het O.L.V.-plein in Maastricht staat er, sinds kort, een verfijnd en sierlijk voorbeeld van.
Sittard, Galerie Michel Knops, Guus van Eck, Cajus Spronken, tot 5 december.

● *Olieverf op doek van Guus van Eck.*

ld-cd

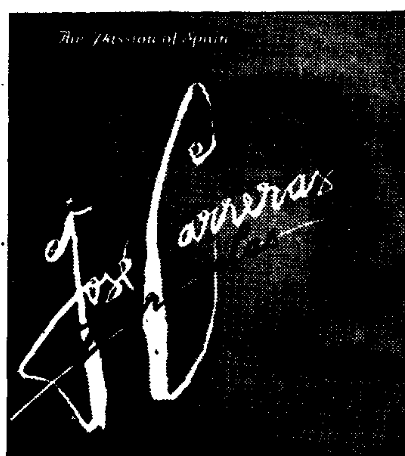
Zarzuelas, The passion of Spain; Jose Carreras, tenor, en Isabel Rey, sopraan; English Chamber Orchestra o.l.v. Enrique Ricci; ERATO 4509-95789-2.

DOOR JOS FRUSCH

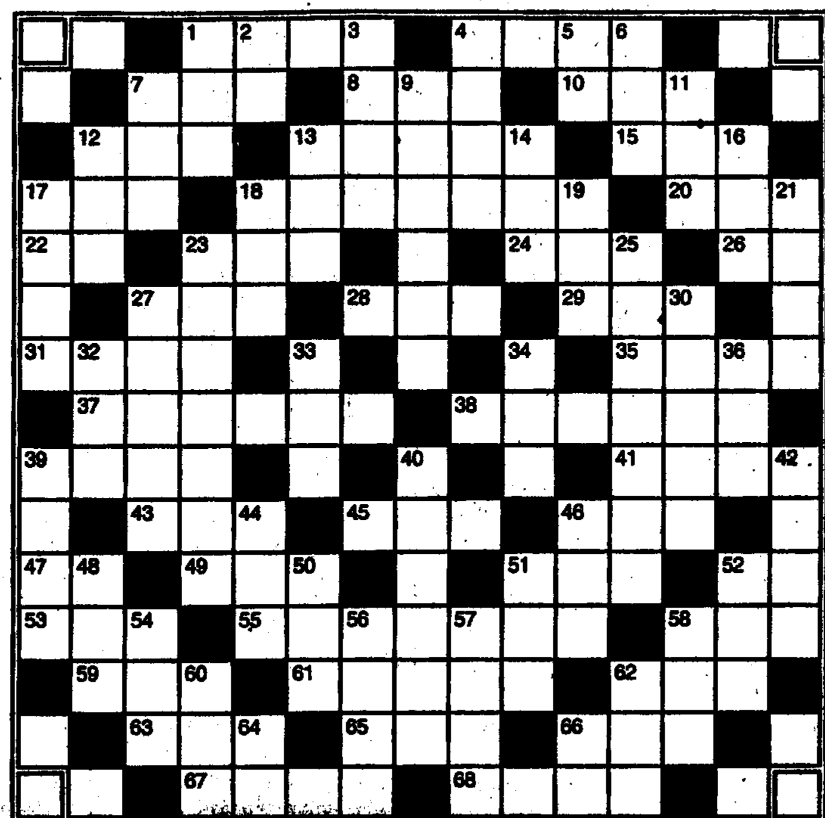
De zarzuela wordt vaak de Spaanse operette genoemd. Wie de nieuwste cd van José Carreras beluistert zal tot de ontdekking komen dat met deze kwalificatie het genre te kort wordt gedaan. De zarzuela is veel meer dan mooie melodieën, zwierige ritmen, zonovergoten sfeer en delicate bevalligheid. Zarzuela is ook hartstocht, levensvreugde, weemoed, nostalgie, drama. Kortom, zarzuela is alles wat kan worden gerangschikt onder de noemer totaal muziektheater.

Zarzuela moet je voelen. Als geen Spaans bloed door je aderen stroomt, dan zal je niet die diepgang kunnen bereiken die José Carreras etaleert op deze cd. Want het is niet alleen zijn lyrische stem, zijn sensibiliteit, maar ook en vooral zijn Spaans temperament, dat er voor zorgt dat deze zarzuela-fragmenten overtuigen van de eerste tot de laatste noot. Het is feest op deze cd. Een feest van emoties, soms uitbundig, soms ingehouden – de onderhuidse spanning. [...] feest ook van schoonheid [...] charme, en niet te vergeten [...] sfeerschildering en karakter[...]ring. Het zal zeker niet toev[...] zijn dat de selectie van tw[...] fragmenten ook een beeld g[...] van de verscheidenheid van [...] diverse Spaanse regio's. [...] verscheidenheid in volksaard[...] levenswijze, in karakter, me[...] zon als bindmiddel.

Niet onbelangrijk is de inbr[...] van de werkelijk stralend [...]gende sopraan Isabel Rey. [...] geeft de inbreng van Carr[...] het reliëf dat nodig is om [...] als niet-Spanjaard te voelen [...] hier meer aan de hand is [...] belcanto alleen.

puzzel van de dag

P&P A1521

HORIZONTAAL: 1 verlangen; 4 vrg. koning; 7 nakroost; 8 kerel; 10 boom; 12 titel; 13 plant; 15 buis; 17 roerbakpan; 18 schrijfgerei; 20 kloosterlinge; 22 oude maat; 23 gezond; 24 vruchtenat; 26 vader; 27 tijdsruimte; 28 afgelegen; 29 vlug; 31 losse naad; 35 evenwicht; 37 trap; 38 eten geven; 39 Gr. letter; 41 pl. in Gelderl.; 43 pers.vnw.; 45 oeverkant; 46 puist; 47 getij; 49 doortochtgeld; 51 bekeuring; 52 ten bedrage van; 53 wiel; 55 vogel; 58 drank; 59 raamscherm; 61 onbehouwen; 62 stap; 63 gril; 65 vr. munt; 66 gezet; 67 droom; 68 leger.

VERTIKAAL: 1 veegdoek; 2 daar; 3 blaam; 4 kleurling; 5 uitgeteld; 6 berg; 7 walvis; 9 enkel; 11 bez. vnw.; 12 dwaas; 13 insekt; 14 godin; 16 speelgoed; 17 windrichting; 18 bout; 19 insekt; 21 roep; 23 snoepgoed; 25 baas; 27 muze; 30 toespraak; 32 uitroep; 33 gelofte; 34 woud; 36 riv. in Zwitserl.; 39 roofdier; 40 uitgeslapen; 42 slot; 44 kous; 46 kledingstuk; 48 uitroep; 50 werkplaats; 51 vrucht; 52 indien; 54 vr. titel; 56 salaris; 57 handvatten; 58 vaartuig; 60 ruig; 62 kern; 64 vogel; 66 dominee.

oplossing gisteren

HORIZONTAAL: 1 zoetekauw; 8 kroes; 12 gitaar; 13 prop; 14 eb; 16 lans; 17 pool; 18 LO; 19 eer; 21 NT; 22 zone; 23 koe; 24 traag; 26 mos; 27 groep; 29 kam; 30 kader; 32 gong; 34 poon; 36 al; 38 Leo; 39 EK; 41 room; 42 adel; 44 Ne; 45 KLM; 47 KO; 49 ijver; 51 keur; 53 prins; 56 dak; 58 epiek; 60 oer; 61 baars; 63 rel; 64 rest; 66 da; 67 mal; 68 BL; 69 vore; 70 bord; 72 pa; 73 slee; 74 lokaas; 76 knaap; 77 smaakstof.

VERTIKAAL: 1 zweet; 2 eg; 3 ti[...]etang; 5 kant; 6 aas; 7 Ur; 8 kroeg[...] rol; 10 op; 11 snoepgoed; 13 pon; [...] berk; 17 pose; 18 Loenen; 20 raap; [...]zode; 23 kool; 25 Amor; 26 ma; [...] RG; 30 knoop; 31 radijs; 33 lekkerb[...] 35 ook; 37 lev; 40 klepel; 43 Leda; [...] muil; 48 biet; 50 raam; 52 re; 54 ro[...] 55 nr.; 57 krap; 59 kroep; 61 barak[...] slaaf; 65 ere; 66 doka; 69 vla; 70 b[...] 71 das; 73 sa; 74 lm; 75 st.

exposities

Mullenders en Paumen in Stevensweert

STEVENSWEERT – Schilderijen en grafiek van Berdt Mullenders en sieraden en schalen van Hanneke Paumen zijn van 12 november tot en met 18 december te bewonderen in galerie Stevensweert, Jan van Steffenswertplein 8 in Stevensweert. De galerie is geopend van donderdag tot en met zondag van 14 tot 17 uur.

Berdt Mullenders, sinds 1980 verbonden aan de academie van Maastricht, reisde een jaar of zes de wereld rond. In zijn kunst maakt hij gebruik van de vormentaal van vele vaak oude culturen. Alledaagse vormen en dingen krijgen in zijn werk een bijzondere betekenis en gaan een eigen leven leiden, vervreemden, verrassen. Alles bestaat bij de gratie van tegenstellingen. Daarbij maakt hij gebruik van gevoelige kleurkeuzes.

Het werk van Hanneke Paumen bestaat uit elementen die telkens een ander ritmisch geheel vormen. De matrialen variëren van duurzaam (zilver en goud) tot vergankelijk (papier en karton).

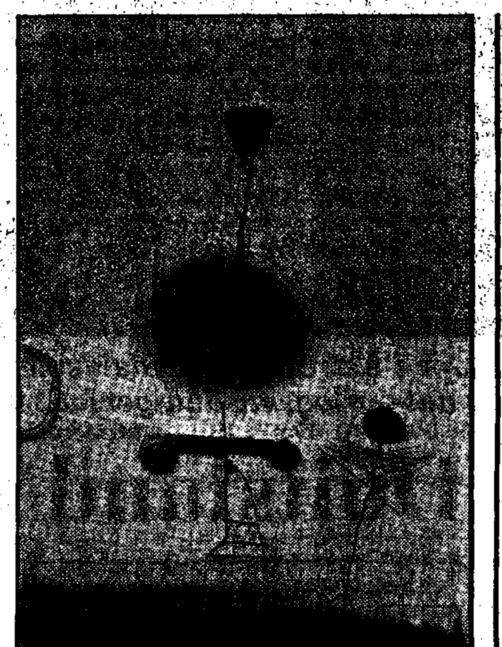
Lustrumexpo in Hof van Oensel

SCHIMMERT – Galerie Hof van Oensel, Haagstraat 5 in Oensel, viert feest. In het kader van het vijftienjarig bestaan van de Hof heeft galeriehoudster Bea Zonjee een expositie ingericht met schilderijen van Frans Dicker en sculpturen van Pierre Everhartz. De tentoonstelling, die loopt van 12 november tot en met 18 december, is te bezichtigen van donderdag tot en met zondag van 14 tot 17 uur.

Pierre Everhartz vergelijkt de tegenstellingen in zijn explosief, onstuimig en tegelijk zachtaardig karakter met de tegenstellingen in het harde, ruwe en tegelijk kwetsbare marmer en graniet uit Carrara en Estremoz. Al deze tegenstellingen blijven zichtbaar in zijn sculpturen: ruw-gepolijst, recht-rond, licht-donker.

Frans Dicker probeert in zijn schilderijen alternatieven te vinden voor versleten ideologieën en massale vooruitgangswaan. Hij zoekt deze in de uitbeelding van pure schoonheid die hij vindt in een spiritueel evenwicht tussen natuur en individu.

Ter gelegenheid van de viering van het derde lustrum is ook de stock-collectie uitgebreid met schilderijen, grafiek en beelden.

● *'Een heerlijke zonsopgang' van Frans Dicker.*

Toussaint Essers in galerie Wolfs

MAASTRICHT – Monotypes en tekeningen van Toussaint Essers worden van 13 november tot en met 11 december geëxposeerd in galerie Wolfs, Hoogbrugstraat 69 in Maastricht. Ze zijn te bezichtigen op woensdag en vrijdag van 14 tot 18 uur, op donderdag van 18 tot 20 uur, op zaterdag van 10 tot 17 uur en op zondag van 13 tot 17 uur.

Schrijvers blijven Toussaint Essers (Maastricht, 1959) inspireren. Het werk van Théodoor Weustenraad 'De Percessie vaan Sjerpenheuvel' bijvoorbeeld, een in het Maastrichts geschreven gedicht uit 1830, waarin de schrijver een loopje neemt met de Maastrichtse notabelen. Op kleurrijke wijze maakt hij duidelijk hoe hij denkt over het zedelijk leven van de cleres. Essers op zijn beurt brengt het woord, eveneens op humoristische wijze, in beeld.

Op de expositie bij Wolfs is een vijftigtal werken te zien die betrekking hebben op De Percessie. Het zijn monotypes met een fluwelige lijnvoering. In beeld geschreven passages, met het boek in de ene hand en het tekenvel in de andere. De werken zijn tot stand gekomen op Japans rijstpapier en daarna kleurrijk gewassen, wat ze een documentachtig karakter geeft.

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad b.v.
Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer
Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen
Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739866
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966
Fax:
Advertenties 045-739294
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264
Banken:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100
Regiokantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Kerkrade 045-452932
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18494
Sittard 046-515677
Valkenburg 04406-13045
Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand f 29,00
per kwartaal f 86,90
Per acceptgiro:
per maand f 30,50
per kwartaal f 88,40
Losse nummers f 1,75
Bfr. 32
Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

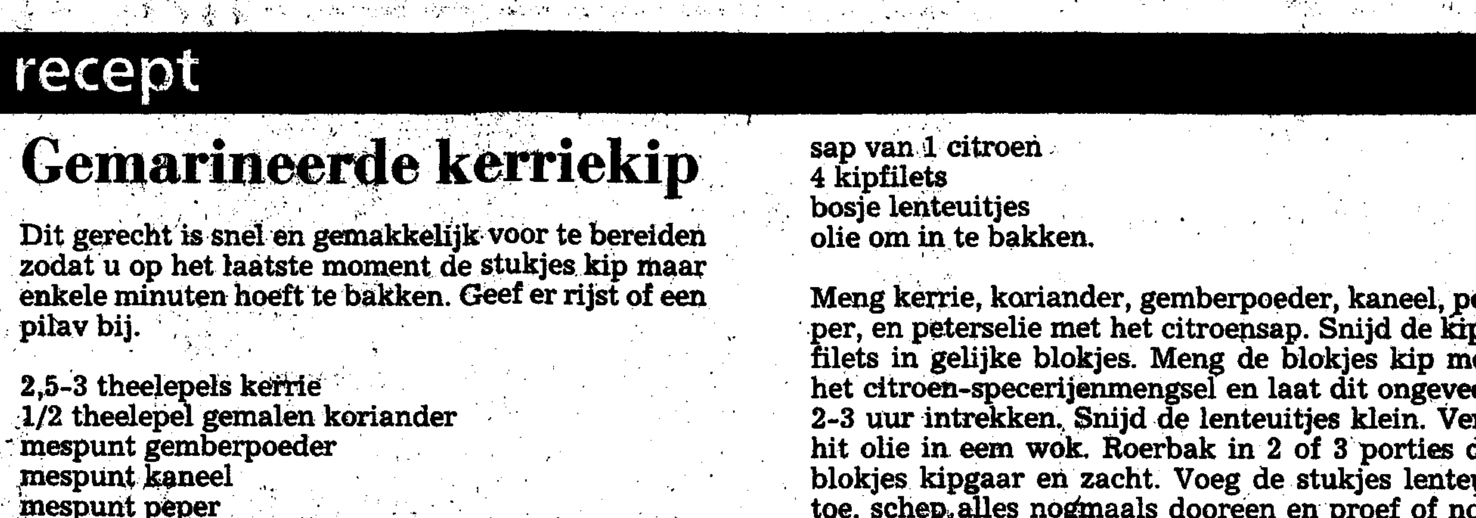
de averechtse aap

de rechter

recept

Gemarineerde kerriekip

Dit gerecht is snel en gemakkelijk voor te bereiden zodat u op het laatste moment de stukjes kip maar enkele minuten hoeft te bakken. Geef er rijst of een pilav bij.

2,5-3 theelepels kerrie
1/2 theelepel gemalen koriander
mespunt gemberpoeder
mespunt kaneel
mespunt peper
1 volle eetlepel gehakte peterselie
sap van 1 citroen
4 kipfilets
bosje lenteuitjes
olie om in te bakken.

Meng kerrie, koriander, gemberpoeder, kaneel, peper, en peterselie met het citroensap. Snijd de kipfilets in gelijke blokjes. Meng de blokjes kip met het citroen-specerijenmengsel en laat dit ongeveer 2-3 uur intrekken. Snijd de lenteuitjes klein. Verhit olie in eem wok. Roerbak in 2 of 3 porties de blokjes kipgaar en zacht. Voeg de stukjes lenteui toe, schep alles nogmaals dooreen en proef of nog extra gekruid moet worden.

Weer Franse minister verdacht van corruptie

Van onze redactie buitenland

PARIJS – De regering van premier Balladur verliest mogelijk binnenkort een derde minister in verband met een corruptieschandaal. Het satirische weekblad Le Canard Enchainé meldt vandaag, dat minister Michel Roussin (Ontwikkelingssamenwerking) op korte termijn in staat van beschuldiging zal worden gesteld vanwege zijn aandeel in een grootschalige zwendel met valse rekeningen en declaraties.

Roussin en enkele anderen zouden in het begin van de jaren negentig via een door hen opgericht adviesbureau voor 38 miljoen frank (bijna 13 miljoen gulden) aan valse rekeningen hebben ingediend bij de woningbouwvereniging van de stad Parijs. Een deel van dat geld zou via diverse omwegen in de partijkas van de RPR, de partij van burgemeester Jacques Chirac, zijn gevloeid.

In verband met die zaak zijn de afgelopen maanden al diverse arrestaties verricht. De naam van minister Roussin zou herhaalde malen voorkomen in documenten die de Franse Justitie bij huiszoekingen in beslag heeft genomen. Als Michel Roussin inderdaad in staat van beschuldiging wordt gesteld, wordt hij na Alain Carignon (Communicatie) en Gérard Longuet (Industrie) de derde Franse minister die in verband met een corruptiezaak moet opstappen.

Alain Carignon trad afgelopen zomer af na in opspraak te zijn geraakt. Hij verblijft sinds enkele weken in een gevangenis in Lyon. Hij wordt er van verdacht zichzelf voor vele miljoenen guldens verrijkt te hebben bij de privatisering van het waterleidingbedrijf van Grenoble, de stad waarvan Carignon burgemeester is.

Gérard Longuet moest enkele weken geleden aftreden in verband met de dubieuze financiering van zijn vakantiewoning in Saint Tropez. Longuet zou slechts de helft van de bouwkosten zelf hebben betaald.

Kamer denkt dat tolsysteem al technisch haalbaar is

Snellere invoering van rekeningrijden bepleit

Van onze parlementaire redactie

EN HAAG – Binnen de ...ede Kamer wordt de ...p om een snellere invoe...g van het rekeningrijden ...eds luider. Vrijwel alle ...cties vroegen gisteren tij...ns de behandeling van de ...groting van Verkeer en ...aterstaat minister Jorrits...a wat meer haast te maken ...et invoering.

...minister zelf heeft altijd gezegd ...t het systeem pas aan het eind ...n deze eeuw technisch haalbaar ... Een groot aantal fracties plaatste ...ar gisteren vraagtekens bij. ...oenLinks-woordvoerder Rosen...ller meende aanwijzingen te ...bben dat niet de techniek, maar ... politieke wil de invoering blok...ert.

...lgens D66 liggen de plannen op ... ministerie allang klaar. Andere ...rtijen willen wel een snelle invoe...g, maar menen dat eerst bekeken ...et worden of dit in Europees ver...nd kan. Met rekeningrijden ...ordt automatisch geld afgeschre...n op het moment dat een auto een ...paald punt passeert.

...idens het debat werd verder uit...erig ingegaan op de bezuinigin...n op de infrastructuur van jaar...ks zo'n 250 miljoen gulden. ...DA-woordvoerder Reitsma be...huldigde met name de VVD ervan ...aarmee kiezersbedrog te hebben ...pleegd. De VVD zou in de aan...op naar de verkiezingen juist ge...gd hebben meer geld te willen ...steden aan wegen en rails. Bo...endien komen de bezuinigingen ...oor meer dan de helft terecht bij ...et stadsgewestelijk openbaar ver...eer, waarmee verbetering daarvan ... gevaar komt.

...e VVD kwam uiteindelijk, daartoe ...itgedaagd door het CDA, met de ...ezegging de bezuinigingen voor ...a 1995 nog eens nader onder de ...ep te willen nemen. Die belopen ...t en met 1999 alles bij elkaar een ...iljard gulden, voornamelijk ver...rzaakt, aldus VVD-woordvoerder ...laauw, door een slechte boekhou...ing van het vorige kabinet.

...e Kamer sloot zich in meerderheid ...an bij de plannen die minister Jor...itsma onlangs bekendmaakte voor ...erugdringing van het file-pro...leem. Een suggestie van D66-ver...eersspecialist Van 't Riet om be...aardenoorden en andere overheids...nstellingen te korten op hun ...ubsidie als er geen goed openbaar ...ervoer voor handen is, werd ont...aald op veel kritiek.

...fgewezen

...e meeste woordvoerders zien niets ...n het korten op subsidies om zo het ...utogebruik terug te dringen. Van 't ...iet eist echter van minister Jor...itsma antwoord op de vraag of ...ubsidie gebruikt kan worden „voor ...et sturen van de automobiliteit." ...orritsma antwoordt vandaag.

Verslagen

● *Een man in de Noorditaliaanse stad Alba zit teneergeslagen voor de resten van wat tot voor kort zijn huis was. Pas nu wordt echt duidelijk wat voor een enorme schade het noodweer heeft aangericht.* Foto: REUTER

Hulp na noodweer veel te chaotisch

Van onze redactie buitenland

ROME – De Italiaanse regering heeft gisteren erkend dat er niet op tijd maatregelen zijn getroffen om de bevolking in het noordwesten te helpen bij de ergste wateroverlast sinds tientallen jaren. Inmiddels groeit de angst voor nieuwe overstromingen.

De Italiaanse minister van Binnenlandse Zaken Roberto Maroni gaf „lacunes" toe bij de bescherming van de bevolking. Hij sprak over „te veel verantwoordelijken voor dezelfde sector" en constateerde veel „verwarring".

De vrees voor meer wateroverlast groeit ondertussen. Meteorologen kondigden nieuwe regenval aan. Ook de rivier de Po kan nog voor een ramp zorgen. Deze belangrijkste stroom van Italië moet de meeste watermassa's uit de getroffen gebieden afvoeren. De omvang van de Po neemt snel toe. Op sommige plaatsen steeg het peil in acht uur zes meter. Een massa van elfduizend kubieke meter water per seconde komt met een snelheid van vier kilometer per uur stroomafwaarts.

Mensen die langs de brede stroom wonen, zijn zelf vertrokken of moeten worden geëvacueerd. De autoriteiten houden rekening met dijkdoorbraken.

In de streken Piemonte en Liguria, die de afgelopen dagen het zwaarst getroffen zijn, geldt sinds gisteravond de noodtoestand. Tot dat tijdstip waren 56 lijken geborgen, 28 personen zijn nog steeds vermist. Het aantal daklozen is tot achtduizend gestegen. De Italiaanse pers schat de schade op zes tot elf miljard gulden.

Honderden dorpen zijn nog verstoken van stroom, gas en telefoonverbindingen. Duizenden dode runderen en andere dieren drijven op het water en vormen, samen met afval uit de industrie, een gevaar voor de volksgezondheid.

In Alba staat de bekende Ferrero-chocoladefabriek twee meter onder water. Bij de Fiatfabriek in Mirafiori bij Turijn zijn tweeduizend werknemers tijdelijk werkloos omdat er geen aanvoer van materialen mogelijk is. Rond vijfhonderdduizend hectare agrarisch gebied is vernield.

Nuis verwijt media verkeerde uitleg woorden:

'Bezuinigingen hoger onderwijs haalbaar'

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Staatssecretaris Nuis van Onderwijs verwijt de media dat zij uitlatingen van hem over de onhaalbaarheid van de bezuinigingen in het hoger onderwijs fout hebben weergegeven. Volgens de bewindsman bedoelde hij dat de afgesproken 500 miljoen aan besparingen „zeker niet" door de stelselherziening zal worden gehaald, maar door nog nader te bepalen maatregelen.

Het televisiejournaal heeft die boodschap misvormd, aldus de D66-bewindsman gisteren in de Tweede Kamer.

Vorige week zei Nuis op een persconferentie, waar de plannen over het hoger onderwijs werden besproken, dat de 500 miljoen aan bezuinigingen „lastig, zo niet onmogelijk" waren. Hij zei ook „zeker te weten" dat de besparingen op hogescholen en universiteiten niet gehaald zouden worden. Volgens de aanwezige media doelde Nuis hiermee ook op de maatregelen die een ambtelijke werkgroep momenteel onderzoekt en die vooruitlopend op de stelselherziening de noodzakelijke miljoenen moet opbrengen. Desgevraagd legde Nuis echter vrijdag aan premier Kok uit dat hij onverkort zal vasthouden aan de 500 miljoen gulden en dat alles op een misverstand berustte.

De GPV'er Schutte vroeg de staatssecretaris gisteren wie er nu gelijk had: de media of de bewindsman. Hoewel Nuis volgens eigen zeggen „in de onfeilbaarheid van de pers gelooft," weet hij de commotie over zijn uitspraak aan de media. Het televisiejournaal heeft zijn uitspraak „zo uitgesneden" dat het leek alsof hij de totale bezuinigingen niet zou kunnen halen. „Ik neem dat niemand kwalijk, zelfs mezelf niet," aldus Nuis. De staatssecretaris verwacht wel degelijk dat hij de 500 miljoen aan besparingen zal halen. „Maar daar zijn we nog niet uit."

Van tafel

Vertegenwoordigers van de universiteiten hebben gisteravond na een gesprek met Nuis en minister Ritzen over de bezuinigingen voor het hoger onderwijs laten weten dat die van tafel moeten. De universiteiten kunnen geen 240 miljoen gulden (van de 500 miljoen) voor hun rekening nemen zonder de kwaliteit van het onderwijs aan te tasten, aldus voorzitter Van Lieshout van de VSNU (de gezamenlijke universiteiten). Volgens eigen berekeningen zullen ruim 13.000 onderzoekers en docenten hun baan verliezen, als de bezuinigingen doorgaan.

Brandweerman weerhoudt vrouw van fatale sprong

MEPPEL – Een 21-jarige vrouw uit Meppel heeft gisteren de wijk Haveltermade in haar woonplaats in rep en roer gebracht. De vrouw was rond twaalf uur totaal overstuur op het dak van een twee etages hoge flat geklommen en gooide met dakpannen. Pas na anderhalf uur kwam er een einde aan het hachelijke avontuur. Ongedeerd, maar erg in de war, werd ze via de ladderwagen van de brandweer naar beneden gehaald.

Dat gebeurde nadat ondermeer de brandweercommandant, bijgestaan door hulpverleners uit de geestelijke gezondheidszorg, met succes op haar had ingepraat.

Bescheiden resultaat overleg Rabin/Arafat

Afsluiting Gaza en Westoever verlicht

Van onze redactie buitenland

TEL AVIV – Israël zal de afsluiting van de Gazastrook en de Westelijke Jordaanoever verder verlichten en meer bestuurstaken overdragen aan de Palestijnen. Over twee weken zullen de onderhandelingen over Palestijnse verkiezingen en een hergroepering van het Israëlische leger worden hervat. Dat was het bescheiden resultaat van een gesprek tussen de Israëlische premier, Jitschak Rabin, en PLO-voorzitter Jasser Arafat, gistermiddag bij de noordelijke toegang tot de Gazastrook.

De afsluiting van de Westoever en de Gazastrook werd vorige maand van kracht, na een bomaanslag in Tel Aviv waarbij 22 mensen het leven verloren. Op verzoek van Arafat heeft Rabin vorige week een beperkt aantal Palestijnen toegestaan naar Israël te reizen. Gisteren is afgesproken dat nog eens tienduizend Palestijnen hun werk in Israël mogen hervatten. Verder zullen Palestijnse chauffeurs met een speciale vergunning weer goederen mogen vervoeren tussen de Gazastrook en de Westoever.

Overdracht

Over de overdracht van een aantal bestuurstaken op de Westelijke Jordaanoever is al in augustus een afspraak gemaakt, maar de uitvoering liep vertraging op doordat donorlanden beloofde fondsen niet op tijd overmaakten. Rabin zei gisteren dat hij nu de toezegging heeft dat het geld de Palestijnse Nationale Autoriteit voor het eind van de maand zal bereiken. Op 15 november zal het Israëlische militaire gezag de posten toerisme en sociale zaken overdragen, vijftien dagen later volgen volksgezondheid en belastingen.

Rabin en Arafat bevestigden na afloop van hun gesprek dat ze beiden onverminderd zullen vasthouden aan de in Oslo en Caïro bereikte akkoorden. „We zijn niet van plan veranderingen aan te brengen in onze verplichtingen," zei Rabin.

punt uit

● Minder

Het aantal bankovervallen is in de eerste negen maanden van dit jaar spectaculair gedaald. In deze periode werden 247 banken overvallen, een daling van 37 procent ten opzichte van de eerste negen maanden van 1993 toen 395 banken het slachtoffer werden. Dit is vooral te danken aan een betere beveiliging van banken en de komst van roofcoördinatieteams in bepaalde politieregio's.

● Houseparty's

Burgemeester Opstelten van Utrecht stelt geen totaalverbod in op houseparty's, wat hij eerder nog overwoog. Hij wil van geval tot geval bekijken of hij een vergunning afgeeft. Opstelten constateert wel dat grote housefeesten zoals die in de Central Studio's, 'kennelijk' niet meer beheersbaar zijn. Om die reden heeft de organisator al laten weten ze niet meer te houden.

● Ikea

Ingvar Kamprad, de oprichter en directeur van de Zweedse meubelgigant Ikea, heeft in de Tweede Wereldoorlog contacten gehad met een pro-nazigroep in Zweden. Deze bleven bestaan tot in het begin van de jaren vijftig. In een vraaggesprek met een Zweedse krant bevestigde de 68-jarige Kamprad dat hij tussen 1945 en 1948 heeft deelgenomen aan vergaderingen van de beweging Nysvenska (Nieuw' Zweden). Hij wijst erop dat hij nooit 'lid' is geweest van Nysvenska.

● Koeweit

Irak zal Koeweit vermoedelijk snel erkennen. Dat heeft het Russische ministerie van Buitenlandse Zaken gisteren bekendgemaakt. Het Iraakse parlement en de regerende Baathpartij moeten de beslissing van president Saddam Hoessein nog wel ratificeren, meldt Moskou.

● Opslaan

De uitstoot van het broeikasgas kooldioxyde (CO2) door elektriciteitscentrales kan belangrijk omlaag. Het is namelijk zeer goed mogelijk om grote hoeveelheden CO2 op te slaan in lege aardgasvelden. De gevolgen voor het plaatselijk milieu daarvan zijn gering. Dat stelt de scheikundige C. Hendriks in een proefschrift waarop hij binnenkort promoveert.

● Paspoort

De Nederlandse Staat betaalt een schadevergoeding van zeven miljoen gulden aan de banken die in de jaren tachtig waren betrokken bij het mislukte paspoortproject. Nadat een parlementaire enquête in 1988 had aangetoond dat de regering de produktie van een nieuw Nederlands paspoort had verknoeid door het werk uit te besteden aan een particuliere drukkerij, claimden banken financiële genoegdoening.

● Veroordeling

Een rechtbank in Athene heeft de vroegere persmagnaat en bankier George Koskotas gisteren tot twintig jaar gevangenisstraf veroordeeld. Koskotas (39) is ervan beschuldigd in 1988 als eigenaar van de Bank van Kreta zo'n 400 miljoen gulden te hebben verduisterd.

● Opgepakt

De Franse politie heeft gisteren in een grootscheepse klopjacht 95 vermeende moslim-extremisten gearresteerd. Zij worden verdacht van steun aan de Gewapende Islamitische Groep (GIA). De GIA wordt verantwoordelijk gehouden voor talloze aanslagen in Algerije.

Seks, drank en gebrek aan discipline op marineschool

DOOR CEES VAN DER LAAN

DEN HELDER – De orde en tucht op de marine-opleidingsschool in Den Helder zijn volkomen zoekgeraakt. Leerlingen gaan zich volgens de Sociale Coördinatiecommissie (SCC) van de marineschool geregeld te buiten aan seks en drank. Onderofficieren slagen er niet in de discipline te handhaven. De marineleiding heeft inmiddels harde maatregelen aangekondigd. Er is een sergeant-majoor van het Korps Mariniers aangesteld om de discipline te herstellen.

Op de marine-opleidingsschool in de Helderse kazerne Willemsoord zitten zo'n 1.250 leerlingen, in de leeftijd van 17 tot 23 jaar. Zij volgen onderwijs aan de School voor Eerste Maritiem Militaire Vorming en de opleidingsschool voor operationele dienstvakken, 'Opschoon' geheten. De situatie in de kazerne, waar de leerlingen intern verblijven, is volgens de Sociale Coördinatiecommissie de laatste tijd uit de hand gelopen. Seks, drank, vandalisme en gebrek aan discipline zijn er schering en inslag.

„Via de bedrijfsarts hoor ik dat er sprake is van losbandigheid op seksueel gebied, eetproblemen bij met name jonge vrouwelijke militairen en alcoholproblemen. Voor mijn gevoel is er bij een aantal mensen sprake van een grote psychische ontredering," zegt personeelsofficier mevrouw Reiff-Kranenburg in het vakbondsorgaan van de Vereniging Belangenbehartiging Militairen VBM/LKV. Haar conclusie wordt bevestigd door overste Oudendijk van de marine-opleiding. „Als Koninklijke Marine willen we geen uitwassen. Maar er ontstaat een grote druk op jonge mensen die op elkaar worden geduwd," zo zegt hij in hetzelfde blad.

Het middenkader op de school, vooral bestaande uit onderofficieren, heeft de situatie niet in de hand. „De leerlingen zijn niet meer aan te pakken," hebben ze personeelsofficier Reiff-Kranenburg laten weten.

De gezagsverhoudingen op de opleidingsschool zijn zoekgeraakt, stelt zij vast. „Het middenkader is moe. Ze konden daar nergens terecht als er problemen waren op het gebied van de gezagsverhoudingen." Ook vindt zij dat binnen de marine de visie op leiderschap „onvoldoende wordt uitgedragen."

De marineleiding heeft harde maatregelen aangekondigd en deels al uitgevoerd. Zo mogen de jongens en meisjes vanaf zes uur 's avonds niet meer bij elkaar op de kamer. Een sergeant-majoor van het Korps Mariniers is in de functie van onderofficier van politie aangesteld om orde en tucht te herstellen.

Ook komt er weer een dagelijks appèl en zal er vaker bewaking door de gebouwen patrouilleren. Verder worden er 's avonds meer activiteiten georganiseerd, vooral sport. Ook wordt eraan gewerkt vier mensen op een kamer te huisvesten in plaats van zes en ten slotte wordt gedacht aan het inrichten van huiskamers met tv.

Verlichting keuring volgens FNV nu onmogelijk

'Wetswijziging nodig voor onrecht in wao'

Van onze redactie economie

DEN HAAG – Volgens de federatie FNV is het onmogelijk de uitvoering van de 'onrechtvaardige' wao te verzachten. „Oprekken van de regels lukt absoluut niet. De keuring is zo dichtgetimmerd, dat ook de keuringsarts er nauwelijks meer invloed op heeft," aldus FNV-bestuurslid M. Clerx. „De onrechtvaardigheid kan alleen uit de wao worden gehaald door een wetswijziging."

Nadat de Raad van State in juli oordeelde dat de manier waarop het recht op een wao/aaw-uitkering wordt bepaald onrechtvaardig is, hebben de FNV en de Gemeenschappelijke Medische Dienst (GMD) intensief gezocht naar mogelijkheden die verlichting zouden kunnen geven. Ze zijn daarin niet geslaagd. Dat komt volgens Clerx doordat de formulieren en computerprogramma's die worden gebezigd nauwelijks ruimte laten voor menselijke interpretatie. Ook de poging om de wao-wijziging aan te vechten bij het Europese Hof voor Justitie is op een dood spoor beland.

Handicap

Sinds een jaar is iemands recht op een wao/aaw-uitkering niet meer afgeleid van wat iemand ondanks zijn handicap redelijkerwijs nog zou kunnen verdienen, maar wat hij maximaal zou kunnen verdienen met welk baantje dan ook. Zo kan iemand die drie maanden moet wachten op een open-hartoperatie gedurende die tijd geen aanspraak maken op wao, terminale kankerpatiënten meestal ook niet. Het gebruikte computersysteem (Fis) met 8.000 beroepen (geen vacatures) laat volgens Clerx evenmin ruimte voor souplesse.

De FNV blijft bij haar eis dat het kabinet de herkeuringen van wao'ers stopzet tot een oplossing voor de door de Raad van State gesignaleerde onrechtvaardigheden is gevonden. Het door de FNV uitgegeven FNV Magazine plaatst deze week een artikel onder de kop 'De wao bestaat niet meer'. Daarin wordt vastgesteld dat de wao als werknemersverzekering tegen arbeidsongeschiktheid feitelijk niet meer bestaat en dat de wao-gat-verzekering waarvoor miljoenen extra premie betaald moet worden, 'flauwekul' is.

Soelaas

Opmerkelijk daarbij is dat de vakbonden de verzekeringen in de cao's hebben opgenomen onder de aanprijzing dat die het 'wao-gat' zouden dichten. De FNV zoekt nu soelaas in het verlagen van de premies van die verzekeringen die echter in handen zijn van particuliere verzekeraars, dan wel de pensioenfondsen (60 procent).

Volgens Clerx kan er alleen sprake zijn van een rechtvaardige wao-keuring als meegenomen wordt of de arbeidsongeschikte werkelijk weer aan de slag kan. „De koppeling met de arbeidsmarkt moet worden hersteld."

Verbijsterd

De Tweede Kamer is volgens Clerx even verbijsterd als de buitenwereld over de onverwacht harde manier waarop de wao is uitgepakt. Toch is niet te verwachten dat Kamerleden voor de arbeidsongeschikten zullen opkomen, zegt Clerx, „aangezien er voorlopig geen verkiezingen zijn."

'Nieuwe opzet arbeidsbureaus'

DEN HAAG – Werklozen hebben baat bij een geheel nieuwe opzet van de arbeidsbureaus. Aan het voortdurende geruzie tussen overheid, werkgevers en vakbeweging die nu de bureaus besturen, moet een eind komen. De coalitie stuurt aan op arbeidsbemiddeling door alleen de sociale partners of door commerciële bureaus. Dit vanwege de 'verziekte sfeer' die is ontstaan rond de arbeidsbureaus.

Tribunaal

Het is te gemakkelijk om o[p] voorhand te beweren dat h[et] internationale VN-Joegosl[a]vië-Tribunaal weinig co[n]creets zal opleveren. In ied[er] geval is het goed dat d[e] rechters ter plaatse we[er] eens duidelijk maken w[at] de normen en waarden zij[n] waarmee in deze tijd v[an] moderne oorlogvoering met zeer primitieve uitwassen – rekening dient te worden geho[u]den. Het hoeft geen betoog dat de afgrijselijke moorden, seriev[er]krachtingen, etnische zuiveringen en de aanwezigheid van conce[n]tratiekampen in het voormalige Joegoslavië ten sterkste veroordeel[d] moeten worden. Kennelijk maakt ook de Conventie van Genève op veel volkeren geen enkele indruk meer. Alleen daarom al is het goed dat het eerste internationale oorlogsmisdadentribunaal sinds de processen van Neurenberg, wordt gehouden.

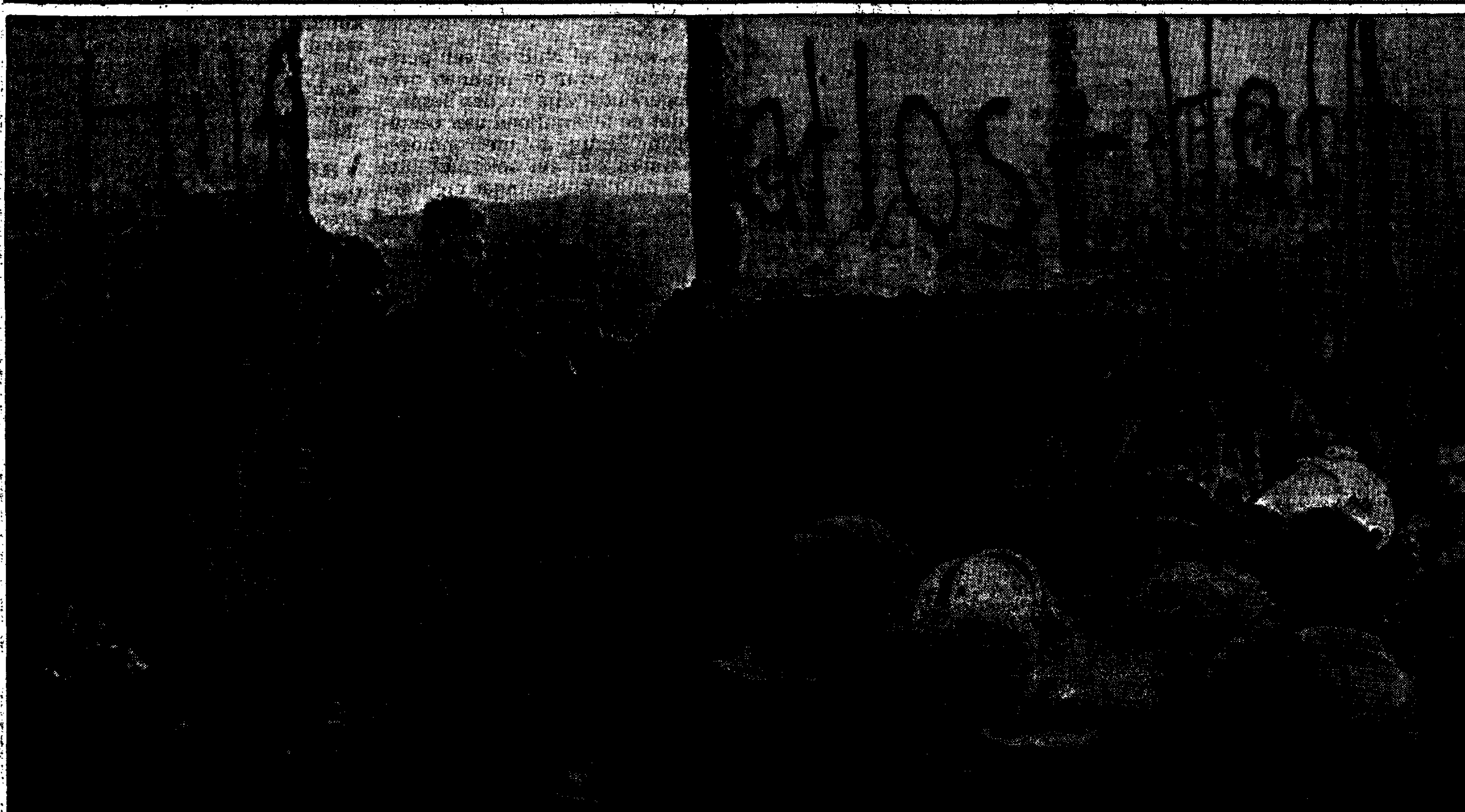
Om het Tribunaal daarnaast bestaanszin te geven, is het va[n] belang dat er ook daadwerkelijk oorlogsmisdadigers in Den Haag terechtstaan. Inmiddels lijkt in die lacune voorzien doordat d[e] vermeende Servische oorlogsmisdadiger Dusan Tadic geen b[e]zwaar heeft tegen een overname van zijn berechting door h[et] Tribunaal. Tadic is in februari in Duitsland opgepakt en maanda[n] in staat van beschuldiging gesteld. De voormalige kampbewa[ker] der Tadic is ondermeer aangeklaagd voor betrokkenheid, in vijfti[en] gevallen, bij volkerenmoord, bij verkrachtingen en tien slachtpa[r]tijen waarbij 32 mensen de dood vonden.

Eveneens maandag vaardigde het VN-hof in Den Haag arrestatiebe[vel] velen uit tegen een andere verdachte, Dragan Nikolic, een Serv[i]sche commandant van een gevangenenkamp in Bosnië. Nikoli[c] is de eerste die door het Joegoslavië-Tribunaal formeel is aang[e]klaagd. De kans dat hij ook werkelijk veroordeeld zal worden i[s] klein, omdat de Bosnisch-Servische autoriteiten hem niet zullen uitl[e]veren. De VN-Veiligheidsraad heeft hen weliswaar verplicht d[e] verdachten over te dragen, maar de Bosnische Serviërs erkenne[n] het VN-hof niet. Het VN-Tribunaal kan geen verdachte bij verste[k] berechten, maar wel een internationaal arrestatiebevel uitvaardi[gen]. Lidstaten van de VN, op wier grond de verdachten zich ophouden, zijn verplicht hen uit te leveren. Weigering kan da[n] weer leiden tot sancties van de Veiligheidsraad.

Het tribunaal is een poging van de internationale gemeenschap om internationaal humanitair recht dwingend op te leggen. Verant[…] woordelijken voor gruweldaden ontkomen in eigen land te vaak aan berechting. Oorlogsmisdadigers en hun regeringen hebbe[n] zich boven elke wet geplaatst. Aan die gang van zaken dien[t] een eind te komen. Als het Tribunaal daar een bijdrage aan ka[n] leveren, is het in wezen al geslaagd.

P.S.

Vijf jaar geleden

● Leden van de Oostduitse grenspolitie ontmantelen symbolisch een stukje van de Berlijnse Muur. Foto: REUTER

Val van de Muur was 'het einde'

Van onze redactie buitenland

DEN HAAG – Leden van de vereniging Nederland-DDR zaten op 9 november 1989 treurend voor de televisie. Nu de Berlijnse Muur was gevallen, vreesden de idealisten een spoedige ondergang van het 'betere' Duitsland.

„Als de Muur niet was opengegaan, had Oost-Duitsland kunnen blijven bestaan," meent Frans Uijen, die vijftien jaar vice-voorzitter was van de inmiddels opgeheven vereniging Nederland-DDR. „Op den duur waren de gesloten grenzen wellicht overbodig geworden. Maar om dat te bereiken, hadden vooral de Westduitse politici hun houding jegens Oost-Duitsland moeten wijzigen. Bonn erkende bijvoorbeeld het DDR-staatsburgerschap niet, een onmogelijke situatie!"

Uijen praat vijf jaar na dato nog vrij afwijzend over de opening van de Oostduitse grenzen. Het voormalig Eerste-Kamerlid van de PvdA toont begrip voor de bouw van de Muur. „Het was een kwestie van zelfbehoud. Met de afsluiting van de grens in 1961 voorkwam het Oostduitse regime een verdere leegloop van de DDR. Goedopgeleide jongeren ontvluchtten massaal het land. Als de machthebbers niet hadden ingegrepen, was het land leeggelopen."

Vier jaar na de onvermijdelijke opheffing van de vereniging Nederland-DDR, probeert Uijen met terugwerkende kracht zijn lidmaatschap een nieuwe inhoud te geven. Hij spreekt niet meer over de "verworvenheden" van de communistische maatschappij, over de voorbeeldfunctie van het "andere" Duitsland. Op zoek naar een rechtvaardiging voor zijn bemoeienissen met de DDR, grijpt hij terug op de wijdverbreide angst voor een nieuwe Duitse poging om Europa te overheersen. Geen nazi's meer, geen Derde Wereldoorlog, is het motto.

„Ik ben lid geworden om het bestaansrecht van de socialistische republiek te onderstrepen en op die manier twee kleinere Duitslanden te behouden. De vereniging wilde met haar Oostduitse contacten begrip kweken voor het andere Duitsland, zodat Nederland het niet meer als vijand zou beschouwen," zegt Uijen. „Dat de bevolking van de voormalige DDR het nu slecht heeft, is jammer. Maar veel erger is het dat er weer een groot Duitsland is. Ik zal het niet meer meemaken, maar de kans is aanzienlijk dat het land zich losweekt uit de Westeuropese samenwerking en zijn eigen gang gaat."

De 67-jarige Uijen wil hauwelijks iets loslaten over zijn herinneringen aan de dag dat de Muur viel. Hij vernam van de historische gebeurtenis op de televisie. „Dit is het einde," wist hij. De behoefte om met de Oostduitsers feest te vieren, had hij niet.

Oud-ambassadeur in de DDR Egbert Jacobs kijkt daarentegen met veel plezier terug op de 9de november 1989. De hele nacht trok hij met een deinende, uitgelaten menigte door Berlijn. „De negende november 1989 was het einde van een periode, dat was duidelijk. Ik hield al enigszins rekening met het einde van mijn ambassadeurschap in de DDR. Maar dat de ontwikkelingen zo snel zouden gaan, verraste iedereen."

Oorlogsmisdadigers mogelijk voor tribun[aal]

VN-baas wil politie in Rwandese kampe[n]

GENEVE – De Verenigde Naties zullen mogelijk een snelle interventiemacht of een politiecontingent sturen om voor veiligheid in de Rwandese vluchtelingenkampen te zorgen. Dat zei secretaris-generaal Boutros Ghali gisteren na spoedoverleg over de situatie rond de Middenafrikaanse republiek.

„Ik zal een aantal opties aan de Veiligheidsraad voorleggen, en die zal dan een beslissing nemen," aldus Boutros Ghali.

De grootste veiligheidsproblemen zijn ontstaan in de kampen in Oost-Zaïre, waar honderdduizenden Rwandese vluchtelingen zitten. Hutu-milities, die mede verantwoordelijk zijn voor de massaslachtingen in Rwanda dit voorjaar, krijgen daar steeds meer greep op de distributie van voedselhulp en terroriseren de naar schatting 80[…] vluchtelingen, voornamelijk [...] van de Hutu-meerderheid.

Zaïre heeft al met VN-ingrijpe[n] zijn grondgebied ingestemd. S[…]ryar Khan, de speciale VN-ge[zant] voor Rwanda, zei na de vergade[ring] dat mogelijk 4.800 blauwhe[lmen] naar de kampen worden gest[uurd]. Dat zal naar verwachting mee[r] een miljoen gulden per maand [kos]ten. Khan houdt er rekening [mee] dat de operatie zes à twaalf m[aan]den zal moeten duren.

Hij voegde eraan toe dat de Ve[ilig]heidsraad mogelijk snel een i[nter]nationaal tribunaal gaat inst[ellen] om de daders te berechten va[n de] volkerenmoord in Rwanda. I[n de] maanden april tot juli zijn [naar] schatting 500.000 à 1.000.000 [...]gers vermoord, voornamelijk l[eden] van de Tutsi-minderheid.

Verdronken visser al eerder overvaren maar gered

Urk verslagen door ramp op Noordzee

DOOR WOUTER J. DE JONG

URK – „Het is Gods wil en niet anders." De gepensioneerde visser Willem Hoekstra, staand bij het visserijmonument van Urk, weet het zeker. En hij weet ook al hoe de ramp met de FD 141 Larissa is ontstaan: „Die Maltezer bulkcarrier heeft gewoon geen voorrang verleend toen de kotter de vaargeul overstak."

De 80-jarige Albert van Veen, eveneens ex-visser, nuanceert de mening van Hoekstra: „Het is Gods wil geweest, akkoord, maar elke visser heeft wel z'n eigen verantwoordelijkheid! En in dit geval heeft de schipper wellicht te veel op z'n radar vertrouwd. Want het was daar gisteravond toch behoorlijk mistig."

Voor de verdronken Urker Maarten Kramer (44), een neef van de eveneens verdronken vader Lubbert (44) en zoon Sjoerd Kramer (25), was het overigens niet de eerste keer dat het schip waarop hij voer, werd aangevaren. Enkele jaren geleden gebeurde hetzelfde met de kotter UK 271, net buiten de haven van IJmuiden. Toen kon de gehele bemanning, Maarten Kramer inclusis, worden gered door in de buurt varende collega-vissers. Eergisteren hadden de Kramers, schipper Johannes Gerssen, Sjaak Bootsma uit Lemmer en J. van der Kruk uit IJmuiden niet dat geluk.

Mokerslag

De gebeurtenis heeft het voormalige eiland als een mokerslag geraakt. Het was alweer twintig jaar geleden dat het vissersdorp een dergelijke droeve tijding te verwerken kreeg. Toen verging de UK 63 met man en muis. Een vader met twee zoons plus twee bemanningsleden lieten toen het leven. De toedracht van dat voorval is nooit bekend geworden. Ditmaal verdronken vier vaders. Gisteren waren vijf van de zes bemanningsleden gevonden.

De Larissa was op weg van Delfzijl naar de visgronden voor de Deense kust om daar op schol te gaan vissen. De kapitein had de koers naar die richting verlegd omdat bij de Doggersbank, de normale visstek van de kotter, de vangst de laatste tijd beduidend geringer was geweest. Kort na vertrek uit de Delfzijler haven maakte de kotter de fatale oversteek over de druk bevaren west-oost-scheepsroute net ten noorden van de Waddeneilanden.

Vrijwel zeker werd de kotter ter hoogte van de machinekamer geraakt. Dat menen tenminste de vissersluì op de Urker wal: Albert van Veen: „Als je in de machinekamer wordt geraakt, dan kun je ook de pompen niet meer gebruiken. Dan is er geen houden meer aan. Hetzelfde gebeurde drie jaar geleden nog met de Den Helder 29. Die werd in dezelfde scheepvaartroute overvaren en zonk vrijwel onmiddellijk."

De stelligheid waarmee ex-visser Hoekstra meent te weten hoe het ongeluk maandag kon gebeuren, wordt door Albert van Veen bestreden. Hoekstra meent dat het vrachtschip Hero, die onder Maltezer vlag vaart, geen voorrang zou hebben verleend aan de kotter, terwijl dat zou moeten omdat de laatste 'van rechts' kwam. Van Veen, op de kade in gesprek met visser Jacob Korf, meent met de laatstgenoemde dat de schipper van de Larissa een risico heeft genomen om in dichte mist de drukke scheepvaartroute over te steken. „Hij heeft wellicht te veel op z'n radarbeeld vertrouwd. Het mag dan wel Gods beschikking zijn, maar een ieder draagt toch z'n eigen verantwoordelijkheid. De juiste toedracht zullen we wel nooit achterhalen. Vier Urker vaders zijn dood. Aan hen kunnen we het niet meer vragen."

Bond eist harde afspraken over banen

FNV: loongolf is niet onmogelijk

Van onze redactie economie

HAAG – De werkgevers zijn aan zet. Als zij niet bereid n de collectieve arbeidsovereenkomsten afspraken te maver werkgelegenheid, dan is een loongolf niet onmogelijk. ei de arbeidsvoorwaardencoördinator van de FNV, L. de gisteren in reactie op de uitkomsten van de bondsraad e bouw- en houtbond FNV.

arlement' van de bouw- en ond FNV legde maandag in een 'bodem' in de looneisen 25 procent (de prijscompenndien tijdens de onderhanen blijkt dat werkgevers niet zijn keiharde werkgelegenfspraken te maken, dan kan oplopen tot 3,5 procent, de e FNV veronderstelde onderlingsruimte.

tegie

tellingname gaat verder dan n de FNV als beleid heeft ge-. De vakcentrale gaat ervan t een deel van de prijscomie kan worden ingezet voor ken over werkgelegenheid, oor de loonsverhoging dus de 2,25 procent kan uitko-Niettemin stelt De Waal dat komst van de discussie in de en houtbond „niet drama-afwijkt van de bedoelingen e vakcentrale, hoewel de bond u „veel krasser" opstelt. NV'er erkent dat de bouwsecde weg kunnen openen naar ongolf, zij het van relatief be-e omvang (maximaal 3,5 pro-De onderhandelingen over euwe cao voor de bouwnijver-(230.000 werknemers) beginl snel. Als de door de bouwgekozen strategie resulteert in een „poencontract", dan is het zeker niet denkbeeldig dat werknemers in andere sectoren dezelfde weg willen inslaan. „De loonnavolging in Nederland is behoorlijk groot," aldus De Waal.

„Maar wij hebben ons best gedaan in onze arbeidsvoorwaardennota," vervolgt de FNV-bestuurder. „De werkgevers zijn nu aan het woord. We wiebelen op de rand van de afgrond. En als de werkgevers ook maar één verkeerde beweging maken, dan lazeren we in de afgrond, dan hebben we een loongolf. Hoe groot dat risico is, bepalen de werkgevers."

Prioriteit

Werkgelegenheid moet de hoogste prioriteit houden op de onderhandelingsagenda, zo laat de vakcentrale CNV weten in reactie op de looneis van de hout- en bouwbond FNV. CNV-bestuurder C. van der Knaap zegt begrip te hebben voor vakbondsleden die de loonmatiging onderhand zat zijn en tegelijk zien dat het goed gaat met de economie. Looneisen zwengelen echter een verkeerde discussie aan. Volgens Van der Knaap gaat het niet goed met de ontwikkeling van de werkgelegenheid. Daarom moet de financiële ruimte worden gebruikt voor afspraken daarover.

Batterij gaat vier keer langer mee

IJMUIDEN – Oplaadbare batterijen kunnen binnenkort vier keer zo lang mee als nu het geval is. Bij het staalbedrijf Hoogovens heeft de afdeling Elektronica en Instrumentatie daarvoor een nieuw type acculader ontwikkeld. Inmiddels is een contract getekend met Eclair Electronics die de opladers gaat fabriceren en verkopen.
Eigenlijk kwam Hoogovens bij toeval op de nieuwe oplader uit. Het staalbedrijf gebruikt namelijk zelf veel batterijen, ondermeer in afstandsbedieningen van kranen, locomotieven en bepaalde machines. Veel accu's haalden de door de fabrikant beloofde oplaadbeurten (1.000) niet eens. Een behoorlijke kostenpost dus en niet erg milieuvriendelijk. De serviceploeg van Hoogovens ontwikkelde een eigen lader, die batterijen wel 4.000 keer kan opladen. Omdat ook buiten het bedrijf hiervoor belangstelling bestaat, vooral vanuit de foto-, video- en filmwereld, is het contract met Eclair getekend.

Nieuwe vrachtloods

OGDEN AVIATION
22

● *Het afhandelingsbedrijf Ogden heeft gisteren een nieuwe vrachtloods ter waarde van 35 miljoen gulden op de luchthaven Schiphol in gebruik genomen. Het Amerikaanse bedrijf streeft ernaar zijn huidige marktaandeel van 2 procent in de vrachtmarkt op Schiphol te verdrievoudigen. Ogden heeft in de anderhalf jaar dat het op Schiphol werkzaam is al een marktaandeel van 10 procent verworven bij het afhandelen van passagiersvliegtuigen. Dat is ten koste gegaan van KLM, die ongeveer 75 procent van de markt in handen heeft, en van Airogroundservice (AG).* Foto: ANP

Rockwool koopt Slowaakse steenwolfabriek Izomat

Van onze redactie economie

ROERMOND – De Rockwool International Groep heeft samen met het Deense investeringsfonds voor Centraal- en Oost-Europa de Slowaakse steenwolfabriek Izomat overgenomen. Dat past precies in de strategie van het bedrijf om uit te breiden in Oosteuropese richting.

Rockwool Izomat, zoals het bedrijf gaat heten, is gevestigd in Nova Bana, ongeveer 150 kilometer ten oosten van Bratislava. Er werken ongeveer zeshonderd mensen. Rockwool en het Deense investeringsfonds investeren in de komende jaren 14,5 miljoen gulden in de modernisering van het produktieproces van de fabriek. Met de know-how van Rockwool van steenwoltechnologie, verwacht de groep de kwaliteit van de produkten te kunnen verbeteren en het produktieproces milieuvriendelijker te kunnen maken.

Rockwool is de grootste steenwolproducent ter wereld. De laatste jaren werden al meer steenwolfabrieken overgenomen en gemoderniseerd. In 1991 werd de grootste minerale wolproducent van Oost-Duitsland ingelijfd en in 1993 de grootste steenwolfabriek van Polen.

Rockwool International bezit vijftien fabrieken: drie in Noorwegen, drie in Denemarken, vier in Duitsland en één in Canada, Groot-Brittanië, Frankrijk en Polen. De grootste fabriek staat in Roermond.

Hollaar naar Océ van der Grinten

Van onze redactie economie

VENLO – De directeur-hoofdredacteur van de Geassocieerde Pers Diensten (GPD), Paul Hollaar, vertrekt naar Océ-van der Grinten. Hij wordt daar op 1 februari 1995 Manager Corporate Communications, een nieuwe functie bij het concern.

Alle communicatie-activiteiten die tot dusverre onder verantwoordelijkheid van enkele leden van de Raad van Bestuur en van Business Units van Oce-van der Grinten plaats hadden, komen onder de centrale verantwoordelijkheid van de nieuwe functionaris.

Océ-van der Grinten is een Nederlandse multinational met zijn hoofdkwartier in Venlo. Het maakte in 1993 een omzet van 2,6 miljard gulden. Er werken 13.000 mensen, van wie zo'n 3.000 in Nederland. In het concern worden copiers, plotters en zeer geavanceerde apparatuur voor gecompliceerde constructietekenkamers gemaakt. Océ heeft verhoudingsgewijs één van de grootste afdelingen op het gebied van onderzoek en ontwikkeling in het land, met zo'n 700 wetenschappers.

Hollaar (51) is sinds zes jaar directeur-hoofdredacteur van de GPD, een redactioneel samenwerkingsverband van 21 regionale dagbladen in Nederland, waaronder het Limburgs Dagblad, en België (Gazet van Antwerpen). Bij elkaar hebben deze kranten een oplage van 1,6 miljoen exemplaren per dag.

Akkoord over vervoer bij Campina

ZALTBOMMEL – Zuivelcoöperatie Campina Melkunie heeft gisteren een akkoord bereikt met de vakorganisaties en de ondernemingsraad over het vervoer. Voor het zuiveltransport wordt een aparte bv opgericht. De 580 betrokken werknemers gaan van de zuivel-cao naar de minder aantrekkelijke cao beroepsgoederenvervoer.
Eerder dit jaar ontstond een conflict tussen de coöperatie en de chauffeurs over het plan van het bedrijf om het vervoer te verzelfstandigen. Doel was de kosten van het transport omlaag te brengen.
Gisteren is besloten de plannen toch door te zetten. Het inkomensverschil dat ontstaat door de overgang naar een andere cao wordt de komende 2,5 jaar gecompenseerd. Gedwongen ontslagen blijven uit.
De vakorganisaties leggen het onderhandelingsresultaat met een neutraal advies aan de leden voor. Op 28 november blijkt of de leden instemmen met het akkoord.

EU-ministers schrappen saneringsplan staal-sector

Van onze redactie economie

BRUSSEL – Ook de Europese ministers van Industriezaken zien geen heil meer in plannen om de staalindustrie te saneren. Zij hebben gisteren op voorstel van de Europese Commissie besloten het al jaren slepende dossier, dat voorzag in miljoenenhulp aan de sector, definitief op te bergen.

Volgens minister Wijers van Economische Zaken betekent dit dat het steunfonds, waarin 240 miljoen ecu (ruim f 510 miljoen) zit voor het opvangen van de gevolgen van de sanering, na 1995 niet meer wordt verlengd. Ook komt een einde aan het systematisch volgen van de staalmarkt door de Commissie.

Daarentegen blijven de importbeperkende maatregelen voor (goedkoper) staal uit Tsjechië en Slowakije van kracht. Europees commissaris Van Miert (Concurrentiezaken) wilde daar eigenlijk vanaf. Volgens diplomaten in Brussel verzette met name Oostenrijk zich daar sterk tegen. Nederland was tegen verlenging van de maatregelen.

Aanpassing

Het is nu de bedoeling dat de Commissie op korte termijn voorstellen doet voor aanpassing van de hoeveelheden staal die uit Tsjechië en Slowakije tegen een bepaald tarief mogen exporteren, in verband met de toetreding van nieuwe lidstaten, waaronder Oostenrijk, tot de Europese Unie op 1 januari volgend jaar.

Met krachtige steun van vooral Nederland, Denemarken en Groot-Brittannië zegde Van Miert toe dat de Commissie er scherp op zal letten of de met overheidssteun gefinancierde plannen tot capaciteitsreductie wel naar behoren worden uitgevoerd. Minister Wijers zei dat er „reden tot zorg" is over het tempo en de mate waarmee deze capaciteitsvermindering plaatsvindt. Om de drie maanden rapporteert de Commissie daarover, met name over gevallen waar het niet goed gaat. Wijers noemde het Italiaanse Ilva, CSI in Spanje en de Portugese staalonderneming Siderurgia Nacional.

Het saneringsplan dateert van ruim twee jaar geleden. De Commissie kwam daarmee op de proppen op verzoek van de industrie, die kampte met een instorting van de markt. Brussel constateerde een overcapaciteit van 19 tot 30 miljoen ton in een sector, die goed was voor een produktiecapaciteit van 170 miljoen per jaar. Er stonden 50.000 tot 70.000 banen op de tocht.

De voorgenomen capaciteitsreductie van 19 miljoen ton, die Wijers gisteren al een „heel bescheiden" doelstelling noemde, is met het aantrekken van de economie anno 1994 mislukt. Tot nu toe is zo'n 16,2 miljoen ton gehaald. Daar zit dan 5 miljoen ton bij van een groep Italiaanse particuliere bedrijven, de zogenoemde Bresciani. Volgens diplomaten zal de Commissie in het laatste geval bekijken of er toch niet staatssteun aan te pas is gekomen.

Hoogovens-topman Van Veen gaf vorige week de schuld voor het mislukken van het saneringsplan aan de royale staatssteun voor slecht draaiende bedrijven. Hij reageerde daarmee op Van Mierts felle uitval naar de particuliere bedrijven, die de saneringsafspraken niet zouden hebben gerespecteerd.

beurs

Slachtoffer

AMSTERDAM – Ondanks behoorlijke omzetten was de stemming op de Amsterdamse Effectenbeurs dinsdag tamelijk flauw. Beleggers keerden in de veronderstelling dat veel aandelen hun hoogste punt bereikt hadden en deden stukken van de hand in ruil voor goedkopere fondsen. DSM was hier het voornaamste slachtoffer van en verloor f 2,20 met een slotkoers van f 142,70.

De AEX-index noteerde aan het eind van de dag 0,87 punt lager en kwam uit op 407,69. Ook de buitenlandse beurzen kwakkelden. De FTSE index in Londen sloot 7,4 punt lager. De DAX in Frankfurt ging slechts 9,9 punt omhoog (slotindex 2053). In New York opende de Dow Jones aanvankelijk twaalf punten hoger, maar viel later in de middag tien punten terug.

De dollar daalde met een halve cent tot f 1,6920. Onzekerheid over de verkiezingen voor een deel van het Amerikaanse Congres waren hier debet aan.

Op de obligatiemarkt was de handel rustig. Bijna zonder uitzondering moesten de meeste langlopende leningen een stuiver tot een dubbeltje inleveren.

Bij de hoofdfondsen verloor naast DSM ook uitgever Wolters Kluwer; f 1,10 op een slotkoers van f 119,80. Branchegenoot VNU noteerde bij zwak aanbod f 3,40 hoger (f 178,80). Het Haarlemse concern maakte maandag een herschikking in zijn portefeuille in de Verenigde Staten bekend.

Ahold was fors gevraagd nadat de procentsdeelneming Schuitema maandag goede cijfers bekendmaakte. Anderhalf miljoen aandelen wisselden van eigenaar waarbij de koers f 0,50 steeg tot f 50,90.

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro Hold.	60,90	61,10
Aegon	105,20	105,40
Ahold	50,40	50,90
Akzo Nobel	202,20	202,40
Bols Wes. c.	33,50	33,00
CSM cert.	68,50	68,10
Dordtsche Petr.	198,00	198,70
DSM	144,90	142,70
Elsevier	16,90	16,70
Fokker cert.	15,20	15,10
Fortis Amev cert.	70,10	69,50
Gist-Broc. cert.	45,20	45,00
Heineken	246,50	246,00
Hoogovens nrc	80,90	80,70
Hunter Douglas	78,40	78,20
ING c.	78,90	78,30
KLM	47,20	47,30
Kon. KNP BT	49,90	50,20
Kon. Olie	189,40	189,60
KPN	54,90	54,80
Nedlloyd	54,10	55,00
Océ-v.d.Gr.	72,00	72,00
Pakhoed cert.	45,30	45,60
Philips	54,10	53,80
Polygram	76,10	75,60
Stork	44,70	44,70
Unilever cert.	198,60	198,70
Van Ommeren nrc	45,80	46,00
Ver.Bezit VNU	175,40	178,80
Wolters-Kluwer	120,90	119,80

Avondkoersen Amsterdam

Ahold 50,90 (50,90)
CSM cert. 68,10 (68,10)
DSM 142,70 (142,70)
Kon. Olie 189,80-190,20 (189,60)
Philips 54,00 (53,80).

Binnenl. aandelen		
Aalberts Ind	82,50	82,00
ABN Amro pref.	58,80	59,10
ABN AmroHld.prf.c.	6,24	6,22
ACF-Holding	36,50	36,70
Ahrend Groep c.	155,50	155,00e
Alanheri	37,20	37,20
Ant. Verff.	430,00	430,00
ARTU Biologicals	3,60	3,50
Asd Options Tr.	21,10	21,30
Asd. Rubber	2,60	2,55
Atag Hold. cert.	110,90f	110,80
Athlon Groep	70,00	70,00
Athlon Groep nrc	66,90	66,90
Aut.Ind.R'dam	121,00	121,00
Ballast Nedam c.	71,90f	71,70e
BAM Groep	105,50	105,50
Batenburg	153,00	150,00
Beers	189,00	190,00
Begemann Groep	33,60	33,90
Belindo	280,00	280,00
Besouw Hold.	33,90	33,60
Blydenst.-Will.	28,30	28,00
Boer De Winkelb.	70,90	71,00
Borsumy Wehry	26,60	27,50f
Boskalis cert.	36,00	36,10
Braat Beheer	24,70	24,70
Breevast	9,00	9,00
Burgman-Heybroek	1470,00	1470,00a
Calvé-Delft cert.	1370,00	1385,00
Calvé-Delft pref	885,00	885,00
Cap Volmac	24,30	24,10
Ceteco Hold.	43,00	42,80
Cindu Intern.	102,50	102,40
Claimindo	278,50	279,90
Content Beheer	29,00	28,60
Credit-LBN	41,70	41,70
Crown v.G. cert.	141,20	141,20
CSM	68,50	68,10
De Drie Electr.	15,40	15,30
Delft Instrum.	23,20	23,20
DICO Intern.	69,00	69,10
Dorp-Groep	34,90	34,70
Draka Holding	39,30	39,80
Econosto	21,80	21,70
EHCO KLM Kleding	36,50	36,50
EMBA	200,00	200,00
Eriks Holding	118,80	119,30
Flexovit Int.	86,60	86,90
Frans Maas cert.	53,00f	53,00
Free Record Shop	28,50	28,50
Fugro cert.	35,00	34,50
Gamma Holding	92,10	92,10
Gamma pref.	5,80	5,90
Garzarelli $	10,00	10,00
Gelderse Pap.	85,50e	85,50
Getronics	53,90	54,00
Geveke	34,50	34,50
Giessen-de N.	60,40	60,70
Gouda Vuurvast	70,40	70,20
Goudsmit	29,50	29,60
Groenendijk	29,60	29,50
Grolsch cert.	53,80	54,90
Grontmij	63,80	63,80
GTI-Holding	158,00	157,00
Hagemeyer	135,30	136,30
HAL Trust B	16,20	16,20
HAL Trust Unit	16,20	16,20
HBG	276,50	273,50a
Heijmans	59,90	60,00
Heineken Hold. A	221,00e	221,50e
Helvoet Holding	28,00	28,00
Hes Beheer c.	19,50	19,50
Hoek's Mach.	77,50	77,70
Holl. Colours	86,00	87,30
Holl. Ind. Mij	65,50a	65,50a
Holl.Sea S.	0,34e	0,35
Hoop Eff.bank	7,30	7,30
Hunter D.pref.	1,95	1,95
IHC Caland	42,50	42,50
ING	7,10e	7,10e
Inter/View Eur.	6,50	6,50
Internat.Muell.	94,00	93,50
Kühne+Heitz	35,80	35,80
Kas-Associatie	64,00	63,80
KBB	106,10	107,50
Kempen & Co	14,40	14,60
Klene Holding	133,80	133,80
Kon. Sphinx Gust.	56,40	56,00
Kon.KNP BT c.pref.	7,57	7,57
Kondor Wessels	44,80	44,50
Koppelpoort	417,00	417,00
Krasnapolsky	145,50	144,50
Landré & Gl.	47,50	47,50
LCI Comput.Gr.	3,95	3,95
M.Enim OB-cert.	86,00	86,00
Macintosh	42,90	42,10
Management Share	1,25	1,25
Maxwell Petr.	200,00	201,00
Moeara Enim	1632,00	1635,00
Moolen Holding	42,80e	43,20
Mulder Boskoop	35,00	35,00
Multihouse	2,30f	2,20e
Naeff	489,00	485,00
NAGRON	89,10	89,10
Nat. Inv. Bank	130,20	130,80
NBM-Amstelland	18,20	18,20
Ned.Part.Mij	51,10	51,10
Ned.Springst.	6550,00	6550,00
NEDAP	60,50	60,00
Nedcon Groep	29,50	29,20
Nedschroef Hold.	75,40	75,40
Neways Electr.	11,60	11,70
Nijv.-Ten Cate	83,20	83,30
NKF Holding	215,00	215,00
Norit	18,80	18,80f
Nutricia VB cert	90,60	91,30
OPG cert.	44,50	45,40
Orco Bank cert.	60,50	61,00
Ordina Beheer	20,00	20,80
OTRA	282,00	282,00
P & C Groep	91,50	91,50
Philips Electr. d'95	0,10	0,10
Pie Medical	7,80	7,80
Pirelli Tyre	11,50f	11,50
Polynorm	179,80	179,50a
Porc. Fles	23,70	24,00
Randstad	88,30	88,10
Reesink	150,00	151,00
Rood Testhouse	3,20	3,20
Rothmans Int.	4,08	4,08
Roto Smeets Boer	61,00	62,80
Samas Groep	57,90	58,40
Sarakreek	6,30	6,20
Schuitema	1895,00	1895,00
Schuttersveld	42,50	43,00
Simac Techniek	17,70	17,60
Sligro Beheer	86,70	86,50
Smit Intern.	42,00e	42,00e
Smit Transfo c.	44,80f	45,00
St.Bankiers c.	17,70	17,60
Stad Rotterdam c.	36,60	36,00
Telegraaf De	190,00	190,70e
Textielgr.Twente	81,00	80,50
Tulip Computers	16,70	16,70
Tw.Kabel Holding	210,00	210,50
Ubbink	37,30	37,30
Union	27,50	27,50
Vereenigde Glas	552,00	553,00
Vilenzo	42,00	41,00
Volker Stevin	86,10	86,10
Vredestein	13,70	13,80
Wegener	17,20	17,10
Welna	49,50	49,50
West Inv.F. wb	62,00a	62,00a
West Invest F.	112,50	112,50
Wewelder	31,60	31,50
Wolff, Handelmij	51,30	51,30
Wolters Kluwer	485,00	485,00
Wyers	23,90	23,90

Beleggingsinstellingen		
A'dam EOE Ind. F.	445,00	445,00
ABF	112,50	112,50
ABN Amro A.in F	82,60	82,70
ABN Amro Eur.F	95,80	95,80
ABN Amro Amer.F.	70,00	70,00
ABN Amro Eur. F.	84,70	85,10
ABN Amro Far E.F.	76,00	75,70
ABN Amro L.Gr.F.	182,70	182,80
ABN Amro Neth.F.	115,90	117,00
ABN Amro Obl.Grf.	199,40	199,40
ABN Amro rent.div	155,00	154,90
Aegon Aandelenf.	45,30	45,10
Aegon Spaarplus	5,00	5,00
Aldollar BF $	30,60	30,60
Alg.Fondsenbez.	247,10	247,20
Alliance Fund	7,60e	-
Alrenta	228,40	228,40
Amvabel	88,30	88,30
Asian Cap.F.$	61,50	61,50
Asian Select. F.	103,90	104,80
Asian Tigers F.	110,50	110,30
ASN Aandelenf.	52,00	51,90
Austria Global	1223,00	1223,00
Austro Hung. F.	7,60	7,60
AXA Aand.Int.	76,70	76,60
AXA E&L Belegg.1	94,30	94,20
AXA E&L Belegg.2	93,70	93,40
AXA E&L Belegg.3	117,80	117,70
AXA E&L Belegg.4	87,40	87,10
AXA E&L Kap.Rente	118,40	118,20
AXA Obl.Int.	76,40	76,40
Bemco RentSel.	62,40	62,40
Bever Holding	4,70	4,70
Biogrond Belegg.	10,70	10,70
Cap Cities Realty	1,40f	1,40f
CL Aandelenfonds	95,00	94,80
CL Liq.Groeifonds	102,40	102,40
CL Obl.Dividendf.	103,00	103,10
CL Obl.Waardef.	121,90	121,90
Comm.Argeus F.	86,90	87,00
Comm.Benacus F.	89,90	89,60
Comm.Cea F.	91,50	91,50
CumPreferent F.	106,00	106,00
Delta Ll.Dollarf.	51,80	51,80
Delta Lloyd ECU	54,20	54,00
Delta Lloyd Inv.	38,80	39,10
Delta Lloyd Mix	72,50	72,30
Delta Lloyd Rent	59,50	59,60
Donau Fonds	28,60	28,80
DP America Gr.F.	35,70	35,70
EGF Investm.	155,00	155,00
EMS Growth Fund	[illegible]	82,90
EMS Income Fund	102,70	102,70
EMS Offsh. Fund	[illegible]	91,10
Eng-Holl.Bel.T1	[illegible]	100,10
Eng-Holl.Bel.T2	[illegible]	-
[illegible]	[illegible]	-
Envir.Growth F.	41,50	41,50
Eur.Ass.Trust	37,60	37,60
Euro Growth Fund	8,30	8,30
Euro Spain Fund	59,50	58,70
[illegible]	[illegible]	-
Far East Sel.F.	[illegible]	79,00
GAF Am.Liq.F. ecu	[illegible]	1,52
GAF Am.Obl.F. ecu	[illegible]	1,76
GAF Bfr.Liq.F. bfr	[illegible]	1056,40
GAF DM Liq.F. ecu	[illegible]	1,60
[illegible]	[illegible]	1,57
GAF Eur.Aandf. ecu	[illegible]	2,09
[illegible]	[illegible]	1,24
[illegible]	[illegible]	1,32
GAF Eng.Aandf. ecu	[illegible]	2,22
GAF Eng.Obl.f.ecu	[illegible]	2,19
GAF Gl.Managf.ecu	[illegible]	2,49
GAF Jap.Aandf.ecu	1,16	1,14
GAF Jap.Liqf.ecu	1,63	1,63
GAF Jap.Oblf.ecu	1,74	1,74
GAF N-Am.	2,23	2,22
Aandf.ecu		
GAF	3,23	3,23
V.Oost.Aandf.ecu		
German City Est.	32,60	32,80
Gim Global	55,90	55,90
Groeigarant	1,37	1,37
Holl. Eur. Fund	59,00	59,00
Holl. Obl.Fonds	130,00	130,00
Holl. Pac. Fund	137,00	137,00
Holl. Sel.Fonds	97,80	97,80
Holland Fund	90,00	89,50
Hooge Huys Hypf.	125,80	125,80
INB Bnk Verre Oost.	46,00	46,00
ING Bnk Dutch F.	61,10	61,20
ING Bnk Geldm.F.	61,15	61,16
ING Bnk Glob.F.	53,00	53,00
ING Bnk Oblig.F.	32,60	32,60
ING Bnk Rentegr.F	128,20	128,20
ING Bnk Spaard.F.	103,82	103,83
Interbonds	488,00	488,00
Intereffekt 500	27,60	27,50
Intereffekt wt	28,20	27,20
Intereffekt Yen Value	82,50	81,50
Investa part.	82,00	82,50
IS Himal.Fund $	17,60	17,50
Jade Fonds	209,90	209,80
Jap.Convertible.F.	50,00	50,00
Jap.Ind.Alpha F.	7550,00	-
Jap.Sect.Rat.Yen	5420,00	-
Japan Fund	19,10	19,20
Korea Pac.Tr. $	13,70b	-
Latin Am.Eq.F.	100,00	100,30
Leveraged Cap	59,60	59,20
Liquirent	54,60	54,60
Mal.Capital F.$	16,10	16,10
Mees Obl.Div.F.	114,30	114,10
Mexico Income F.	19,50	19,50
Mondibel	76,50	76,50
Nat.Res.Fund	76,70	75,60
New Asia Fund	10,60	10,60
Nomura Warr. F.	0,20f	0,20f
OAMF Rentefonds	11,25	11,35
Obam, Belegg.	309,30	308,10
Ohra Aand.F.	63,50	63,60
Ohra Liq.Grf.	54,10	54,20
Ohra Obl.Df.	54,50	54,40
Ohra Obl.Grf	55,00	55,00
Ohra Onr.G.F.	58,60	58,40
Ohra Totaal F.	57,90	57,80
Orange Fund	27,70	27,70
Pac.Dimensions	31,00	31,00
Pac.Prop.Sec.F.	45,00	45,10
Pierson Rente	128,00	128,00
Pitcher	45,30	45,50
Postb.Aandelenf.	57,00	56,80
Postb.Beleggf.	57,40	57,30
Postb.Obl.f.	49,00	49,00
Postb.Verm.gr.f.	59,70	59,70
Rentalent Bel.	168,50	168,40
Rentotaal NV	38,10	38,10
RG Aand.Mixfund	59,70	59,50
RG America F.	136,40	136,40
RG Divirent F.	53,50	53,60
RG Europe F.	126,40	125,50
RG Florente F.	129,30	129,30
RG Hollands Bezit	97,90	97,60
RG Nettorente F.	105,20	105,30
RG Obl.Mixfund	61,10	61,00
RG Pacific F.	141,60	141,20
RG Rente Mixfund	63,30	63,50
Robeco	112,40	112,30
Rodamco	50,80	50,90
Rodamco Ret.Ned.	100,40	100,40
Rodin Prop.$	68,00	-
Rolinco	115,30	115,00
Rolinco cum.p	90,00	90,00
Rorento	81,90	81,80
Schrod.Int.Pr.F	28,20	28,20
Sci/Tech $	14,50	14,80
Suez Gr.Fund	50,70	50,80
Suez Liq.Grf.	200,70	200,70
Technology Fund	16,30	16,30
Tokyo Pac.Hold.	249,20	246,00
Tolsteeg, Beleggmij	346,00	352,00
Trans Eur.Fund	90,00	89,30
Transpac.F.	354,00	352,00
Uni-Invest	19,40	19,40
Unico Inv.Fund	68,20	68,70
Unifonds DM	31,00	32,50b
Vaste Waard.Ned.	54,00	53,00
VastNed	102,00	102,00
VHS Onr. Mij	4,70e	4,70e
VIB NV	43,80	44,00
VSB Aand.F.	99,00	99,50
VSB Mix Fund	60,90	61,20
VSB Obl.Groeif.	108,00	108,50
VSB Rente Fonds	100,00	100,00
WBO Intern.	68,40	67,80
Wereldhave NV	95,10	95,00
World Prop.F.	69,50	68,80
ZOM Florida F.$	32,80	32,80
Zonnespectrum	9,00b	9,00e

Parallelmarkt		
IPNA 3 nrc	337,00a	-
Melle, van nrc	104,40	104,50
Pan Pac. Winkel	3,90	3,90

Wall Street		
allied signal	33 ½	33 ⅝
amer.brands	33 ⅝	33 ⅞
amer.tel.tel	53 ⅞	54 ⅝
amoco corp	61 ⅝	61 ¾
asarco inc.	29 ⅝	28 ⅞
bethl. steel	18 ¼	17 ⅞
boeing co	43 ⅛	43 ¾
can.pacific	15 ½	15 ½
chevron	43 ½	43 ½
chiquita	13 ⅜	13 ½
chrysler	46 ⅜	46
citicorp	45 ⅜	45 ⅝
cons.edison	25 ⅜	25 ⅝
digit.equipm.	30	30 ⅞
dupont nemours	55 ¼	55 ¾
eastman kodak	46 ⅜	46 ⅜
exxon corp	61 ⅛	60 ¾
ford motor	29 ⅛	28 ⅝
gen. electric	48 ¼	49 ⅛
gen. motors	38 ⅝	39
goodyear	35 ¼	35 ⅜
hewlett-pack.	96 ½	97 ⅛
int. bus.mach.	71 ¾	73
int. tel.tel.	85 ⅝	85 ⅝
klm airlines	27 ⅝	27 ⅞
mcdonnell	135	135 ½
merck co.	35 ¼	35 ¾
mobil oil	82 ½	83 ½
omega financ.	24 ½	24 ¾
philips	32	31 ⅞
royal dutch	111 ¾	112
sears roebuck	48 ⅝	48 ⅛
sfe-south.pac.	14 ⅜	14 ⅜
texaco inc.	62 ⅜	62 ⅛
travelers	34	34 ⅛
united techn.	60 ⅛	61 ¼
westinghouse	13 ⅞	14
whitman corp	16 ¾	16 ⅞
woolworth	15 ⅝	15 ½

Advieskoersen		
amerik.dollar	1,630	1,750
austr.dollar	1,21	1,33
belg.frank (100)	5,28	5,58
canad.dollar	1,190	1,310
deense kroon (100)	27,10	29,60
duitse mark (100)	109,50	113,50
engelse pond	2,60	2,85
finse mark (100)	34,70	37,20
franse frank (100)	31,10	33,85
griekse dr. (100)	0,63	0,80
hongkong dlr.(100)	18,50	22,50
ierse pond	2,55	2,80
ital.lire (10.000)	9,85	11,55
jap.yen (10.000)	170,50	176,50
noorse kroon (100)	24,20	26,70
oost.schill. (100)	15,62	16,12
port.escudo (100)	0,98	1,16
spaanse pes. (100)	1,25	1,41
turkse lira (100)	0,0032	0,0059
zuid.afr.rand	0,40	0,55
zweedse kr. (100)	21,65	24,15
zwits.fr. (100)	131,25	135,75

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,69525-1,69775
antill.gulden	0,9400-0,9700
austr.dollar	1,2735-1,2835
belg.frank (100)	5,4445-5,4495
canad.dollar	1,24825-1,25075
deense kroon (100)	28,565-28,615
duitse mark (100)	112,0650-112,1150
engelse pond	2,7365-2,7415
franse frank (100)	32,615-32,665
griekse dr. (100)	0,6780-0,7780
hongk.dollar (100)	21,8750-22,1250
ierse pond	2,6935-2,7035
ital.lire (10.000)	10,895-10,945
jap.yen (10.000)	174,650-174,750
nwzeel.dollar	1,0495-1,0595
noorse kroon (100)	25,645-25,695
oostenr.sch. (100)	15,9195-15,9295
port. escudos (100)	1,0790-1,1190
spaanse pes. (100)	1,3400-1,3500
zweedse kr. (100)	23,145-23,195
zwits.frank (100)	134,075-134,125
e.c.u.	2,1290-2,1340

Indexen		
cbs koersindex	273,70	273,40
EOE-index	408,56	407,69
Dow Jones	3830,74	+21,87

Optiebeurs	serie		omzet	v.k.	s.k.
abn amro	c jan	57,50	167	4,50b	4,90
abn amro	c jan	60,00	658	2,80	3,10
abn amro	c jan	62,50	231	1,70	1,90
abn amro	c jan	65,00	437	0,80	1,00
abn amro	c apr	60,00	188	4,20	4,70
abn amro	c apr	62,50	106	3,10b	3,20
abn amro	c apr	65,00	207	2,10	2,10
abn amro	c apr	67,50	232	1,30	1,40
abn amro	c o98	70,00	475	6,00	6,20
abn amro	p jan	57,50	344	1,00	0,70
abn amro	p jan	60,00	1158	1,90a	1,50
abn amro	p apr	55,00	200	1,00	0,70
abn amro	p apr	57,50	1143	1,70	1,50
abn amro	p jul	60,00	296	3,70a	3,30
ah	c jan	47,50	330	3,50	4,20
ah	c jan	50,00	1077	1,90	2,30
ah	c jan	55,00	488	0,50a	0,50
ah	c apr	50,00	261	3,20	3,50
ah	c apr	55,00	523	1,20	1,30
ah	p jan	50,00	621	1,30	1,00
ah	p apr	50,00	227	2,50a	1,70
akzo	c nov	215,00	202	0,30	0,30
akzo	p nov	200,00	169	2,00	1,30b
els	c apr	17,00	538	1,10	1,10
eoe	c nov	410,00	248	3,10	3,40
eoe	c nov	415,00	226	1,50	1,40
eoe	p nov	380,00	163	0,20a	0,10
eoe	p nov	390,00	300	0,30	0,30
hoog	c jan	85,00	408	3,30	3,20
hoog	p jan	70,00	205	0,90	0,80
hoog	p jan	80,00	317	3,70	3,80
klm	c nov	47,50	324	0,80	0,90
klm	c jan	47,50	174	2,70	2,70
klm	p nov	47,50	300	1,10	0,90
nedl	c jul	60,00	249	5,00a	4,40
nedl	p jan	55,00	264	3,80a	3,30a
nla	p feb	88,00	300	1,80a	1,70
nll	c mei	97,00	200	1,50a	1,10
nut	c nov	95,00	338	2,80	2,10
nut	c feb	90,00	260	8,00	8,10
nut	c feb	95,00	316	6,10b	6,50
olie	c jan	180,00	301	13,10	13,00
olie	c jul	195,00	307	8,90	9,00
olie	p jul	195,00	310	12,50a	12,00
phil	c nov	55,00	1153	0,60	0,50
phil	c jan	55,00	261	2,50	2,20
phil	c jan	60,00	3319	1,00	0,60
phil	p nov	55,00	3337	1,30	1,50
phil	p jan	50,00	176	0,80	0,70
polyg	p nov	75,00	210	1,10	1,20

Goud en zilver

Goud onbewerkt 20,640-21,240, vorige 20,610-21,210, bewerkt 22,840 laten, vorige 22,810 laten.
Zilver onbewerkt 245-315, vorige 245-315, bewerkt 360 laten, vorige 360 laten.

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

Limburgs Dagblad
piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,40.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,25 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,90.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts).
Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,90.
Afwijkende tarieven Kontakten/Klubs en 06-lijnen: ƒ 2,35.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

*********** HVANTI ***********
Voor alle voorkomende werkzaamheden in, om en aan uw huis. Hvanti Klussenbedrijf ☎ 046-518105

In- en verkoop 2e HANDS meubelen en antiek. Tel. 045-724943, Rotterdamstr. 80a, Heerlen.

Het dagblad "De Telegraaf" is op korte termijn op zoek naar een serieuze kandidaat
Bezorg(st)er
voor bezorgwerkzaamheden in
Gulpen
plm. 25 abonnementen, verdiensten ƒ 280,- per 4 weken. Meer informatie kunt U krijgen onder tel.nr. 045-460683. Tijdens kantooruren.

Gevr. voor div. nieuwbouw metselwerken in Zuid-Limburg:
Opperlieden en vakbekwame metselaars
Bouwbedrijf v.d. Kleut BV, Minckelersstr. 22, Landgraaf. Telefoon 045-311625 tijdens kantooruren.

Uitzendbureau Henass
Vraagt ervaren
* RUNDER UITBENERS EN KANTERS
* VARKENSVLEES UITBENERS EN UITSNIJDERS
Deze banen zijn voor een langere tijd, in de regio Limburg. Henass heeft voor de juiste mensen een goed salaris.
BEL SNEL: 040-423698 ook na kantoortijden.

Te huur voor werkend persoon NIEUW gestoffeerde en gemeubileerde kamer ƒ 480,- per mnd. all-in. Telef. 045-427711 b.g.g. 219666.

Te h. leuke studio voor jonge mensen in SIMPELVELD. Telef. 045-445051.

Te h. in HEERLEN Centrum, kamer in studentenh. Telnr. Maastricht 043-251634.

Te h. gevr. HUIS, pand of boerderijtje om in te richten en uit te baten als Thais/Aziatisch privé-massageclub. Br.o.nr. B-06170, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Personeel gevraagd

Dactylo Uitzendburo heeft werk!
Een leuke baan voor
Monteur m/v
Wij zoeken voor een bedrijf in de omgeving van Heerlen een kandidaat met de opleiding LTS of MTS en kennis van de Engelse en Duitse taal. De juiste kandidaat kan zelfstandig volgens tekening boegschroefinstallaties monteren/demonteren en elektrisch lassen. U beschikt over enige kennis van hydraulische componenten en schema's. Heeft u ervaring op dit gebied? Reageer dan direct!
Constructiebankwerkers/ CO_2-lassers/pijpfitters m/v
Voor een bedrijf in Heerlen zoeken wij kandidaten met enige ervaring. De werkzaamheden zijn in eerste instantie voor 4 weken.
draaibankmedewerkers m/v
Voor een bedrijf in de directe omgeving van Heerlen zoeken wij kandidaten met een LBO-opleiding, aangevuld met een SVBO- of MTS-opleiding. Kunt u tekeningen lezen en heeft u kennis van kleindraaien? Reageer dan direct!
Produktiekrachten m/v
Wij zoeken voor een bedrijf in Hoensbroek kandidaten in de leeftijd tot 29 jaar, die op afroepbasis willen werken voor langere tijd. De juiste kandidaten zijn rechtshandig en hebben enige ervaring in de produktie.
Produktiemedewerkers m/v
Voor een bedrijf in Landgraaf zoeken wij kandidaten voor werkzaamheden in 2-ploegendienst voor langere tijd. Leeftijd tussen de 18 en 20 jaar.

Bel meteen voor meer informatie of kom langs bij Dactylo Uitzendburo in Heerlen, Tempsplein 33, 045-712336.

MODEL worden? Laat u niet misleiden!! Bel de modellenlijn: 06-91122360 (1 gpm) voor objectieve informatie.

MODEL worden? Laat u kosteloos en professioneel fotograferen. ☎ 03440-30022.

Gevr. part-time VERKOOPSTER voor slagerij omgev. Geleen. Inl. 046-334317.

Uitstekende verdienste met verkoop nat. cosmetica. Geen inv. Interne opl. Bel YACANA, 040-547511.

Gevr. spontane SERVEERSTER, plusm. 18 jr. voor plusm. 20 à 30 uur p.wk. Lunchroom Petit Rest. 't Euveke. Tel. 045-271718.

FRITUURHULP gevr. vanaf 17 jaar tot plm. 20 jaar, met ervaring, plm. 20 uur per week. Tel. 046-748101.

Gevr. ZATERDAGHULP (vr). Bakkerij Packbier, telefoon 045-241202.

FRITURE-HULP gevraagd met ervaring. Telef. 045-214425/326675.

In Brunssum niet-roke: BABY-OPPAS van middelb. leeftijd voor in huis betr. 5 werkdagen in 2 weken. Br.o.nr. B-06176, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Met spoed gevraagd volwaardige STOFFEERDER die zelfstandig kan werken. ☎ 045-711379.

SERVEERSTER/Kelner gevr. voor weekends. Restaurant Kleuters Merkelbeek. 04492-1448 na 18.00 uur.

Wij geven U de HOOGSTE prijs voor Uw auto, sloop- en schade-auto. 045-225774.

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. ☎ 045-229045.

Te koop gevr. schade- en oude sloopauto's. Tev. onderd. Autosloperij K. KÖRFER, 045-227377, Industriestr. 7, Hoensbroek.

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen. Joep Wolters. Telef. 045-411480.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Gezien de enorme vraag dringend woonh. te koop gevr. (Alle prijsklassen). N.M.W. QUADEN & Zn., Makelaardij onr. goed. Lid NVM, M'geleen, 046-519644.

Woonhuis met SPOED te koop gevraagd, opknappen geen bezwaar. ☎ 040-114752.

WOONHUIS met spoed te koop gevraagd, staat van onderhoud niet belangrijk. 045-724656.

Let op! Let op! Nu of nooit! Drieschstr. 56, Heerlen. Zeer centraal gelegen royaal 3-kamer APPARTEMENT met eigen c.v., lift en parkeerplaats en berging in souterrain. Stuntprijs ƒ 119.500,- k.k. Denis Vastgoed, telef. 040-129524.

Te huur in BEEK, Wethouder Sangerstr. 47, nabij knooppunt Kerensheide en Makado: kantoor 200 m2, loods 300 m2, loods 420 m2 en loods 360 m2. Grote luxe woning. Tel. 045-222468.

Te huur centrum Valkenburg A-lokatie WINKELRUIMTE ca. 65 m2. Telef. 04406-13658/043-251047.

Voor Limburgs LEKKERSTE gehakt. Slagerij Houtvast Schinnen.

KLEUREN TV grote sortering vanaf ƒ 65,-. Radio/TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. 045-213879.

Goede KLEUREN-TV'S met garantie, grote sort. v.a. ƒ 95,-. TV-occasioncentrum Geel. Grasbroekerweg 25, Heerlen. Tel. 045-724760.

Kleuren TV's 12-16 kan. v.a. ƒ 60,- met afst.bed. v.a. ƒ 125,-, met txt v.a. ƒ 250,- o.a. Philips / Blaupunkt. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 H'heide. ☎ 045-213432.

Auto's

Drie Autodealers geven samen een
Half miljoen gulden
aan korting weg.
Autoparc Occasionshow van woensdag 9 november t/m zondag 13 november. (zondag van 10 tot 17 uur)
Meer dan 250 occasions onder een dak en nu met heel veel korting tot ƒ 3.500,- per occasion.
Autoparc Maastricht, Ford Jos Bogman, BMW Keram, Toyota Petit.
Molensngl. Randwijck, wijk 29 langs autow. A2 afslag AZM.

Te k. gevr. loop-, sloop- en
Schadeauto's
Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel. 045-272019.

Te koop ALFA Romeo Spider 2.0 L, kl. rood, nw. linnen dak, i.z.g.st., lage km.st. met alle onderh. boekjes, ƒ 21.000,-. Tel. 04405-1569.

Te k. AUDI 80, bwj '90, nat. autopas, ANWB-keuring toegest., 76.000 km., vr.pr. ƒ 17.250,-. Tel. 045-421306 b.g.g. 045-721532.

Te koop BMW 318i Coupé, calypso rood, bwj. 25-1-'94, 5000 km, alarm, leren bekl., verw. voorstoelen, zelfblokkerend differentieel, afneembare trekhaak, boordcomputer, airco, mistlampen, radio-CD, schuifdak. Tel. 045-224298, woensdag na 19.00 uur.

Johan SCHMIDT autohandel heeft diverse auto's in voorraad van ƒ 750,- tot ƒ 6.000,-. Alles met APK. Tel. 04492-2888. Hommert 24, Vaesrade.

Te k. Honda Civic '83; Opel Kadett '86 + '83; Toyota Celica '84; Corsa diesel '89; Mitsubishi Lancer '86; Ford Fiësta '81; Renault R5 '83; BMW 316 '81; Citroën BX '84. SUPERCARS, Akerstr. N. 20a, Hoensbroek, ☎ 045-222455.

Ford SIËRRA 2.3 GL-V6, APK 8-'95, i.g.st. bwj. '84, inr. mog. Tel. 045-754373.

Te k. MAZDA 323 GT, 5-gang, l.m.-vlgn., bwj. '83, APK 11-'95, vr.pr. ƒ 2.750,-. 045-216900/06-52611347.

Voor een goede AUTO v.a. ƒ 750,- tot ƒ 10.000,- met APK gaat u naar Math. Koenen, Handelsweg 1, Susteren. Tel. 04499-5204.

Te k. gevr. AUTO'S iedere prijskl. Schade of defekt, geen bezw. 045-729710.

TOPPRIJZEN! Met spoed voor export gevraagd bestel, combi, personenauto's, ook schade. Lucar Kerkrade. Telef. 045-456963.

Subaru Justy 3x: automaat '88; Subaru Mini Jumbo '90; Subaru Legacy Combi '89. Tev. onderdelen nieuw en gebr. Gar. COENEN, Prinsenbaan 65 Koningsbosch. Tel. 04743-1574 b.g.g. 1854.

Te k. ALFA Romeo 33 1.3 bwj. '86, auto verkeerd in goede staat, vr.pr. ƒ 4.750,-. Tel. 046-580198.

MERCEDES 300 E, bwj. '86, automaat, electr. ramen, spiegels, schuif/kanteldak, alarm afst.bed., centr. vergr., Becker stereo, afn. trekhaak. Tel. 04493-1103.

MAZDA 626 1.6 LX sedan, '87, wit, 106.000km., trekh., APK, i.z.g.st. van onderh., vr. pr. ƒ 7.250,-. 043-644775.

Te koop Opel OMEGA '87; Daihatsu Cuore '88; Siërra '88; Fiësta '85; Corsa '84; Galant '86; Escort '84; Citroën AX '88; Kadett '83; Honda '82. Autohandel De Kroon Anjelierstr. 123 A Heerlen. Telef. 045-213021.

Te k. Ford SCORPIO Ghia 2.9, bwj. 1987, in zéér goede staat. 04406-13558.

Vectra 2.0i GL AUTOMAAT '89; Corsa 1.4i Swing '94; Vectra 1.6i GL '93; Kadett '86 t/m '89 div. types; Escort 1.3 '87; Ascona 1.6S HB '86. Met Bovaggarantie. Denneman Automobielbedrijf, Raadhuisstr. 107, Hulsberg.

Te k. Opel KADETT 1.6, bwj. '83, APK, vr.pr. ƒ 1.000,-. ☎ 045-459331 / 045-354166.

Te koop Opel KADETT 12 S bwj. '79, met achterschade, techn. 100%, APK 6-'95, t.e.a.b. 045-270010.

Opel REKORD 2.0 S, bwj. '84, APK 6-'95, vr.pr. ƒ 1.500,-. Tel. 045-216900/06-52611347.

PEUGEOT 205 GRD diesel, bwj. '91, 5-drs., kl. zwart, i.z.g.st., plm. 75.000 km., vr.pr. ƒ 14.950,-. Na 18.00 uur 045-253155. Wilhelminaplein 6, Schinveld.

RENAULT Clio 12i RN, 3-drs., bwj. '91, i.nw.st., schadevrij, met onderh.boekje, ƒ 12.950,-. Géén zo mooi. Tel. 043-254462.

SIËRRA 2.0 CL Sedan '88, 86.000 km, NAP, als nw., vr. pr. ƒ 8.500,-. 045-218834.

Toyota COROLLA 30 Hardtop coupé, '79, voor onderdelen, ƒ 200,-. ☎ 046-521735.

KEVER Cal.look, '84, vr.pr. ƒ 8.750,- Evt. ruil Engelse sportauto. 045-218459.

Te k. VOLVO 340 GL 5-drs, type '86, metallic, APK, i.z.g. st., ƒ 2.650,-. 045-317675.

Wij kopen alle LADA'S en ook andere auto's. Telefoon: 045-423973.

Te k. gevr. alle merken auto's. Bet. HOOGSTE pr. Tev. tourcaravans. 045-416239.

Auto Kaldenbom bet. de HOOGSTE prijs voor uw auto!! Ook Lada's 045-411572.

Te k. gevr. LOOP-, sloop-, schadeauto's. Betalen de hoogste prijs. 045-423199.

Met bovaggarantie ANWB gekeurde auto's bij de Opel specialist: Kadett 1600 GL autom. met stuurbekr. '90 ƒ 17.500,-; Astra stationcar diesel '93 ƒ 27.500,-; Corsa '91 ƒ 13.950,-; Corsa 4-drs '90 ƒ 12.950,-; Kadett Van stationcar diesel '91 ƒ 8.250,-; Kadett 1800 '88 ƒ 12.950,-; Vectra 16i 5-drs. '90 ƒ 20.950,-; Astra 1600 '92 ƒ 23.750,-; Omega 2.0 '87 ƒ 10.750,-; Kadett Sedan 1600 '90 ƒ 16.950,-; Kadett GSi 16V '90 ƒ 23.950,-; Ford Siërra 2.0 '84 ƒ 4.250,-; BMW 320-6 aut., '83 ƒ 4.000,-; Fiat Uno 45 '89 ƒ 6.900,-; Mazda 323 '86 ƒ 5.900,-; Kadett 1300 '87 ƒ 8.000,-; Kadett 1300 t. '86 ƒ 5.500,-; Ford Escort 1300 GL '85 ƒ 4.750,-; Kadett stationcar diesel '86 ƒ 6.900,-; Vectra automaat 5-drs. '89 ƒ 19.950,-; Kadett 5-drs. '88 ƒ 10.950,-; Suzuki Samurai '89 cabrio ƒ 14.950,-. WEBER, Autobedrijf, Baanstr. 38 Schaesberg. Tel. 045-314175.

Te k. Jeep RENEGADE, 1981, veel extra's, i.z.g.st., inr. mog. ☎ 04492-1108

Te koop Nissan MICRA, bwj. '85, kl. wit, APK mei '95, vr. pr. ƒ 2.500,-. ☎ 045-274255

Te k. zr. mooie MERCEDES 190 D aut., '85, rookzilver, motor def. inr. diesel mog. Tel. 046-510439.

Transacties

FINANCIERDER gez. (plm. 1,75 ton) voor het inrichten en op starten van Parenclub, nabij Aken. Min. verwachte omzet p.jr. DM 750.000 en meer. Br.o.nr. B-06169, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

HORECA! Nog enkele occasions. Gebruikt: Koelvitrine 200 cm. ƒ 950,-; espr. mach. m. molen ƒ 1.250,-; kassa 5-gr. m. lade ƒ 495,-; 60 st. rest. stoel p. st. ƒ 20,-; 10 st. rest. tafels t.e.a.b.; vac. mach. z.g.a.n. ƒ 1.250,-; 3-pans frituur-oven i.st.v.nw. compl. m. afz.spec. prijs (financ. mog.) Nieuw: div. vaatwassers en r.v.s. spoel- en werktafels met hoge korting! Inruil mogelijk. Efka Kaalheidersteenweg 142, Kerkrade. Tel. 045-426330.

Winkel&Kantoor

KassaKassaKassaKassa. Ook: kassa aan PC of PC i.p.v. kassa. Kassa's klein of groot. Nieuw of occ. Keuze uit 500 stuks v.a. ƒ 250,- excl. BTW/ml. Koop, huur, leasing. Roltex, ALLES voor winkel & kantoor. Daelderweg 25, bedr.terrein Horsel Nuth. Tel. 045-242880. Fax: 045-241690. Open ma.-vr., 8.30-17.30 u. Do. tot 21.00 u.

Te k. uit faillissement: diverse KANTOORMEUBILAIR o.a. bureau's, stoelen, tafels en kasten, telefooncentrale en 4 toestellen, als nieuw. Tel. 04493-1331.

Reparaties

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

TEBBEN koeltechniek koelkast/diepvriesreparaties met garantie. Voor part. geen voorrijkosten. ☎ 045-460471.

DIEPVRIES- en koelkastreparaties, zonder voorrijkosten. ☎ 046-745230. Service binnen 24 uur met garantie.

Kom de collectie fietsen waaronder verschillende modellen 1995 bekijken. In onze grote, vernieuwde showroom. Hybride, ATB, Sport- tour- en kinderfietsen. Div. aanbiedingen. Huub ARETS, Rdr. Hoenstr. 118, Hoensbroek. ☎ 045-211893.

Bel de Vakman

NEW LOOK BV Landgraaf. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154. Fax 323452.

SCHILDERS kunnen nog diverse buiten schilderwerk aannemen. Tel. 045-210020.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.

INSTALLATEUR biedt zich aan voor alle voorkomende werkzaamheden betreffende gas, water, sanitair evt. loodgieterswerkzaamheden. Telef. 046-743252.

STUCADOOR kan nog werkzaamheden aannemen. ☎ 045-460805.

Voor alle voorkomende DAKWERKZAAMHEDEN. Dakcentrale Limburg. Gratis offerte. Telef. 045-465285.

Voor al uw SCHILDERWERKEN binnen en buiten. Telefoon 045-275434.

Auto onderdelen en accessoires

Carrosseriedelen
origineel - imitatie - overzet.
Alle Europese- en Japanse automobielen
Geevers Nuth
Tel. 045-244242.

In- en verkoop schade-auto's
Autodemontage Deumens
Verkoop gebruikte en nieuwe onderdelen van alle recente merken auto's. Tevens nieuwe trekhaken. Haefland 20 (industrieterrein) Brunssum, 045-254482. Geopend dag. v. 9.00-18.00 uur, zaterdags 9.00-15.00 uur.

Te koop ALU-VELGEN voor nieuwe BMW 3-serie. ☎ 045-454532

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Opleidingen

Laat je niet wijs maken dat je geschikt bent als M O D E L als dat niet zo is.
Aan de modellenopleiding van
modelagency Fashion&Style
gaat een eerlijke selectie vooraf. Heb je interesse, kom dan geheel vrijblijvend naar onze CASTING en INFO-avond op woensdag 16 november aanstaande in Grand Café Puccini, Markt 54, Kerkrade. Aanvang 20.00 u.
Modelagency Fashion Style info 045-422424.

BIJLES verzorgd door erv. docenten in vrijwel alle vakken. Ook nog enkele studiebegeleidingsplaatsen vrij. Inl. 045-741102 b.g.g. 210541.

OG te huur

Te huur 1 pers. APP. ƒ 575,-, all in, huursub. mogelijk. Telef. 045-725595.

Muziek

Korg i4S Keyboard
Pas op de markt, nu al een topper! Fantastische begeleiding styles en een niet te evenaren geluid, overtuig u van het beste op keyboard gebied en kom eens luisteren.
Adviesverkoop ƒ 5.235,-.
Koop bij de man die het ook bedienen kan.
STALMEIER MUSIC de muziekspecialist
Hoofdstr. 32, Hoensbroek ☎ 045-214253. Dond. koopavond.

Braderieën/Markten

Snuffelmarkt Gronsveld
Op 12 en 13 november in veilinghal van 10 tot 17 uur. 225 staanplaatsen. Supp. ver. Kon. Harmonie Gronsveld.

Zondag 13 nov. ROMMELMARKT t.b.v. Ponyclub de Hoeve, in zaal Tirolerhof Urmond, nog plm. 6 tafels vrij. ƒ 10,- per tafel. 046-335210.

Wonen Totaal

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskuilenweg 91, Heerlen. Tel. 045-741708.

Te k. INRUILMEUBELEN zoals kasten, bankstellen, eethoeken, slaapkamers enz. Bel 045-252670 voor een bezoek aan ons magazijn. Woninginrichting Stevens, Brunssumerstr. 23, Schinveld.

OPGELET wij kopen al uw nog bruikbare meubilair op. Telef. 045-719136.

Te koop gevraagd gebruikte MEUBELS en antiek. Rotterdamstraat 98, Heerlen. ☎ 045-729748.

Te k. BANKSTEL Queen Anne, 3-1-1, ƒ 300,-. ☎ 045-256529 na 18.00 uur.

In- en verk. MEUBELS en antiek. Kouvenderstr. 208, H'Broek. Tel. 045-725595.

Carnaval

Te koop 2 APENPAKKEN (compl.) voor man en vrouw, (niet brandbaar), nw.pr. ƒ 700,- voor ƒ 250,-. Telef. 045-752713 na 19.00 uur.

Bouwmat/machines

Het topmerk van Nederland (Lamet). LAMINAAT parket. Normaal ƒ 100,- per m2, nu ƒ 25,- t/m ƒ 40,- per m2. Licht beschadigde nieuwe deuren vanaf ƒ 40,-; rollen dakleer v.a. ƒ 20,- t/m ƒ 65,- per rol 10 m2, 2 t/m 4 mm dik; daktrim ƒ 12,50 per 2,5 mtr. l.; Underlayment + O.S.B. platen nu ƒ 47,50; keukenkastdeurtjes; Pakistaanse + echte Perzische tapijten voor spotprijzen enz. enz. Rennemigerveldweg 70A, Heerlen. Tel. 045-729710.

Kachels/Verwarming

Reker KACHELSPECIAALZAAK. Ook uw adres voor dubbelwandige RVS-rookkanalen. Kluis 28, Geleen, telefoon 046-740785.

GASKACHELS/houtkachels. Goedkoop! Gratis geplaatst. De Kachelsmid, Walem 21 Klimmen. Tel. 04459-1638.

Nieuwe en gebruikte GASHAARDEN, gevelkachels, gasfornuizen, kookplaten, geisers, aardgas / butagas. E. Meesters, Brusselsestr. 129B, M'tricht 043-210540.

Centrale VERWARMING incl. montage en snelle lev. Vrijbl. prijsopg. 045-352044.

Diverse soorten OPENHAARDHOUT te k. op maat. ƒ 40,- p.m3. 04493-1331.

Proficiat

Lambert
van de "Heihof" wurt h
Al veult en gedreug h
wie enne van 25, to
hè huuj de A.O.

Gijs 4 jaa
Proficiat, Tirza, Oma

Resie profic
Tante Annie
Jan, Trees, Marc, Luc
Toos, Léon, Claud
Ans, Kim Mai, Jack,

(Huis)dier

De grootste KENN Limburg. Alle jong hondjes. Meer dan sen plus gar. en tato America, Th.Watson Achel(B). 09-321 Zond. open maand. ge

Dierenkliniek Nuth. tie POES, ƒ 70,- ƒ 225,-. Telef. 045-244

Te k. Duitse HERDE met stamb. geënt, eerd en ontw. ☎ 045-75

ERKENDE Duitse kennel biedt aan: 2 Herders, 1 teefje 3 m reu 15 maanden. Te 321988 of425634.

Huish. artik

OPGELET!! Wij halen uw oude diepvries, wasmachine, gasforn alle electr. huish. ap thuis op. Tel. 045-7191

Te koop wegens was- DROOGCOM ½ jaar oud, merk 1200 toeren, ƒ 1.699,- vaste pr. ƒ 045-414427.

IJSK. gasf. ƒ 95,-; ƒ 175,-; diepvr. wasdr. ƒ 175,-. 045-725

Te ruil FLAT, Ad Klooster Landgraaf, eengezins woning L'graaf. Tel. 045-31996

Zonnebank

Spectaculair lage pri de grootste zonnecialist in de regio GEN zonnehemels. met 3 jr. voll. garantie weg-N. 97, Sittard. 583002 (t.o. ziekenhuis)

Te koop 2 prof. BANKEN met hemel zonnecanon, weinig ☎ 045-741708

Voor Piccolo's zie verder pagina

Dringend gevraagd MEISJES voor de avonduren. Telef. 045-708903.

Boeslopende NIGHTCLUB (grensgeb.) vrgt. nette dames, vervoer vrij. Garantieloon, apart woonged. mogel. Tel. 00-49.241-542515. b.g.g. 00-49.2405-73539.

MEISJES gevr. voor bar, middag- of avonduren. ☎ 04492-2650.

Privéhuis Aulit zoekt MEISJES, intern mogelijk. Tel. 045-354066.

100% Wild Live Sex
06-9891
Geen wachttijd! 1 gpm.

Zoek je RIJPE vrouwen voor sexkontakt? (Niet commercieel) bel: 1 gpm
06-350.266.53.

Club 06-
Special Sex
Draai eerst 06-320.320 en dan voor
SM 25
Onderdanig, ze doet wat je wil!
Hetero 26
onze meisjes zijn overal voor in.
Lesbisch 45
mm... meisjes onder elkaar
Meesteres 46
schiet op! Ze zit te wachten
Lolita 47
Jong en ondeugend
Heerlijk live 48
sexen live opgenomen
Meegenieten 60
de spannendste sex.
100 cpm

NIEUW! Sexdoorschakellijn: Vrouwen willen DIREKT SEX. Bel nu 75 cpm
06-9.750

VOLRIJPE vrouwen zoeken SEX, maar niet-commercieel. 75 cpm.
06-9656.

BLIND DATE via de telefoon. Afspraakjes met leuke meiden, bel 75 cpm.
06-95.95.

HOMOKONTAKTEN
Zoek je 'n lekkere hete jongen?
Gaydating
06-95.18 (75 cpm).

1 gpm. Met 2 jongens in 't ideedhokje liet ze haar badpak zakken. "Voel 'ns hoe strak ik ben, wie wil er eerst?
06-340.340.20

Erv. vrouwen
40 jaar, zoeken sexkontakt. 06-350.290.37 (75 cpm).

Eenzame hete vrouwen zoeken anoniem
sexkontakt
Bel nu 06-9511 (75 cpm).

Vrouwen van 35 jaar en ouder willen
Direkt sex
Bel ze zelf thuis op via 06-9604 (75 cpm).

Sex voor twee
telefoonsex met vrouwen 06-320.330.46 (75 cpm)

Discreet
sexkontakt met rijpe meiden! 06-320.330.42 (75 cpm)

SM-Kontakt
voor strenge afspraken! 06-320.325.80 (100 cpm).

Rijpe vrouwen
zoeken onervaren jongens. 06-9504 75 cpm.

Anonieme
sexdating
Sexkontakt met eenzame vrouwen. 06-9706 (100 cpm)

Sex voor twee
sexgesprek met 'n vrouw. 06-320.330.82 (75 cpm)

SM voor 2
snelle SM-kontakten!! 06-320.329.99 (75 cpm).

Homokontakten
Zoek je 'n hete jongen? 06-320.330.18 (75 cpm)

Anonieme
sexadresjes van vrouwen Bel nu 06-9737 (75 cpm).

Thuisbelsex
Kies nu zelf de heetste vrouw en wij verbinden je direkt met haar door. Bel 06-9755 (100 cpm).

Homo-jongens
Hoor ze heet tekeer gaan. 06-320.330.88 (75 cpm).

Homo-kontakt
direkt apart met een hete knul uit Limburg!! Bel nu 06-9614 (nu 50 cpm).

Rijpe vrouwen willen sexkontakt (niet commercieel) 75 cpm.
06-9890

Rijpe vrouwen zoeken jongens voor een slippertje.
06-9760
75 cpm. AKTIE!!!

Zin in 'n WIP? Bel de gewillige dames direkt 75 cpm.
06-98.77.

Gay Café Limburg
06-320.327.55
ƒ 1,- p.m.

Homosex voor 2
(ƒ 1,- p.m.)
Jack Off 06-9735
Telefoonsex 06-9835
Draai eerst 06-320 en dan:
SM voor 2 325.10
Bi-sex 323.36
Travestie 325.09
Breinsex 327.56
Darkroom 324.16
Jongenssex 325.19
Gay Super 329.16
Transsexueel 321.36

BOERDERIJ-GEHEIMEN
Brazil. Maria vertelt. 1 gpm
06-320-329-19

THUISPRIVÉLIJN
Vrouwen en meisjes hebben hun privé tel.nr. in onze computer zitten waardoor wij je direct kunnen doorverbinden. Ze hebben allemaal hun visitekaartje ingesproken. Luister KIES en wij verbinden je door voor een privégesprek! 1 g.p.m.
06-95.60

Dames geven hun adres en telefoonnummer
06-96.85
24 u/p.d. 100 cpm.

Privé
doorschakellijn. Naar dames THUIS door het hele land
06-96.88
24 uur p/d. 100 c.p.m.

Direct contact
met DAMES uit heel Nederland. GEHEEL PRIVÉ thuis doorgeschakeld.
06-96.80
24 u./p.d. 100 cpm.

Waar wacht je op? Gewillige meid zoekt hete
SEX-afspraak
06-9517 (75 cpm)

Live direct apart
Ook SM! Adress. en tel.nrs! 06-340,350.80 (50 cphm)

Doma SM
kontaktlijn voor een persoonl., discrete en snelle afspr. 06-350.202.60 / 1 gpm

Direkt
telefoonsex
hete vrouwen wachten op jou. 06-320.330.91 (75 cpm).

sexy nymf linda
Geniet van 2 kanten. 1 g.p.m.
06-320.320.14

live beesten
(voor de taboe liefhebber) 1 gpm. 06-320.328.18

Kosteloos!
Hete vrouwtjes willen zo af en toe 'n Amateur Prosti zijn en zoeken dus kosteloze Sex!
320.320.90
06/1 gpm.
125 telefoonnummers

Sexen via De P'Code?
Toets je postcode in en hoor of er in jouw buurt nog iets te sexen valt!
06-95.46
1 gpm. Dagelijkse Update!

Ze wordt schaatskampioene en krijgt van de man z'n grote...LIVE 1 gpm.
06-320.323.86.

Gratis telefoonsex voor vrouwen 06-4311 of 4611
Mannen bellen v. ƒ 1,- p.m.
Telefoonsex 06-9596
Sex direct 06-9519
Top contact 06-9845
Hete meiden 06-9785

Privé
tel.nummers van hete vrouwen thuis! (75 cpm) 06-9605.

Thuiskontakt
hete vrouwen in jouw regio. Bel nu 06-9811 (75 cpm).

Hete vrouwen uit de regio
Limburg
06-350.23.047 (100 cpm).

Anonieme
sexafspraakjes in Limburg. 06-320.330.79 (75 cpm).

Heerlijk
discreet, direkt apart met hete vrouwen uit Limburg!! 06-320.322.11 (75 cpm).

Praat nu
zelf de heetste vrouwen jouw (hotel)bed in! Bel nu 06-9664 (100 cpm).

Privé telefoonnrs van hete vrouwen thuis! (75 cpm)
06-9502

Doorschakelsex
Luister naar hete oproepen van vrouwen. Maak je keuze en de computer schakelt je direkt door naar haar huis. Discreet! 06-9668 (75 cpm).

Gratis
sexgesprek voor vrouwen. Dames bel 06-4300. Heren bel: 06-9667 (100 cpm).

1 gpm. Sla die STOUTE meid van mij maar 'ns flink op d'r achterste, zei ze tegen de buurman.
06-340.340.55

Sadistische sex
met jonge vrouwen
06-340.340.90
(1,- p.m.)

Kontakten/Klubs

Club Merci
De een is smal, de ander wat vol. Doch alle heren gaan hier uit hun bol!!
Rijksweg zuid 241, Geleen. Tel. 046-745814.

Sacha's Escort
045-463386 v.a. 17.00 uur, of bezoek CLUB EDEN Holzstr.103, Kerkrade.

Bij ons ECHT PRIVE relaxen.
HUIZE DIANA. Tel. 045-233096.
Dringend leuke dames gevr.

LYDIA'S
't FIJNE weten? Moet je KOMEN..
046-749662. Groenstr. 64 Geleen. Meisje gevr.

Paren en alleenstaanden Club
Villa Liberta
Woensdag, vrijdag en zaterdag v.a. 21.00 uur. Sauna, bubbelbad, shows, warm/koud buffet.
Woe. en vrijd. tolerante paren voor 21.30 u. gratis entree.
2de en laatste zaterdag v.d. maand NUDISTENPARTIJ
Maaseikerweg 24, Susteren. Bandinfo 04499-4928.

Dolce Vita
Hedenavond heerlijk gezellig uit in Dolce Vita. De lingerie schittert u in de ogen en 't klinkt als muziek in de oren. Dolce Vita staat voor alles open. Tot ziens uw gastvrouw Karin, Rijksweg 15, Roermond. Tel. 04750-30746. Fax 04750-11876.

Porky's Pretpark I en II
☎ 04499-5500 en ☎ 045-228481.

Love Escort
045-320905.

Lady S
Duitse meesteres in discrete SM studio. Tel. 043-620015.

Privé Ilona
Spel zonder grenzen, dat spelen wij graag met U... DDD-aanw. 045-708903.

Diana Escort
045-320323.

Escort all in
☎ 045-326191

Buro Venus
nieuw telefoonnummer: 04954-18 64! De beste privéadressen van Limburg!

Maastricht privé
Alle dagen open. Keuze uit meer dan 20 leuke meisjes. Iedere dag andere keuze. Relaxen vanaf ƒ 100,-. Kennismaken zonder verplichtingen. Jodenstraat 2. Telefoon: 043-254183.

Buro Mieke
Discr. Bem. 046-748768.

Nieuw jong meisje, totale
Ontsp.Massage
045-353489

Erotica Privé
Vraag niet hoe het kan!!! Profiteer ervan 045-423608
ƒ 50,- all-in

Anita privé
en escort!! 045-352543.

Mannen gezocht!!
vrouwen zoeken niet commerciële sex ☎ 046-752333.

Gratis sex
niet commerciële sexadressen en nummers van vrouwen. ☎ 046-752333.

Privé en escort
Tel. 045-427631.

Manuela Escort
☎ 045-418886.
Tevens meisjes gevraagd.

Bij Angeliq
wordt u heerlijk verwen een massage en privé 311135. Nog meisje

Peggy Priv
Escort v.a. ƒ 125, Ma-vrij 11.00-22.30 u tot 19 uur. 046-374 DD-cup. Grieks mog Nieuw: Sonja.

Club Olifan
Nieuwe meisjes: Jacq Steffanie, Suzy, Sim Cynthia, Sandra. Oo Rijksweg Zuid 105, G Telef. 046-75633

Aladdin
Woensdag trio-dag maandag t/m zaterd 13.00-23.00 uur. Te ass. gevr. ☎ 045-227

Desi's esco
sexy dame komt naar Ook voor paren, meisj ☎ 045-727054.

Twilight Esc
Ook boys 045-2756

Gastvrouw J
en de meisjes ontv. u g in Privé 68, van 11-22 Tel. 045-416126.

Privé 10-22
Jacqueline 045-7147

Boys voor he
privé en escort. 045-71

Boys 2 Men Escor
Horseman J
en andere boys aanw U zoekt een gezellig
Bel 046-5840

Club Yum Yu
ma.-zat. 045-232806. escort en meisjes ge

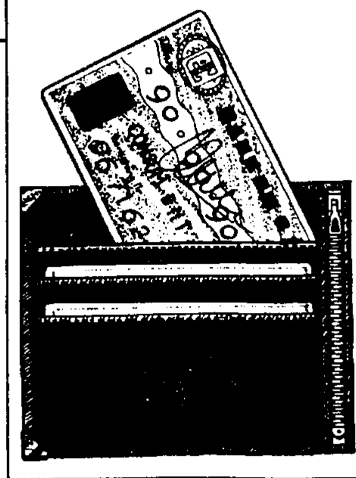
Vierkante kerstzegels

Vanaf 28 november zijn ze er weer: de decemberzegels. Evenals vorig jaar kosten ze 55 cent en ze mogen worden geplakt op kaarten en open enveloppen. De zegels zijn tot 31 december te koop.

Grafisch vormgever Max Kisman tekende voor het ontwerp van de twee vierkante zegels: een met kaars en ster, de ander met kerstboom en een sneeuwvlok. PTT Post verkoopt jaarlijks tussen de 170 en 180 miljoen exemplaren van de goedkope postzegels voor de kerst- en nieuwjaarspost. De eerste uitgave kwam acht jaar geleden op de markt en was direct een doorslaand succes.

Voor Kisman is het niet de eerste keer dat hij een postzegel ontwierp. Hij deed dat tweemaal eerder, waaruit in 1987 de opdracht van PTT Post rolde om Rode-Kruiszegels te maken. Grafisch ontwerpen gebeurt tegenwoordig op de computer. „Maar dan gaat het alleen om de praktische uitwerking," zegt Kisman. „Het grootste deel van een ontwerp speelt zich toch in je hoofd af."

Het ontwerpen van postzegels is iets aparts, vindt hij. „Het is het kleinste drukwerkje dat wij kennen en er moet bovendien veel informatie op. Zoiets maken, is absoluut een uitdaging."

Fabrikanten zijn in reclamestrijd vaak onduidelijk

Alle sopjes op een rijtje

DOOR HANS TABBERS

Wasmiddelen staan in de belangstelling en de fabrikanten werken er hard aan. Dagelijks voeren zij het publiek met reclame over hun vernieuwde produkten, die nog beter, veiliger en goedkoper reinigen dan voorheen. Vergelijkingen met de concurrent worden evenmin geschuwd.

● *Per jaar worden in Nederland zo'n 130 miljoen kilo wasmiddelen (voor textiel) gebruikt, iets minder dan een halve kilo per huishouden per week.*
Archieffoto: DRIES LINSSEN

Gerespecteerde instellingen als Consumentenbond en TNO (Technisch Natuurwetenschappelijk Onderzoek) worden erbij betrokken om bepaalde merken aan te prijzen of te kraken. Het gevecht om de consument wordt zelfs tot in de rechtszaal gevoerd, want het gaat om flinke omzetten en aanzienlijke verdiensten. De Nederlandse huishoudens gebruiken per jaar zo'n 210 miljoen kilo was- en reinigingsmiddelen.

Voor de klant wordt het allemaal niet duidelijker. In de winkel staan uitgestrekte rekken met wasmiddelen. De gegevens over de chemische samenstelling lijken voor de leek op magische formules. Men raakt er vaak verder van in verwarring en neigt vervolgens tot onverschilligheid.

Tussen wasmand en afdruiprek is een uitgave van de Chemiewinkel van de Universiteit van Amsterdam. De brochure besteedt aandacht aan allerlei soorten zeep en schoonmaakmiddelen.

De brochure geeft wel aan welk wasmiddel het best kan worden gebruikt voor welke activiteit, waarop moet worden gelet bij de dosering en het gebruik en welke ingrediënten het best kunnen worden vermeden. Steeds wordt aangeraden een geconcentreerd produkt te kiezen, want daarvoor is de minste verpakking vereist.

Wasmiddelen

Per jaar worden in Nederland zo'n 130 miljoen kilo wasmiddelen (voor textiel) gebruikt, iets minder dan een halve kilo per huishouden per week. Er zijn speciale wasmiddelen voor de witte, de bonte en de fijne was, als poeder, vloeibaar en tegenwoordig zelfs in bolletjes. Daarnaast zijn er zeepwasmiddelen, middelen voor de handwas, voorwas of inweek, waskrachtversterkers en kalkbeschermers voor gebruik bij middelhard en hard water.

Wasmiddelen bestaan uit wasactieve stoffen, waterontharders, eventueel bleekmiddel en hulpstoffen zoals enzymen, optische witmiddelen, parfum en kleurstoffen. De fabrikanten geven doorgaans op het etiket geen informatie over de gebruikte wasactieve stoffen, zodat hierin geen vergelijking mogelijk is.

Milieu

De slecht afbreekbare fosfonaten in de waterontharders staan meestal wel aangegeven. Het bleekmiddel percarbonaat is minder belastend voor het milieu dan perboraat (boorzuur), dat nog in veel totaalwasmiddelen wordt gebruikt. Optische witmiddelen moeten ook worden vermeden. De was wordt er niet echt witter van. Ze worden voor een groot deel weggespoeld met het waswater zonder zich te hechten aan het textiel, ze kunnen de was vergelen omdat ze onder invloed van zonlicht uiteenvallen en pasteltinten kunnen verkleuren. In kunstlicht of achter glas werkt het optisch witmiddel niet.

Waskrachtversterkers, die voor een extra blekende werking zorgen, zijn doorgaans overbodig. Voor verwijdering van vlekken zijn er meer traditionele en milieuvriendelijke methoden (ossegalzeep, groene zeep, rode wijnvlekken bestrooien met zout of behandelen met witte wijn of mineraalwater).

Wasmiddelen kunnen beter niet in grote hoeveelheden worden gekocht, omdat de werking van de enzymen in de loop van de tijd afneemt, waardoor de waskracht minder wordt.

Een wasverzachter is niet nodig wanneer het wasgoed wordt gedroogd in de wind of in een droogtrommel en kan bij babykleertjes zelfs aanleiding geven tot huidirritaties bij de baby. Een alternatief is een scheut azijn bij het laatste spoelwater. Wasverzachtende doekjes zijn zonder meer een verspilling, want die moeten worden gebruikt in een droogtrommel, waar ze overbodig zijn.

Mensen die hun vaatwerk met de hand afwassen in een teiltje sop dienen het milieu het best, vooral wanneer niet wordt afgespoeld onder stromend water, maar in een spoelbak. De afwasmiddelen zijn milieuvriendelijker en veiliger bij gebruik dan de produkten voor de vaatmachine, omdat zelf kan worden gedoseerd en controle daarbij mogelijk is.

Zeep

Allesreinigers voor harde oppervlakten, zoals ramen, spiegels, vloeren en tegelwanden kunnen worden vervangen door vloeibare of groene zeep in gebieden met zacht water, tot 10 graden DH. Bij hard water kan beter een geconcentreerde allesreiniger worden gebruikt, omdat anders extra veel zeep nodig is.

Ook chloorbleekmiddelen kunnen beter worden vermeden, zowel bij schuurmiddelen als toilet- en badkamerreinigers. Kalkvlekken in WC of badkamer kunnen het beste weleklijks worden verwijderd met schoonmaakazijn.

Speciale reinigers voor grill, oven of meubels kunnen doorgaans worden vervangen door andere middelen die minder belastend zijn voor het milieu. Het is zinloos een keukenkast vol verschillende reinigingsmiddelen te hebben. Voor het grootste deel van de schoonmaak kan worden volstaan met een beperkt aantal, dat voor meerdere doeleinden kan worden gebruikt.

monsters

DOOR MARIËTTE STUIJTS

Saus

● *Drie basissauzen.*

Een goede saus maken is een kunst op zich. Aanbranden, schiften, klonteren; er kan van alles misgaan. Er een verfijnde smaak aan geven luistert zo mogelijk nog nauwer. Maar sinds kort hoeven keukenprinsen en -prinsessen zich geen zorgen meer te maken. Met behulp van Honig kunnen zij hun etentje en hun gezicht redden. De fabrikant brengt namelijk drie 'variatiesauzen' - een rode, witte en bruine - die de basis kunnen vormen voor wel duizend verschillende sauzen. Van de bruine saus maak je volgens de verpakking bijvoorbeeld in een handomdraai pepersaus, jachtsaus, vleessaus en zelfs satésaus. De basissaus (adviesprijs 2,49 gulden) wordt geleverd in poedervorm en moet worden aangemaakt met water.

Je moet het natuurlijk wel durven; de Paul Bocuse uithangen met een saus uit een pakje. Wie ècht saus wil leren maken, kan in de leer gaan bij Kookcentrum Kookook in Eindhoven, telefoon: 040-443273.

Varkensvlees

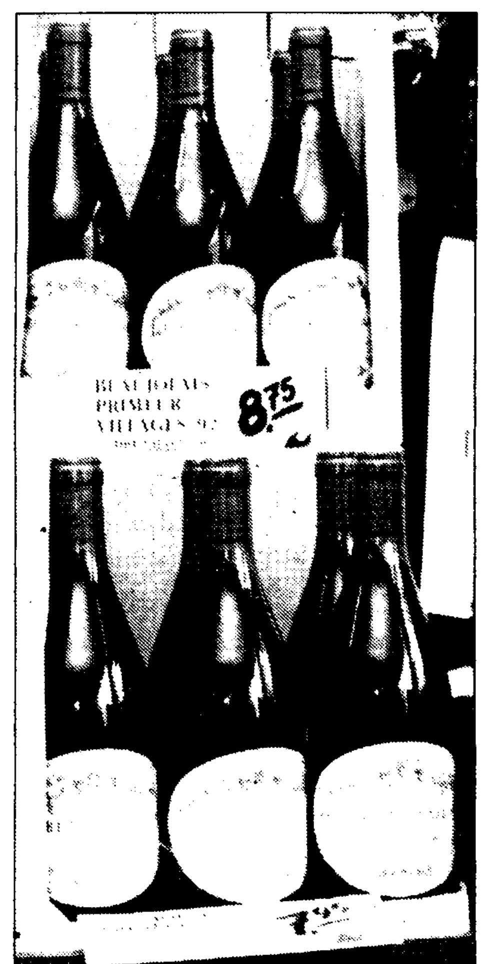

● *Informatie en recepten.*

De slagers in ons land presenteren een nieuwe brochure, waarin informatie en recepten staan over twintig veel gevraagde varkensvleessoorten, over de voedingswaarde ervan en over vetarme bereidingswijzen. Volgens de slagers leven er veel misverstanden, vooroordelen en fabels over varkensvlees. In de brochure worden ze deskundig uit de wereld geholpen. Heus, er bestaat heel wat mager varkensvlees, en er zit nog flink wat onverzadigd, cholesterolverlagend vet in ook. De folder is ook aan te vragen bij het Voorlichtingsbureau Vlees, 070-3991155.

Beaujolais primeur

Door de uitzonderlijk mooie zomer die achter ons ligt, kon in de Franse wijnstreek Beaujolais dit jaar de oogst reeds 15 dagen voor de normale datum beginnen. De traditionele Beaujolais Primeur zal daarom dit jaar al op donderdag 17 november om precies 00.00 uur in première gaan, en ongetwijfeld in de middag van die dag ook in ons land te proeven en aan te schaffen zijn. Er zijn tegenwoordig meer wijnlanden en wijnstreken die in de novembermaand primeurwijnen brengen, maar de Primeur uit Beaujolais is de originele.

● *Binnenkort weer in het land.*

Kruiden

Een jubileum bij de biologische kruidenhandel Piramide. Ter gelegenheid van het 15-jarige bestaan heeft Piramide, gevestigd in Veenendaal, een receptenboekje uitgegeven met als thema kruiden en recepten uit de hele wereld. Uit vijftien landen heeft het bedrijf de kruidigste recepten in dit boekje verzameld. Samensteller Hans Donderwinkel, bekend van zijn boekjes voor de Kleine Aarde over inmaken, bewaren, koken en bakken, heeft eenvoudige smakelijke recepten beschreven. Kip Curry, Nasi Goreng maar ook Russische Borstsj en Amerikaanse Jambalaya. 'Wereldkruiden' verschijnt begin deze maand en is verkrijgbaar bij speciaalzaken voor natuurvoeding en reform en kost 4,95 gulden. Voor informatie over verkooppunten kunt u bellen met Piramide 08385-19139.

● *Het mysterie van rijst.*

Rijst

Rijst, daar maak je nasi mee, of paëlla. En zo heel af en toe gooi je het naar een bruid en bruidegom. Bij wijze van ritueel. In de landen van oorsprong, in Zuidoost-Azië, is rijst met heel wat meer rituelen omgeven. Rijst wordt beschouwd als een geschenk van de goden dat met eerbied en met ontzag behandeld moet worden. Om voor een rijke oogst te zorgen worden de goden geëerd met offers en dans.

Wie meer wil weten over de mysteriën rondom rijst, kan een bezoek brengen aan het Tropenmuseum in Amsterdam. Op de nieuwe afdeling over Zuidoost-Azië zijn onder meer voorwerpen te zien die een rol spelen bij rijst-riten, zoals magische boeken met aanwijzingen voor het zaaien en planten, maskers om de rijst te beschermen en godenbeeldjes om de rijstziel te behagen. Het Tropenmuseum, Linnaeusstraat 2 in Amsterdam, is op werkdagen geopend van 10 tot 17 uur, op andere dagen van 12 tot 17 uur.

Bij Le Gourmet houdt de patron van lekker eten

eetlust

In Eetlust bericht het Limburgs Dagblad wekelijks uit de wereld van eten en drinken. Culinaire nieuwtjes, opvallende trends en bijzondere eetadressen komen aan bod. De redactie zal geregeld aanschuiven in Limburgse etablissementen en verslag doen van haar bevindingen. Coördinatie Mariëtte Stuijts.

DOOR SANTE BRUN

● *Eugène Aerts, dochter Geneviève en echtgenote Cathy (van links naar rechts) runnen het familiebedrijf.*
Foto: CHRISTA HALBESMA

Zo'n typische gevel uit de Oostelijke Mijnstreek, géén gevel eigenlijk. En binnen ineens een andere wereld. Het huis heet Bistro Le Gourmet, maar de inrichting zou ook die van een klasse-restaurant kunnen zijn. Bij een bistro verwacht je 'bruin', maar hier is grijs en wijnrood de kleurencombinatie; je verwacht naaimachine-onderstellen, oud boerengereedschap, het gebodene geserveerd op ingesleten planken, keukenmessen als bestek. Maar niets van dat alles aan de Hoogstraat in Landgraafs Nieuwenhagen. Naar mijn smaak is er een beetje veel licht, maar Le Gourmet straalt iets uit; dat kwam misschien ook doordat het er op zaterdagavond flink druk was, en dat is altijd een pluspunt voor een restaurant.

Wie op en top thuishoort in een bistro, dat is de patron zelf, Eugène Aerts. Aan zijn gestalte te zien is hij niet alleen zelf *gourmet*, maar heeft hij ook herhaaldelijk lekker gegeten.

Het gebodene in Le Gourmet is van goede kwaliteit. Het is, zoals je mag verwachten, niet buitenissig van samenstelling; hetgeen niet wil zeggen dat er geen verrassingen bij zijn.

Het gaat hierbij om een familiebedrijf: echtgenote Cathy zwaait de pollepels in de keuken, geassisteerd door haar moeder Josephine; dochter Geneviève serveert met zwier en bereidt zich studerend voor op een carrière in de horeca. Overigens wordt ook de aangrenzende friture 'Het Hapje' door de familie Aerts uitgebaat.

De tonijnsalade die ik als voorgerecht nam, vond ik niet bijzonder opvallend. De basilicumsaus die erbij kwam, was echter een van die kleine verrassingen die ik noemde. Mijn tafelgenote kreeg een salade du chef, die door haar omschreven werd als 'heerlijk': vleeswaren en groente in een niet al te grote hoeveelheid. De derde aan tafel had tomatensoep waarover ik geen klachten vernam.

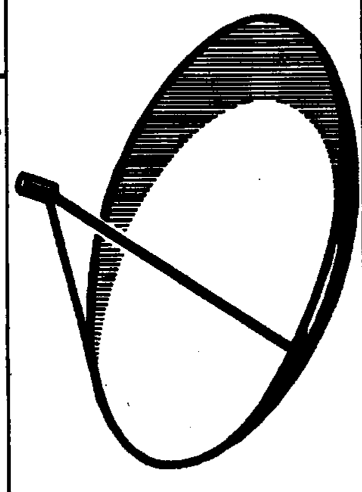
Mijn tafelgenote had de grillschotel als hoofdgerecht. Die was voor het grootste deel tevredenstellend, het lamsvlees werd sterk geprezen. Verrassend was ook de dressing op de bijgeleverde salade: ik ontwaarde daarin peterselie en basilicum. Mijn hoofdgerecht was *rib eye*: het malse middenstuk uit T-bonesteak, zou je kunnen zeggen. Die T-bone is trouwens ook verkrijgbaar. Het was precies goed gaar: iets minder dan medium. Dit hoofdgerecht werd gecompleteerd met ouderwetse rode kool, gegratineerde aardappelpuree en doperwten met gebakken stukjes *Katenspeck*.

De vierde eter aan tafel was heel tevreden met zijn frietjes, maar hij at ook flink van de aardappelpuree, een echt compliment aan de keuken. Naast mij werd een Wiener Schnitzel zonder klachten naar binnen gewerkt.

De *dame blanche* kreeg weliswaar een voldoende, maar de heren deelden mee warme chocoladesaus te prefereren. Mijn dessert, cassata met aardbeiensaus, hoort ook tot de leuke verrassingen van Le Gourmet.

Je kunt hier, en dat is natuurlijk een detail dat je bepaald niet over het hoofd moet zien, voor een heel redelijk bedrag eten met zijn vieren. We hielden het qua drank aan de matige kant en kwamen zo net onder de honderdzestig gulden uit. En tot slot: een woord van lof over de zeer attente en buitengewoon vriendelijke bediening is op zijn plaats.

Bistro Le Gourmet, Hoogstraat 99, 6373 HP Landgraaf, telefoon 045-312257, keuken open van 17 tot 21.30. Maandag en dinsdag gesloten, behalve voor besloten party's, in het weekeinde liever reserveren.

Nederland 1

Avro/KRO/Ncrv
07.00 Tekst-tv.
09.00-09.20 Ik mik LORELAND. Afl. 8.
09.30-09.45 Koekeloere. Afl. 49.
10.00-10.25 (TT) De steentijd. Afl. 2.
10.30 Van nu en straks. Afl. 4 t/m 6.
11.45 Tekst-tv.
16.27 Nieuws voor doven.
16.34 Studio op stelten. Kinderprogramma. Aansl.: Paulus de boskabouter. Poppenserie. Aansl.: Wat gebeurt er later. Serie dierenverhalen. Afl. 10: Als je het koud had zou je het dan zeggen? Aansl.: Medisch Centrum Muis. Poppenserie. Aansl.: Doug. Animatieserie. Afl. 10. Herh.
17.28 Robbedoes. Animatieserie rond de Belgische striphelд Robbedoes. Afl. 10: De Golf-eter.
17.59 Flipper. Amerikaanse serie. Vader Riggs heeft pech met zijn vliegtuig: er zit een gat in één van de drijvers. Afl.: Flipper vergist zich.
18.28 Topscore met Ted de Braak. Woordspel.
18.58 Ik dacht bij mezelf. 4-delige serie waarin kinderen filosoferen over 'grote' vragen. Afl. 2: Kreng of knuffel.
19.30 Ik heb al een boek. Literair magazine. Afl. 2.
19.51 Uitz. politiek partijen: VVD.
20.00 (TT) Journaal.
20.24 NOS-Weeroverzicht.
20.31 Ontembare Angélique. Frans-Duits-Italiaanse speelfilm uit 1967. Tijdens een zoektocht naar haar enige echte liefde, Joffrey de Pevrac, wordt Angélique meegenomen door zeerovers. De kapitein ziet wel wat in haar, maar Angélique gaat niet op zijn avances in. En dan belandt ze op de slavenmarkt.
21.57 Frasier. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Oops.
22.24 Close-up: Met blijdschap geven wij. Programma over de Fondsen-op-naam van het Prins Bernhard Fonds.
23.18 Een schreeuw om hulp. Docudrama als eindexamenproject van de Toneelacademie Maastricht.
00.02-00.07 Journaal.

Nederland 2

EO/Veronica/Tros
07.00, 07.30, 08.00 en 08.30 Journaal.
07.06 Lingo. Herh.
07.33 en 08.07 Ontbijt TV. Rubriek.
08.33 Topscore met Ted de Braak.
09.00 Journaal.
09.07 Uitz. politieke partijen: GPV.
09.10 Kook tv. Culinair programma.
09.28 Via Ria. Discussieprogramma.
10.18 Bijna 30. Serie portretten. Herh.
10.43 Forbidden matiné. Herh.
10.55 20 punt 40. Afl.: Zorgvaders.
11.10 O ja, de NCRV in beeld. Herh.
12.00 Cum laude. Spelprogramma.
12.32 TROS Telearchief. Documentaire. Afl.: Gewoon Hollanders (2).
13.00 Journaal.
13.07 Lopende zaken. Actualiteiten.
13.32 The wonder years. Serie.
13.57 Villa Achterwerk. Herh.
16.00 (TT) Journaal.
16.09 The yearling. Tekenfilmserie.
16.33 Kingdom adventures. Serie.
17.02 Deepwater haven. Jeugdserie.
17.29 De windjammers. Documentaireserie. Afl.: Atlantisch avontuur.
17.58 (TT) 2 vandaag. Met om:
18.00 (TT) Journaal.
18.15 (TT) Actualiteiten.
18.39 (TT) Sportjournaal. Beelden van EEC-tennistoern. in Antwerpen.
18.47 (TT) Hoofdpunten uit het nieuws gevolgd door het weer.
18.55 (TT) Onderweg naar morgen.
19.26 Ik weet het beter. Spel.
19.54 (TT) Bruine hyena's in Namibië. Natuurdocumentaire. Herh.
20.45 Nederland zingt. Koorzang.
21.15 (TT) Vrouw-zijn. Magazine.
21.37 Uitz. politieke partijen: AOV.
21.41 Brandschoon. Documentaire over de gevolgen van een brand naar aanleiding van de Nationale Brandbeveiligingsweek.
22.11 Antenne. Afl.: Ostalgie.
22.57 De wereld vandaag.
23.06 Reality 3.1. Afl. 3: De mens als wezen dat op zoek is naar steeds grotere kracht en vervulling.
23.37 Klantgericht ondernemen. Afl.: De inrichting van winkel.
00.07 Journaal.
00.12-00.17 Nieuws voor doven.

Nederland 3

Vara/NOS
08.53-09.00 en 12.00-12.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.10 Villa Achterwerk: Potje sport. Kindersportprogramma.
17.40 The Bob Morrison show. Australische comedyserie. Ben krijgt een hengel van zijn vader, waar hij erg trots op is, totdat hij kapot gaat. Ben weet niet hoe hij dat aan zijn vader moet vertellen. Afl.: Vissen.
18.10 De Fabeltjeskrant. Poppenserie. Afl.: Het huwelijksaanzoek.
18.15 Sesamstraat. Kleuterprogramma. Afl.: Spelen.
18.30 (TT) Jeugdjournaal.
18.40 (TT) Klokhuis. Informatief kinderprogramma. Afl.: Postcode.
19.00 (TT) Lingo. Woordspel.
19.27 Kassa! Consumentenmagazine.
20.00 Mad about you. Amerikaanse comedyserie. Jamie voelt zich niet gewaardeerd op haar werk. Aangespoord door Paul besluit ze haar baas eens flink de waarheid te zeggen. Maar ze verliest haar zelfbeheersing en daarmee waarschijnlijk ook haar werk. Afl.: Getrouwd met je werk.
20.25 Socutera. Jantje Beton laat 't er niet bij zitten, film van de Stichting Nationaal Jeugdfonds.
20.35 (TT) Studio Sport. Aandacht voor betaald voetbal. Verder beelden van het EEC-tennistoernooi in Antwerpen en aandacht voor WK dammen in Den Haag.
21.54 Trekking dagelijkse lotto.
22.00 (TT) Journaal.
22.16 Sportjournaal. Compleet overzicht van de gespeelde wedstrijden in de PTT-Telecompetitie.
22.34 (TT) Nova. Actualiteitenprogramma. Aansl.: (TT) Den Haag Vandaag. Parlementaire rubriek.
23.20 Zeppelin. Mediaprogramma met binnen- en buitenlandse gasten en reportages over onderwerpen die iedereen wil zien op tv.
00.03-01.03 Tennis: ECC Antwerpen. Beelden van het ECC-tennistoernooi in Antwerpen.

RTL4

06.30 Hei elei kuck elei.
07.00, 07.30 en 08.00 Nieuws & krantenoverzicht.
07.07 Ontbijtkids: Foofur.
07.37 Ontbijtkids: de Smurfen.
08.08 The bold & the beautiful. Amerikaanse soapserie. Herh.
08.30 Nieuws.
08.35 Santa Barbara. Deel 1. Herh.
09.00 Nieuws & krantenoverzicht.
09.10 Santa Barbara. Deel 2. Herh.
09.30 Goede tijden slechte tijden. Nederlandse soap. Herh.
10.00 Koffietijd. Magazine dat zich richt op de moderne huisvrouw.
11.00 Showtime shop.
11.05 As the world turns. Soap.
11.50 Lunchkids. Met om 11.50 Tjilp. 11.55 Foofur (herh. van 7.07 uur). 12.20 Transformers second generation. 12.50 Samurai Pizza Cats.
13.15 Gezond & wel. Herh.
13.45 Koken met sterren. Herh.
14.15 Rad van fortuin. Spelprogram.
14.45 Spijkerhoek. Dramaserie.
15.15 Showtime shop.
15.20 Santa Barbara. Amerikaanse soap.
16.10 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow.
17.00 5 uur show. Gevarieerd middagmagazine met gasten.
18.00 Zes uur nieuws.
18.15 Ooggetuige. Reportages.
18.30 Rad van fortuin. Spelprogram.
19.00 The bold & the beautiful. Amer. soap rond twee families.
19.30 Half acht nieuws.
19.50 Weer. Door: John Bernard.
20.00 Goede tijden slechte tijden. Nederlandse soap.
20.30 Waargebeurde verhalen: Fighting for Gemma. Engelse speelfilm uit 1993.
22.25 Speelfilmoverzicht. Welke films zijn er komende week te zien?
22.45 Liefde op het eerste gezicht. Spelprogramma.
23.30 Nieuws, sport en weer.
00.00 Streets of San Francisco. Detectiveserie. Afl.: Bitter wine. Herh.
00.55 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow. Herh.
01.40 Nachtprogramma.

RTL5

16.25 Tv boetiek. Homeshopping.
16.55 Goede tijden slechte tijden. Nederlandse soapserie. Herh.
17.20 Happy days. Amer. comedy.
17.45 Knight rider. Amer. actieserie.
18.35 Beverly Hills 90210. Amerikaanse serie.
19.30 Nieuwsflits. Kort nieuws.
19.35 Fresh prince of Bel Air. Amerikaanse comedyserie.
20.00 Herman's head. Amerikaanse comedyserie.
20.25 Out of darkness. Amerikaanse speelfilm uit 1985 van Jud Taylor. Ed Zigo, een toegewijd politie-agent en een echte familieman, wordt gevraagd om mee te helpen bij het onderzoek van de moorden van Son of Sam. Alhoewel Zigo weet dat er dan waarschijnlijk promotie voor hem in zit, slaat hij het aanbod af, omdat hij dicht in de buurt van zijn zieke vrouw Ann wil blijven. Na een hartoperatie test Ann echter en Ed stort in. Hij denkt er zelfs aan om met het politiewerk te stoppen, maar dan komt hij oog in oog te staan met Son of Sam.
22.10 Nieuwsflits. Kort nieuws.
22.15 Lijn 5. Live-programma waarin met bijzondere gasten actuele thema's worden behandeld. De kijkers kunnen tijdens de uitzending een telefonische bijdrage leveren aan de uitzending op 06-300555.
22.45 Future quest. Engelse wetenschappelijk serie. Waarom is de mens zo gefascineerd door de toekomst? Als het reizen door de tijd een reële mogelijkheid wordt, kunnen we dan beter de toekomst voorspellen als we vandaag de dag doen? Een aantal deskundigen gaat in op deze en meer vragen, onder leiding van presentator Jeff Goldblum. Afl. 1: Into the future.
23.15 Nieuwsflits. Kort nieuws.
23.20 Ricki Lake. Amerikaanse talkshow. Afl.: Ik ben er klaar voor om de confrontatie met de minnares van mijn man aan te gaan.
00.05 As the world turns. Herh.
00.50 Hei elei, kuck elei aktuell.
01.20 Nachtprogramma.

RTBF/La Une

14.05 Vacaturebank. 14.20 Double 7. Herh. 15.35 James Bond jr. Afl. 29. 16.00 Luna park. 16.35 Neighbours. Afl. 43. 17.00 The Waltons. Afl. 29. 17.55 Carlos et les autres. Jongerenmagazine. 18.30 Info première. 18.50 Cartes sur table. Discussieprogr.. 19.10 Quotidien des sports. 19.30 Nieuws. 20.05 Le fantôme de la radio. Documentaire over de radio in de jaren twintig en dertig. 21.15 Betrayed. Amer. thriller uit 1988. 23.20 Coup de film. 23.50 Laatste nieuws. 23.55-24.00 24 H sur les marchés.

Sports 21

15.00 Tennis. Rechtstreeks: het ECC tennistoern. Antwerpen. 18.02 en 19.21Ici Bla-bla. 18.58 Neighbours. 19.26 Paardenkoersen. 19.30 Journaal. 20.03 Diableries. Maandelijks voetbalmagazine over de Rode Duivels. 20.36 Tennis. Rechtstreeks: ECC tennistoern. 22.01 Laatste nieuws. 22.24 Paardenkoersen. 22.28 Voetbal. Wedstrijden uit 2e klasse. 23.18-23.22 24 H sur les marchés.

TV 5

06.00 Ochtendprogramma. 12.00 Nieuwsflits. 12.05 La chance aux chansons. 12.45 Zwitsers nieuws. 13.05 La maison Deschênes. 13.30 Envoyé spécial. 15.00 Qui vive. 15.30 Scully rencontre. 16.00 Nieuws. 16.10 La cuisine des mousquetaires. 16.25 Bibi et ses amis. 17.10 Les carnets du Bourlingeur. 17.40 Aids spotje. 17.45 Question pour un champion. 18.15 Visions d'Amérique. 18.30 Nieuws. 18.55 Revue de presse africaine. 19.00 Paris lumières. 19.25 La météo des cinq continents. 19.30 Belgisch nieuws. 20.00 Téléscope. 20.55 La météo des cinq continents. 21.00 Nieuws. 21.40 La cavaliere. Franse tv-film. Afl. 1: La salicorne. 23.10 Bouillon de culture. Gast: Prof. Luc Montagnier, ontdekker van het HIV-virus. 00.20 Nieuws. 00.40 Claire Lamarche. 01.25 La chance aux chansons. Herh. 02.00 Paris lumière. Herh. 02.30 Magazines européens. 03.00 Histoire des sciences en Europe. Herh. 04.00 Université de nuit.

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. 13.30 Nieuws. 14.00 Primissima. 14.20 Prove e provini a Scommettiamo che. Amusement. 14.50 How the west was won. Serie. 15.45 Uno per tutti. Gev. kinderprogr. 17.55 Parlementaire rubriek. 18.00 Nieuws en filmrubriek. 18.20 Ai confini dell'aldilà. Serie. 19.05 Mi ritorni in mente. 20.00 Nieuws en sport. 20.25 Voetbal. Verslag van de wedstrijd Parma-Bosnië. 22.25 Nieuws. 22.40 Mercoledi sport. 00.20 Nieuws en parlementaire rubriek. 00.35 Speelfilm. 02.00 Nachtprogramma's.

BBC 1

07.00 Business breakfast. 08.00 BBC breakfast news. 10.05 Kilroy. 11.00 Nieuws. 11.05 Good morning with Anne and Nick. 13.00 Nieuws. 13.05 Pebble mill. 13.55 Reg. nieuws. 14.00 Nieuws. 14.30 Neighbours. 14.50 The great British quiz. 15.15 The Rockford files. Misdaadserie. 16.05 Movie magic. Serie. 16.30 Secret life of toys. 16.45 Noddy. 16.55 Mortimer and Arabel. 17.10 Dinobabies. 17.35 Smart. (slot). 18.00 Newsround. 18.10 Grange Hill. 18.35 Neighbours. 19.00 Nieuws. 19.30 Regionaal nieuws. 20.00 This is your life. 20.30 Here and now. Magazine. 21.00 How do they do that? Magazine. 21.45 Points of view. 22.00 Nieuws. 22.30 Between the lines. Politieserie. 23.20 Sportsnight. Met o.a. boksen: Eur. en Brits

kampioenschap weltergewicht en ... bal: Newcastle United-Notting... Forest. 00.40 Catch-22. Amer. sp... film uit 1970. 03.00-04.00 BBC Se... 05.00-05.45 BBC Select.

BBC 2

08.00 Teddy Trucks. 08.05 Phi... the Frog. 08.10 Teenage mutant ... turtles. 08.35 I'll never work. 0... Breakfast news. 09.15 Pride of ... Serie. 09.25 Jerusalem: Of he... and earth. Serie. 09.50 ■ A wee... remember. 10.00 Schooltv. 11.00 F... days. 11.25 Schooltv. 15.00 Ru... Rechtstreeks: Schotland A-Zuid-Af... 16.50 Nieuws. 17.00 Today's the ... 17.30 Ready, steady, cook. 1... Esther. 18.30 Catchword. 19.00 ... Trek: The next generation. 19.4... series from hell. 20.00 Lifesw... Serie. 20.30 Bard on the box: Sh... speare - The animated tales. 2... Feast of Floyd. (slot) 21.30 Unive... challenge. 22.00 Grace under ... 22.25 Aftershock - The untold s... of the Birmingham Pub bombi... Documentaire. 23.20 Tales from ... lin: Kristallnacht. 23.30 Newsn... 00.15 The late show. 01.00 ■ ... devil's eye. Zweedse speelfilm ... 1960 van Ingmar Bergman. 0... Night school. 05.00-05.15 BBC Se...

Eurosport

08.30 Step aerobics. 09.00 Ritmi... gymnastiek. Intern. toernooi. 1... Kunstrijden op de schaats. 1... Snooker. European League. 1... Wereldbeker voor springruiters ... Amsterdam. 15.00 Tennis. ATP-... nooi van Antwerpen. 18.30 G... Prix magazine. 19.30 Eurosp... nieuws. 20.00 Tennis. ATP-toern. Antwerpen. 23.00 Motoren. 0... Wereldbeker voor springrui... 01.00-01.30 Eurosportnieuws.

NBC

05.30 NBC News. 06.00 Business ... ders. 06.30 NBC News. 07.00-... 08.00ITN World news. 07.15 US M... ket wrap. 07.30 Business insid... 08.15 US market wrap. 08.30 ... Inside edition. 08.58 ITN World N... 09.00 Super shop. 10.00 Rolo... 11.00 Rivera live. 12.00 Today's B... ness. 12.30 FT Business today. 1... Today. 15.00 The money wheel. ... beursberichten. 17.30 FT Busin... tonight. 18.00 Today. Actualiteit... briek. 19.00 ITN World news. 1... Sport on NBC . Met golf: Volvo ... European Tour, Heineken World C... 20.30 (TT) NBS News magazine ... cial. 21.30 Inside edition. 22.00 ... World news. 22.30 (TT) The ton... show. 23.30 (TT) Real personal. T... show. 00.00 FT Business tod... 00.20 US Market wrap. 00.30 N... news. 01.00 Equal time. 01.30 ... tonight show. 02.30 Videofash... 03.00 Rivera live. 04.00 Rolo... Talkshow. 05.00 (TT) Inside edition.

MTV

06.00 Awake on the wildside. 07... The grind. 08.00 Awake on the w... de. 09.00 Ingo. 12.00 The sou... MTV. 13.00 Greatest hits. 14.00 ... afternoon mix. 16.30 The report. 1... CineMatic. 17.00 News at night. 17... 3 from 1. 17.30 Dial MTV. 18... Music non-stop. 19.30 The Zig & ... Show. 20.00 Greatest hits. Met: ... 100 ever! 21.00 Most wanted. 2... Beavis & Butt-head. 23.00 The ... port. 23.15 CineMatic. 23.30 N... at night. 23.45 3 from 1. 00.00 ... end? 02.00 The soul of MTV. 0... The grind. 03.30-06.00 Night video...

CNN

24 uur per dag nieuws, met o... 07.30 Moneyline. Herh. 08.30 W... report. 09.45 CNN Newsroom. 11... World report. 12.15 World sport. 12... Business morning. 13.30 Busin... day. 14.30 Business Asia. 15.00 L... King live. 16.45 World sport. 17... Business Asia. 20.00 World busin... today. 21.00 Intern. hour. 22.45 W... sport. 23.00 World business tod... update. 23.30 Showbiz today. 00... The world today. 01.00 Money... 01.30 Crossfire. 02.00 Prime ne... 03.00 Larry King live. 05.30 Show... today. Herh.

Duitsland 1

05.05 Länderjournal.
05.45 Morgenmagazin Sport.
06.00 Morgenmagazin. Ontbijttv.
09.00 heute.
09.03 The flying doctors. Australische doktersserie. Afl.: Aufbruch.
09.45 Tele-Gym. Heilgymnastiek.
10.00 heute.
10.03 Reisefieber. Reportage. Herh.
10.45 ZDF-Info Arbeit und Beruf.
11.00 heute.
11.04 Zwei Schlitzohren rechnen ab (Drawl). Canadese speelfilm.
12.35 Umschau.
12.55 Presseschau.
13.00 ZDF-Mittagsmagazin. Heute.
13.45 Wirtschafts-Telegramm.
14.00 Tagesschau.
14.03 Schimpf - 19 7 17. Talkshow.
14.30 Achtung: Streng Geheim! Afl.: Die Spur führt nach Polen (1).
15.00 Tagesschau.
15.03 Metro - das schnelle Magazin.
15.30 Hey Dad! Austr. comedyserie.
15.55 Neu im Ersten: Frankenberg.
16.00 Tagesschau.
16.03 Fliege. Vandaag: 9. November 1989: Ich war beim Mauerfall dabei.
17.00 (TT) Tagesschau.
17.10 Brisant. Boulevardmagazine.
17.40 Regionale informatie.
17.50 Tagesschau-Telegramm.
17.55 Nicht von schlechten Eltern.
18.50 Tagesschau-Telegramm.
18.55 ee Blankenese, serie.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 Im Sog der Einheit. Reportage over het politieke proces na de val van de muur in 1989.
21.40 Tagesthemen-Telegramm.
21.45 Grenze '94 - Ein deutsches Tagebuch. Wat is er na 5 jaar overgebleven van de dromen en verwachtingen die de mensen koesterden ten tijde van de val van de muur?
22.30 Tagesthemen.
23.00 Nachschlag. Satire.
23.05 Me and Veronica. Amerikaanse speelfilm uit 1992.
00.40 Chronik der Wende. Documentaireserie. Afl.: 10. November '89.
00.55 Tagesschau.
01.05 Five steps to danger. Amerikaanse speelfilm uit 1956.
02.25-02.30 Z.E.N.. Novembertage in Schottland. Afl.: Im Hafen von Fraserburgh.

Duitsland 2

05.05 Gezamenlijk programma Duitsland 1 en 2. Zie Duitsland 1.
13.45 Wie gut, dass es Maria gibt. Duitse serie.
14.30 Muppet-Babies. Poppenserie.
14.55 Achterbahn. 13-delige kinderserie. Afl.: Die Schlafwandlerin. Herh.
15.20 logo. Jeugdjournaal.
15.30 X-Base. Live jongerenmagazine met interactieve spelletjes en de nieuwste ontwikkelingen op multimedia- en computergebied.
16.00 heute.
16.05 Die fliegenden Ärzte (The flying doctors). Australische doktersserie. Afl.: Der alte Farmer.
16.55 WISO-Tip. Herh.
17.00 heute en sport.
17.15 länderjournal. Vandaag vanuit Berlijn t.g.v. de val van de Muur 5 jaar geleden. Aansl.: heute-Schlagzeilen.
17.50 Briefgeheimnis. Duitse serie. Afl.: Ein Fall für Charly.
18.45 Lotto-trekking A en B.
19.00 heute.
19.20 Weerbericht.
19.25 Tödliche Schlagzeilen (Scandal sheet). Amer. speelfilm uit 1985. Met Burt Lancaster, Lauren Hutton.
21.00 Wie würden Sie entscheiden? Serie gedramatiseerde rechtszaken met aansluiten een studio-discussie. Helmut Mühlbauer werkt al jaren bij de Duitse Spoorwegen. Hij heeft echter last van zijn rug waardoor hij nogal eens moet verzuimen, hetgeen zijn collega's hem niet in dank afnemen. Als na een keuring blijkt dat de rugklachten niet zullen afnemen, wordt Helmut ontslagen. Terecht of niet? Afl.: Wegen Krankheit gefeuert.
21.45 heute-journal.
22.15 Kennzeichen D Spezial. Magazine. Speciale uitzending t.g.v. de val van de muur, precies vijf jaar geleden.
23.00 Derrick. Duitse misdaadserie. Afl.: Eine Reihe von schönen Tagen. Herh.
00.00 heute nacht. Actualiteiten.
00.15 Amakané - Leben und Tod der Moni. Documentaire.
00.55-02.25 Es waren einmal sieben Simeons (Schili-byli sem Simeone). Letse documentaire-film uit 1985.

Duitsland 3 West

08.15 Tele-Gym. Yoga. 08.30 Cursus Engels. 09.00 Das Nächste bitte. 09.15 Gespannt auf. 10.00 Schooltv. 12.00 Vale Tudo - Um jeden Preis. 12.30 Länder-Menschen-Abenteuer. Documentaireserie. Afl.: Der Heilige und die Schlangen. 13.15 Reporter. 13.45 Vermisst. 14.00 WDR aktuell. 14.05 Hit-Clip. 14.30 Zwischen den Schlagzeilen. 14.45 6. Consett. 15.00 WDR aktuell. 15.05 FensterPlatz. 15.45 Chronik der Wende. Afl.: 9. November 1989. 16.00 Das Phantom der Pleite. Reportage. 16.30 Cursus Engels. 17.00 Schlupp vom grünen Stern. Afl. 3: Der Werbefilm. 17.30 Es war einmal der Weltraum. Afl. 5. 18.00 NRW. 18.05 KuK. 18.30 Tele-Praxis. Thema: Warnung vor Impflücken. 18.45 Aktuelle Stunde. 19.25 Fensterprogramme der Landesstudios. 19.45 mittwochs live. Thema: Tod auf der Warteliste? 21.00 WDR aktuell. 21.15 Kansas Raiders. Amer. speelfilm uit 1950. 22.32 Filmtip: Amateur. 22.40 lyrics: Delirium - Ein Dichterspektakel. Toneelstuk. 00.10 Experimente: Agnès Varda: Elsa la Rose. Korte film. 00.30 Nachrichten. 00.35-08.15 Nachtprogrammering.

Duitsland 3 SWF

08.15 Tele-Gym. Aerobic. 08.30 Cursus Engels. 09.00 Schooltv. 10.35 Non-Stop-Fernsehen. 12.35 Hit Clip. 13.00 Non-Stop-Fernsehen. 13.30 Landesschau Kultur. 14.00 Schooltv. 15.00 Hallo, wie geht's? - aktuell. 15.15 Infomarkt - Marktinfo. 16.00 Sport-Oldies. 16.15 Blickpunkt Europa. 17.00 Cursus Engels. 17.30 Sesamstrasse. 17.58 Wuff! Afl. 5. 18.23 Zoo-Olympics. Kinderserie. 18.25 Unser Sandmann. 18.30 Südwest aktuell. 18.35 Hallo, wie geht's? 18.50 Was die Grossmutter noch wusste. 19.20 Landesschau. 19.48 Landesschau aktuell. 20.00 Tagesschau. 20.15 Länder - Menschen - Abenteuer. 21.00 Nachrichten. 21.15 Schlaglicht. 21.45 Na und? 22.45 Kulturzeit. 23.30 Länder - Menschen - Abenteuer. Herh. 00.15 Schlussnachrichten. 00.30 Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

05.30 Guten Morgen Deutschland. Ontbijttv. 09.05 Kojak. 10.00 The bold and the beautiful. 10.30 Days of our lives. 11.00 Der Preis ist heiss. 11.30 Familien Duell. 12.00 Punkt 12. Middagmagazine. 12.30 Springfield Story. 13.15 California Clan. 14.10 Murder, she wrote. 15.00 Ilona Christen. Vandaag: Chronische pijnen. 16.00 Hans Meiser. Vandaag: Huisvrouwen die naar de fles grijpen. 17.00 Jeopardy! Spelprogr. 17.30 Married with children. 18.00 The bold and the beautiful. 18.30 Explosiv - Telegramm. 18.45 RTL aktuell. Nieuws en sport. 19.10 Explosiv - Das Magazin. 19.40 Gute Zeiten, schlechte Zeiten. 20.15 Das Baby der schwangeren Toten. Duitse tv-film uit 1994. 22.15 stern TV. Magazine. 23.15 Gottschalk. Late-nightshow. 00.00 RTL-Nachtjournal. 00.30 Married with children. 01.00 Kojak. 02.00 Murder, she wrote. 03.00 Ilona Christen. Herh. 04.00 Hans Meiser. Herh. 05.00 Explosiv - Das Magazin. Herh.

SAT 1

05.30 Deutschland heute morgen. Ontbijttv. 09.30 Falcon Crest. Herh. 10.30 Neighbours. 11.00 The young and the restless. 11.55 Riskier was! 12.30 Knots Landing. 13.25 Falcon Crest. 14.25 Tarzan. 14.55 Star Trek. 15.55 MacGyver. 17.00 Riskier was! 17.30 Regionale progr.'s. 18.00 Geh aufs Ganze! 19.00 Sat.1 Newsmagazin. 19.15 täglich ran. 19.30 Glücksrad. 20.15 Tödliche Wahrheit. Duitse tv-film uit 1994. 22.10 Made in Sat.1: Kommissar Rex. Afl. 2. Aansl.: TopNEWS. 22.20 Dark justice. Amer. misdaadserie. Afl.: Das Milliarden-Dollar-Ding 1. 23.20 Der wilde Haufen von Navarone Force 10 from Navarone. Engelse oorlogsfilm uit 1978 van Guy Hamilton. 01.25 Raumschiff Enterprise Star Trek. Amer. sf-serie. Herh. 02.15 MacGyver. Amer. actieserie. Herh. 03.05 Tödliche Wahrheit. Duitse tv-film uit 1994 van Rainer Wolffhardt. Herh. Aansl.: programma-overzicht. 04.40 Der König. Duitse misdaadserie. Herh.

België/TV 1

17.15 Het Capitool. Afl. 800.
17.35 Paradise Beach. Afl. 48.
18.00 Journaal.
18.10 Mooi en meedogenloos (The bold and the beautiful). Amerikaanse serie. Afl. 1068.
18.35 Blokken. Spelprogramma.
19.05 Buren (Neighbours). Australische serie. Afl. 1492.
19.25 Joker- en lottotrekking.
19.30 Journaal en sport.
19.55 2.4 children. 13-delige Engelse comedyserie. Afl. 10: One night in Bangkok.
20.30 Derrick. Duitse politieserie. Afl. 9: Diebachs vrouw.
21.35 Boulevard: Het verscheurde eiland. 2-delige documentaire over Cyprus, dat al 20 jaar een Grieks en een Turks gebied kent. Afl. 1.
22.05 Er komen andere tijden. Gesprek met Boudewijn de Groot over zijn carrière n.a.v. zijn 50e verjaardag.
22.45 Ziggurat. Kunstmagazine.
23.25 Viaje al español. Afl. 4.
23.40-23.42 Weerbericht.

België/TV 2

17.00 Van-a-1, van-a-2. Jeugdprogramma's met om:
17.00 Samson. Kindermagazine.
18.00 Tik tak. Afl. 313.
18.05 Bouli. Korte animatiefilm.
18.10 Interflix. 13-delige Vlaamse comedyserie. Afl. 6: Zweedse rapsodie.
18.35 Skippy (The adventures of Skippy). 39-delige Australische serie. Afl. 24: Vandals.
19.00 Thunderbirds. Engelse sf-poppenserie. Afl. 22: Op de rand van de ramp (2).
19.30 Journaal en sport.
20.00 Birdy. Amerikaanse psychologische speelfilm uit 1984.
22.00 Ter Zake. Infomagazine met nieuws en sport.
22.45 Ook al op jou (Mad about you). 22-delige Amerikaanse comedyserie. Afl. 6: Paul in the family.
23.10-23.12 Coda. Lut de Block leest voor uit eigen werk. Vandaag: De takken ijlen.

België/TV 2
20.00 uur - Birdy - (1984-USA). Indringend drama van Alan Parker over de gevolgen van de Vietnam-oorlog. In een psychiatrische kliniek ontmoet Al zijn vriend Birdy die een oorlogstrauma heeft. Met: Matthew Modine.

Nederland 1
20.30 uur - Indomptable Angélique - (1967-F/D/I). Romantisch kostuumdrama van Bernard Borderie over de zoektocht van Angélique (Michelle Mercier) naar haar man. Ze wordt door piraten verkocht op de slavenmarkt.

Duitsland 3 West
21.15 uur - Kansas Raiders - (1951-USA) Audie Murphy sluit zich aan bij het chaotische Zuidelijke rebellenleger. Fraai gefilmde western van Ray Enright met verder o.a. Brian Donlevy en Marguerite Chapman.

Duitsland 1
23.05 uur - Me and Veronica - (1992-USA). Elizabeth McGovern krijgt de schok van haar leven als haar vrijgevochten zus Patricia Wettig plots opduikt om de kinderen bij haar te brengen. Drama van Don Scardino.

Duitsland 2
00.55 uur - Schili-byli sem Simeone - (1965-SU). Docudrama van Herz Frank over het Russische jazz-gezelschap 'De Zeven Simions'. Toen ze drie jaar later niet in Japan mochten optreden kaapten ze een vliegtuig, waarbij doden vielen.

BBC 2
01.00 uur - Djävulens Öga - (1960-S). Komedie van Ingmar Bergman. De kuise domineesdochter Bibi Anderson is de duivel een doorn in het oog, dus stuurt hij haar Don Juan Jarl Kulle.

Duitsland 1
01.05 uur - Five Steps to Danger - (1956-USA). Matige misdaadfilm, gebaseerd op een kranteberichtt. Sterling Hayden denkt een onbezorgde vakantie tegemoet te gaan. Hij pikt een lifter op, Ruth Roman, die wat voor hem in petto heeft.

● *In de indringende Amerikaanse psychologische speelfilm 'Birdy' is Matthew Modine een Vietnam-veteraan die als kind bezeten was van het idee te kunnen vliegen als een vogel. (België/TV2 - 20.00 uur).*

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16.30, 17.30, 18.30 nieuws.
7.07 Vara Radio I woensdageditie. 10.05 NL Buitenland reportage. 11.05 Michelangelo. 12.07 Avro Radiojournaal. 17.05 Fileradio. 18.04 en nu. 19.04 NCRV's Hier en nu/Praatradio. 20.04 Langs de lijn, sport en muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Voor wie niet slapen kan. 1.02 Zingen in de nacht. 2.02 Mag ik even? 3.02 Van Nederlandse bodem. 4.02 EO's Country-uur. 5.02-7.00 Wakker op weg.

Radio 2
Elk heel uur nieuws.
7.04 Ook goedemorgen. 9.04 Muziek terwijl u werkt. 12.04 Het hart van twee. 14.04 Nederland muziekland. 17.04 Fileradio. 18.04 Alle mensen. 19.04 Country trail. 20.04 Nederland zingt: Samen zingen in 20.30 Nederland zingt: Licht op jongerenkoren. 21.04 Gospelpodium. 22.04 Praise op woensdag. 23.04-24.00 Take it easy.

Radio 3
Elk heel uur nieuws.
6.04 Breakfast-club. 9.04 Arbeidsvitaminen. 12.04 Denk aan Henk. 14.04 Carola. 15.04 The magic friends. 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De Avondspits. 19.04 Spoor 7. 20.04 Paperclip magazine. 21.04 Villa 65. 0.04 Tros Nachtwacht. 2.02 Vacuüm. 4.02-6.00 Pyjama FM.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 nieuws.
7.02 Preludium. 8.04 Musica sacra: 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Ochtendconcert. 13.04 Stemmen. Muz. voor sopraan. 14.00 Het middagconcert. A. Boro-din Kwartet met piano en cello; Brigitte Engerer. 15.36 Recent verschenen CD's. 16.00 De Nederlanden. 17.00 Jacco's keus. 18.04 Sinfonietta. 19.00 Kleine zaal: De Tsjechen (1). 20.02 Avondconcert. Koninklijk Concertgebouworkest, met bariton. 22.00 Opera magazine. 23.00 Jazzspectrum. 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 en 23.00 nieuws.
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepvaartberichten. 7.05 NOS Sportief. 7.30 Vroeg op 5. 8.55 Waterstanden. 9.02 Het geopende. 10.02 Dingen die geboren (M/V). 13.10 Glas in lood. 14.02 Montaigne. 16.02 De schatkamer. 17.10 Radio UIT. 17.50 AOV. 18.12 Op verhaal komen. 19.00 Waar weren we ook alweer? 19.15 Nieuws en actualiteiten in het Turks. 19.50 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 20.00 Kerkdienst. 20.43 Wilde ganzen. 20.45 Nieuws en actualiteiten in het Chinees. 21.00 Omgaan met stress. 21.30 Soms eet ik hagelslag. 22.00 TeleScoop.

23.07-24.00 Met het oog op morgen.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
7.00 Limburg Aktueel. 8.00 RadioNieuwsCentrale, nieuws met binnen- en buitenlands nieuws. 8.30 Regionaal nieuws. 8.35 Limburg Aktueel met Limburg-Bevrijd. 9.00 Tussen de bedrijven door, verzoekplaten. 11.00 Postbus 94, telefonische felicitaties. 12.00 Limburg actueel met 12.30 uur ANP-nieuws. 13.00 RadioNieuwsCentrale, binnen/buitenlandnieuws. 13.30 Regionaal nieuws. 13.35 Provinciale Zaken. 14.00 Licht Limburgse muziek. 15.00 Liefde, voor en door tieners. 16.00 Cultuurmagazine Festival. 17.00-18.00 Limburg Aktueel.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Radio 2 regionaal (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Koffers en Co. 10.00 Nieuws. 10.03 Het schurend scharnier(?). 10.08 Reporter zonder grenzen. Een luisteraar kiest tien platen die hem of haar aanspreken. 11.50 Feuilleton Het Koekoeksnest. 12.00 Radio 2 regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Muziek en cabaretfragmenten. 14.00 Villa Musica, met de elpee van de week, een spelletje en een cursiefje. 17.00 Radio 2 regionaal. 19.00 Nieuws. 18.10 Radioviser. Televisienieuwtjes op de radio. 20.00 Cinema Paradiso: rondom film en video. 22.00 Nieuws. 22.05 Evergreen met onsterfelijke melodieën en crooners. 23.30-06.00 Nachtradio.

België/BRF
Elk heel uur nieuws.
6.05 Radiofrühstück + Sp... Glückstreffer (6.15 Wort in ... Tag; 6.30 nieuws; 6.45 verzoek... ten; 7.15 agenda; 7.30 regio... nieuws; 8.30 persoverzicht; ... uit de regio). 9.10 Gut Aufgele... Tips und Themen am Vormitt... 12.05 Musik à la carte (12.30 B... Aktuell). 13.00 Presseschau. 1... Musikbox. 15.05 Popcorn. 1... Nieuws uit de regio. 18.05 B... Aktuell: Aktuelles vom Tage. 1... Klassik. 20.00-20.05 Nachricht...

Happy RTL Radio
7.00 Jan van de Putte. 10.00 J... de Hoop. 12.00 Ron Bleech... 16.00 Luc van Rooij. 20.00 L... Rock. 00.00-07.00 Night Rock.

WDR 4
Nieuws: tot en met 09.00 elk ... uur; vanaf 10.00 elke twee uu... 4.05 Radiowecker. 6.05 Morg... melodie (8.05 Zum Tage; ... Andacht). 9.05 Musikpavill... (10.05 tot 11.00 verzoekplate... 12.05 Zur Sache. 12.07 Gut aufg... legt. 14.05 Nachmittags. 15.0... Schurch Wirtschaft). 15.00 Ca... Konzert. 16.05 Heimatmelodi... volksmuziek. 17.00 Der Tag ... Auf ein Wort; 19.30 Ohrenbl... 20.05 Zwischen Broadway u... Kudamm. 21.00 Musik kein... mess (elk uur nieuws).

Speculaasconcerten weer in aantocht

MAASTRICHT - Het heerlijk avondje is weer in aantocht. De Sint maakt zich op voor zijn reis naar Nederland en het Maastrichts Salon Orkest is druk doende met de voorbereidingen voor de traditionele Speculaasconcerten. Gezellige muziek, ongecompliceerd vermaak, met humor en charme gepresenteerd door Stehgeiger André Rieu, die momenteel met zijn Second Waltz goed is voor een notering in de Nationale Hitparade.

Tien Speculaasconcerten worden vanaf 24 november in de Limburgse schouwburgen ten beste gegeven. De ouverture vindt op die dag om 19.00 uur plaats in het Wijngrachttheater van Kerkrade. Daarna volgen Weert (Munttheater, 25 november), Venlo (Maaspoort, 27 november), Maastricht (Theater aan het Vrijthof, 29 november), Heerlen (Stadsschouwburg, 1 december), Sittard (Stadsschouwburg, 2 december) en Roermond (Oranjerie, 4 december om 12.00 en 16.00 uur).

● *Alvast in Sinterklaasstemming: Het Maastrichts Salon Orkest.* Foto: SPUISERS

'Werkelijkheid moet goed herkenbaar zijn'

KRO pakt uit met veel nieuwe detectiveseries

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM - De karakters moeten driedimensionaal zijn, er moeten goede verhaallijnen inzitten en de werkelijkheid moet goed herkenbaar zijn. Detectiveen politieseries die aan minimaal deze drie voorwaarden voldoen maken een goede kans bij de KRO op het scherm te komen. Volgens Marijke de Jong van de afdeling aankoop hecht de KRO meer waarde aan de inhoud dan aan puur een mooi uiterlijk van een tv-serie.

De KRO is er in geslaagd om voor dit winterseizoen een reeks nieuwe detective- en politieseries in te kopen die moeiteloos aan de criteria voldoen. De KRO brengt zowel oude bekenden, maar vooral een hoop nieuwe speurneuzen op het scherm. Politiecommissaris Jane Tennison (een rol van Helen Mirren) keert aanstaande zondag weer terug bij de KRO in een derde reeks afleveringen van Prime Suspect. Jane Tennison is overgeplaatst van Southampton Row naar de zedenpolitie van Soho en moet samenwerken met haar oude rivaal Bill Otey. Prime Suspect, geschreven door Lynda la Plante, heeft inmiddels veel internationale prijzen gewonnen. De derde reeks is evenals de eerste twee series bijna geheel opgenomen op locatie in Manchester.

Vanaf woensdag 28 december zijn dertien afleveringen van de serie Between the lines te zien. In deze BBC-serie draait het allemaal om het thema corruptie binnen de politie. De serie geeft een duidelijk inzicht in de complexiteit en het gevaar dat schuilt in onderzoek naar eigen wangedrag. Neil Pearson speelt de rol van hoofdinspecteur Tony Clark.

Complexiteit

Volgens Marijke de Jong van de afdeling aankoop van de KRO gaat het om series waarin goed en kwaad niet bot tegenover elkaar gezet zijn. „Dat soort series willen wij niet. De wereld zit complex in elkaar en die complexiteit, de machtsstructuren die bestaan, willen we laten zien. Dat zijn namelijk de achtergronden voor de moorden die gepleegd worden in de maatschappij. Het klinkt misschien allemaal wat zwaar, maar naast deze voorwaarden moeten de series natuurlijk ook een amusementswaarde hebben."

De KRO richt zich in haar aankoopbeleid op Engelse en in toenemende mate op Scandinavische series. Marijke de Jong: „Dat komt omdat in Engelse en Scandinavische series de werkelijkheid vaak herkenbaarder is dan in Amerikaanse series. In Amerikaanse produkten zich je vaker die botte tegenstelling tussen goed en kwaad. Het zijn series die vaak puur gemaakt zijn om er veel geld mee te verdienen. Ze zijn veel commerciëler van opzet."

Een voorbeeld van een goede Scandinavische serie is volgens Marijke de Jong Snoken. Vanaf zondag 12 maart zendt de KRO zes afleveringen uit over de Zweedse privé-detective Anders Grip. Samen met zijn hond trekt hij door Stockholm, op zoek naar verdwenen echtgenotes, zakkenrollers, plegers van winkeldiefstallen en chanteurs.

Nieuw bij de KRO zijn ook Chandler & Co (29 januari) van de BBC en Cadfael (zomer 1995).

● *Helen Mirren en Liza Sadovy in Prime Suspect, de serie die de KRO vanaf zondag op het scherm brengt.* Foto: KIPPA

Chandler & Co draait rond Dee een huisvrouw die met haar net gescheiden ex-schoonzusje een detectivebureautje begint. Cadfael is gebaseerd op de populaire detectiveboeken van Ellis Peters, pseudoniem van de inmiddels 80-jarige Edith Pargeter. Cadfael speelt zich af in de Middeleeuwen. Broeder Cadfael (een rol van Derek Jacobi) was voordat hij zich tot de kerk wendde, ridder en kruisvader. In het klooster ontwikkelt hij zich tot een gewaardeerd geneesheer en lost en passant misdaden rond zijn klooster op.

Thriller

Verder zendt de KRO vanaf 8 januari de psychologische thriller A dark adapted eye van Ruth Rendell in drie delen uit. A dark adapted eye speelt zich af in de jaren 50 en vertelt het leven van Vera Hillyard, één van de laatste vrouwen die in Engeland tot de dood door de strop is veroordeeld wegens moord op haar zuster. Naast deze thriller zendt de KRO verschillende verfilmingen uit van de boeken van Ruth Rendell met inspector Wexford in de hoofdrol.

Documentaire bij NCRV over prinses Diana

HILVERSUM - De NCRV heeft beslag weten te leggen op de documentaire Diana, her new life. In Engeland wordt de film zaterdag 19 november door ITN uitgezonden, waarna het tv-verhaal van de Engelse prinses over de hele wereld gaat. Diana, her new life is gebaseerd op het gelijknamige boek van Andrew Morton dat één dezer dagen verschijnt. De NCRV zendt de film maandag 21 november uit.

Volgens Cees Labeur, eindredacteur van NCRV's Hier en Nu, is het een opzienbarende documentaire en is het een soort antwoord op de recente onthullingen van Prins Charles over onder meer zijn 'liefdesleven' met Diana. „De prinses werkt zelf niet mee aan de documentaire, maar er komen wel mensen aan het woord uit haar zeer directe omgeving, mensen uit de hofhouding. Zo vertelt onder andere een lijfwacht van Diana zijn verhaal". De documentaire belicht het leven van de prinses na haar scheiding van tafel en bed van prins Charles.

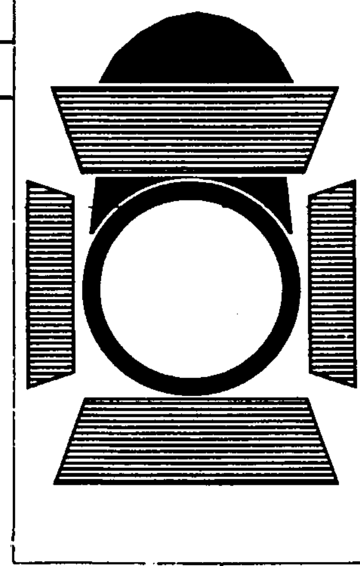
Aan de documentaire wordt op het moment nog gewerkt door produktiemaatschappij Granada tv. Veronica en TROS hadden volgens Labeur ook belangstelling voor de uitzendrechten van de documentaire. maar de NCRV had de eerste optie op het programma. De film duurt 52 minuten en is inmiddels aan zo'n 30 landen, waaronder Amerika, verkocht en moet door de NCRV integraal worden uitgezonden. De produktiemaatschappij heeft hele strikte regels verbonden aan het uitzenden van de film. Zo krijgen de omroepen de uitzendbanden pas in handen nadat het programma zaterdag 19 november in Engeland op tv geweest is. In hoeverre het verhaal in de documentaire op waarheid berust, is niet bekend. Volgens Labeur is het verhaal gebaseerd op het boek van Andrew Morton.

Herdenking val Berlijnse muur op tv

HEERLEN - Vandaag is het vijf jaar geleden dat in Berlijn de gehate Muur viel. Dit 'lustrum' is aanleiding voor een aantal themaprogramma's op de Duitse televisie. Vooral de regionale NDR 3 pakt fors uit, met een acht uur durende thema-avond onder de titel 'Wahnsinn' (20.15-4.15 uur).

Op Duitsland 1 een aantal programma's over de 'Wende' ('Fliege', 16.03 uur; 'Im Sog der Freiheit', 20.15 uur; 'Grenze '94 - ein deutsches Tagebuch', 21.45 uur; 'Chronik der Wende', 00.40 uur). Op Duitsland 2 een speciale aflevering van de Duits-Duitse rubriek 'Kennzeichen D' (22.15 uur). Duitsland 3 West besteedt geen speciale aandacht aan de 'verjaardag'.

Van de Nederlandstalige televisiekanalen, inclusief BRT en RTL, maakt alleen de EO enig werk van de herdenking, door middel van een speciale editie van de rubriek 'Antenne'. Daarin een documentaire onder de naam 'Ostalgie', over de gevolgen van 'vijf jaar 'westerse vrijheid' in de voormalige DDR.

Minoesch Jorissen toont verantwoord beheer aarde

Geen opgeheven vinger in NCRV's Millennium

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM - Hoe gaan mensen met de aarde om? Wat doen instanties om de wereld leefbaar te houden? Het klinkt misschien allemaal wat zwaar voor een televisieprogramma, geeft Minoesch Jorissen toe. „We worden al jaren doodgegooid met kreten als vechten voor een beter milieu, maar wat worden er nou daadwerkelijk voor oplossingen bedacht?" En daar is volgens de NCRV-presentatrice wel degelijk een heel verrassend en spannend tv-programma over te maken.

Millennium is de naam van de nieuwe 8-delige programmaserie die Minoesch Jorissen (30) op dit moment opneemt. Vanaf maandag (Nederland 1, 19.00 uur) gaat ze in Millennium op zoek naar oplossingen voor een verantwoord beheer van onze aarde. De oplossingen variëren van moeflons op de Veluwe tot nieuwe waterzuiveringstechnieken. Het programma krijgt een magazinevorm met vijf verschillende onderwerpen per uitzending. Minoesch speelt een hele actieve rol in het programma. Zij neemt de kijker als het ware aan de hand mee.

● *Minoesch Jorissen: „Het is absoluut niet de bedoeling om er een educatief programma van te maken."* Foto: GPD

De aanpak van het programma is volgens de presentatrice en programmamaker Peter Gersen serieus en toch luchtig met af en toe zelfs drama-elementen. Gersen: „Op papier lijkt het misschien een onderwerp dat alleen geschikt is voor een klein publiek na elven 's avonds. Dat is flauwekul. Als je het onderwerp bevattelijk maakt, is het leuk voor het hele gezin. Het is absoluut niet de bedoeling om er een educatief programma van te maken. We gaan ook geen zwartepieten uitdelen."

Minoesch Jorissen is niet van plan om met een opgeheven vinger de kijker toe te spreken. „Ik laat bijvoorbeeld in één van de uitzendingen zien waarom groente-, tuin- en fruitafval gescheiden wordt ingezameld. Voor veel mensen is scheiden van afval iets heel abstract. Ze doen het keurig, maar wat er verder mee gebeurt weten ze niet. Wij geven ze die blik achter de schermen wel en daar zit verder geen enkele boodschap bij."

Voor Minoesch Jorissen betekent Millennium tevens het afscheid van de kinderprogramma's die ze een aantal seizoenen voor de NCRV maakte. Na Ereprijs 17 en de live kindertalkshow KKfoon, richt ze zich nu enkel nog op een volwassen publiek. Volgend seizoen is Minoesch tevens weer vast panellid in nieuwe afleveringen van Zo vader zo zoon.

„Ik wilde graag naar de volwassenenhoek. De tijd was er nu rijp voor. Over een paar jaar is het misschien te laat en heb ik te lang in de kinderprogramma's gezeten om de overstap nog te kunnen maken." De overgang van een kindertalkshow naar het nieuwe Millennium, waarvoor de opnames een paar maanden geleden zijn begonnen, is voor Minoesch behoorlijk groot. „Ik kwam uit de interviewsfeer, terwijl ik voor Millennium ineens van alles moet uitleggen voor de camera. Dat is een hele andere vorm van presenteren. Ik moet handelingen verrichten en tegelijkertijd dingen vertellen. Ik heb af en toe hele gevechten met mezelf om het voor elkaar te krijgen."

'Bokkerijders' slecht bekeken

HEERLEN - De kijkcijfers van de voor het merendeel in Limburg opgenomen tv-serie De Legende van de Bokkerijders vallen tegen. Bij de KRO volgen gemiddeld 600.000 kijkers wekelijkse de afleveringen op zaterdag in de vooravond.

De katholieke omroep wijt de tegenvallende cijfers aan het ongunstige tijdstip waarop de serie wordt uitgezonden. Tot nu toe zijn drie van de in totaal dertien afleveringen van De Legende van de Bokkerijders door deze omroep uitgezonden. Ook in Duitsland heeft de serie weinig succes. Deze jeugdreeks bij het ZDF wordt door nog niet één procent van alle Duitse kijkers bekeken.

'Klepperen' bij Van Duin

DOOR HARRIE CREMERS

HEERLEN ... Gewoon 'Bij Van Duin' heet het nieuwe programma, dat André van Duin vanaf vrijdag 18 november presenteert bij RTL4. Niets is te gek, niets is te dol. Vindingrijke ideeën, niet-alledaagse gebeurtenissen, exclusieve verzamelingen. Wie een origineel en vóóral te waanzinnig verhaal heeft, kan zich melden bij de komiek in de Aalsmeerse TV-Studio van Joop van den Ende.

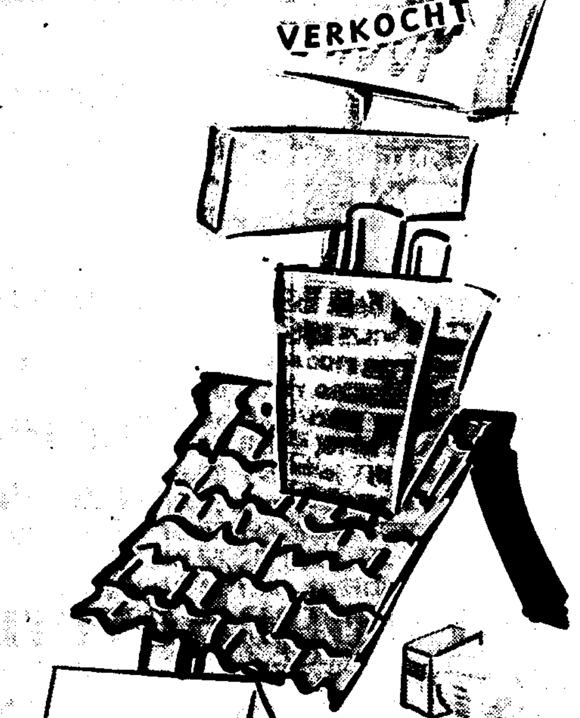
In de eerste uitzending van volgende week vrijdag (20.30 uur) is het meteen lachen geblazen. Daarvoor zorgt Jos Huybreghs (49), Opgenbraak 41, Heerlen/Heerlerbaan. Samen met zijn vrouw Marlies (48) zit hij bij Van Duin op de bank voor een muzikale 'klepperdemonstratie'. Op het repertoire, dat Huybreghs al klepperende met stukken hout tussen zijn vingers voor tv-kijkend Nederland ten beste geeft, staan de Radetzky mars, Alte Kameraden en ook nog een stukje van de Edelweiss-wals. Jos Huybreghs, oorspronkelijk afkomstig uit de Heerlense wijk Molenberg, was na afloop van de tv-opnamen zeer opgetogen over de hartelijke ontvangst door André van Duin. „Te gek voor woorden," aldus Huybreghs.

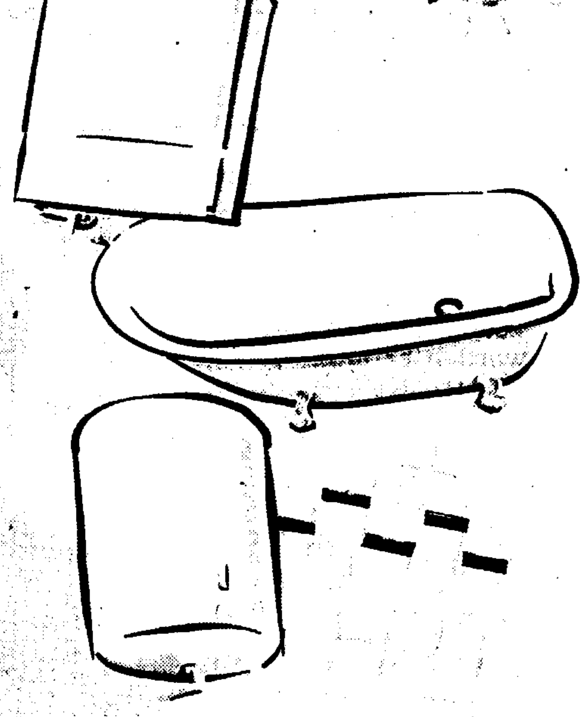
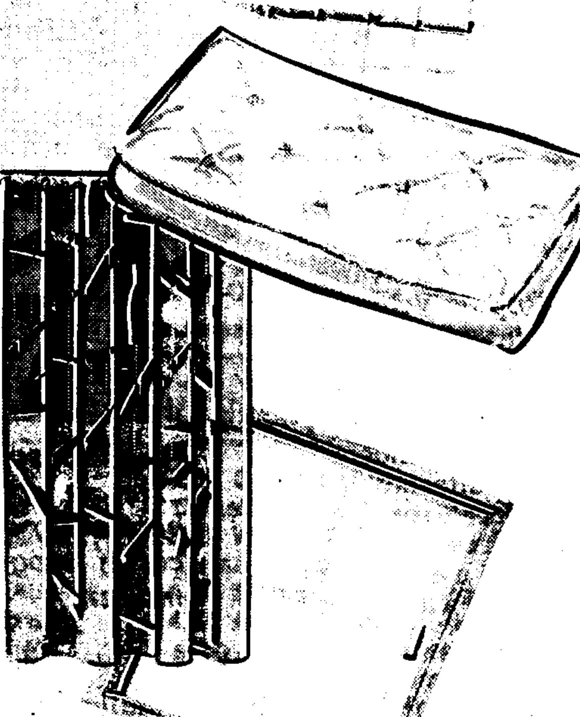
Te gek wordt ook de rest van het programma 'Bij Van Duin'. Behalve Jos Huybreghs komt ook nog een verzamelaar van vingernagels bij Van Duin langs, door veel winden te laten krijgt een Engelsman het voor elkaar brandende kaarsen uit te blazen en komt een verzamelaar van tegels en foto's met afbeeldingen van het koninklijk huis in beeld.

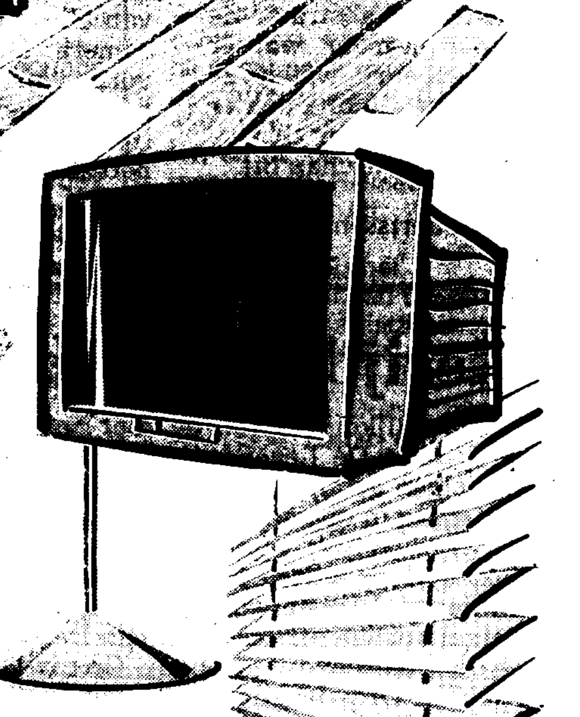
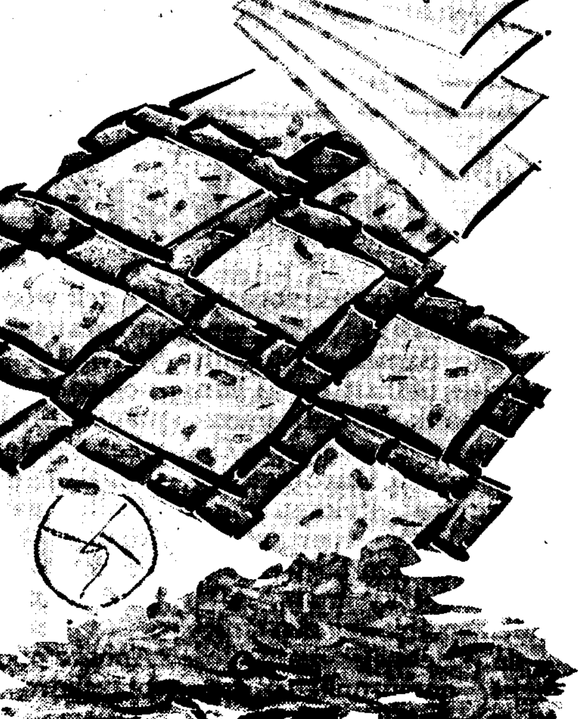
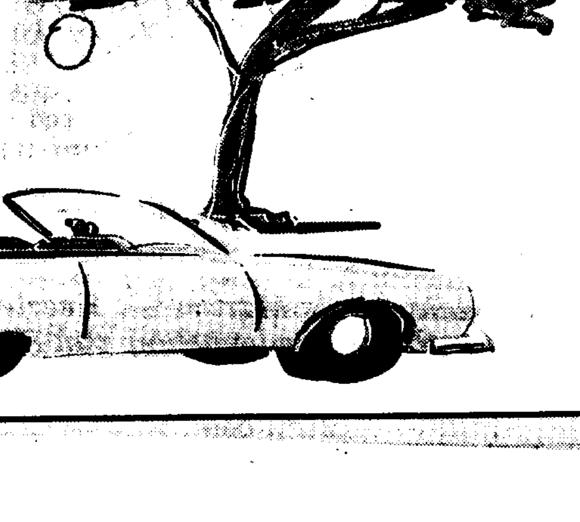
Andere onderwerpen zijn de opblaasbare zwembroek van Willem van Hanegem, de fietsenpostbode en een interview met een vliegen- en wespenvanger. Voor de muzikale omlijsting zorgt een vals zingend koor van huisvrouwen.

● *Jos Huybreghs (met kleppers) en zijn echtgenote Marlies uit Heerlerbaan zijn volgende week vrijdag een van de eerste gasten in de nieuwe lachshow van André van Duin.* Foto: CHRISTA HALBESMA

OPEL

Opel Bergsteyn
APK-keuringsstation, Rijksweg 61, Berg en Terblijt. Tel. 04406-41700.

Garage Sebregts en Co.
Off. APK-keuringsstation 1 en 2, dealer Iveco bedrijfsauto's. Lindelaufgewande 8, Voerendaal. 045-752888.

Lucar autobedrijf
Voor APK zonder problemen, CO- en koplampafstelling gratis. Holzstraat 67, Kerkrade, tel. 045-456963.

Autoaccessoires

SAS Autoshop „De Specialist"
Voor auto-accessoires, car-hifi, alarm, inbouwcenter. Scherpe prijzen. Nobelstraat 61, Heerlen, tel. 045-712113

Autobanden

BREMEN

Automaterialen, APK-keuringen, accu's, uitlaten. Kampstraat 59, Landgraaf. Tel. 045-311784. 's Zaterdags gesloten.

ROUWETTE autobanden

Alle merken banden leverbaar. Balanceren + uitlijnen. Putweg 49, Klimmen, tel 04405-1286.

Autoschade

Autoschadecenter Limburg
Schadereparaties aan alle merken. Topkwaliteit met 2 jaar garantie. Kloosterraderstraat 100, Kerkrade, tel. 045-453837

Beddenspecialist

BEDDENSPECIAALZAAK ruwette

Verantwoord slaapcomfort
Heerlen, Bongerd 29.
Tel. 045-717324
Geleen, Raadhuisstraat 8.
Tel. 046-743030.

Drukkerijen

Groenevelt-Greven-OffSet
Uw partner voor al uw druk- en kopieerwerk, familie- en handelsdrukwerk, zwart/wit- en kleurkopiën. Buizerdweg 6, 6374 BS Landgraaf. Tel. 045-312600.Fax 045-326772.

Studio Kerdel zeefdruk/offset
Voor al uw drukwerk ... van klein tot groot, in iedere oplage.
Mauritslaan 114, Geleen. Tel. 046-742964.

NILFISK
MET 'N NILFISK ZIT JE NERGENS MEE.

Onderdelendepot Roosen
Brunssum, Rumpenerstraat 157.
Tel. 045-251015 (geen koopavond).

Electr. techn. aannemer

UNETO
Erkend Elektrotechnisch Waarborginstallateur

Electro Bemelmans
Aanleg - onderhoud - keuring electro-installaties. Snelservice bij storingen. Unolaan 33, Heerlerheide. 045-212330.

Gevelreiniging

G.V.L. Restauratie, 045-226000
Spec. gevelreiniging, renov. kelderafdichting, voegw., vochtwering 10 jr. schrift. garantie. Stralen van meubels, autoplaatwerk, velgen, chassis etc.

Glasreparatie

De glasservice
GLAS HERSTELLEN
GRATIS BELLEN
06-0226688

Door direkt en persoonlijk contact met onze meldkamer, een snelle en correcte afhandeling van alle glasschades, ook 's nachts, in de weekeinden en op feestdagen.

Hout en bouw

Houtindustrie Pelzer BV
Emball.-, pallet-, verpakkings- en stophout; eike-, beuke- en esse-, plaathout; goedkoop stookhout. Rijksweg 36, Wahlwiller.

Huis-aan-huis verspreiding

Spiral BV
Fabriekstraat 7
5961 PK Horst
Telefoon: 04709-84222
Telefax: 04709-84333

SPIRAL
RECLAMEVERSPREIDBUREAU

Organisatie voor gecontroleerde huis-aan-huis verspreiding van drukwerken etc. voor geheel Zuid-Nederland.

Inlijsterij

Ploumen-Peters inlijsterij
Specialisten in al uw inlijstwerk. Van borduurwerk tot grote schilderijen. Valkenburgerweg 79, Voerendaal. Tel.: 045-753480.

Keukens

Kellerhuis keukens Geleen
Ringovenstr. 1, 046-747905. Aanbouwkeukens + apparatuur, event. met compl. verbouwingen. Toonaangevend in keukens.

Vossen Keukens

Van ontwerp op maat tot komplete installatie. Tevens renovatie. Design-studio. Glaspaleis, Kerkplein 45, en eiken stijlkeukens: Eikenderweg 77, Heerlen. Tel.: 045-717555.

CEMA
Geleen, Burg. Lemmensstr. 216, 046-747575, keukens - badmeubelen - sanitair - c.v.

Kunststof Brunssum
Kunststof ramen en deuren, schuifpuien en balkonsystemen. Trichterweg 7, Brunssum. Tel. 045-231045.

scheppers kunststof

Zuidlimburgs kwaliteitsfabriek in kunststof ramen, deuren en rolluiken
- af fabriek, dus zeer lage prijs
- eigen maatwerk is kwaliteit
- isolatieglas, is geluid- en warmtewerend

Smedestraat 6, Kerkrade, 045-465228.

Ledermode

DENVIN LEDERMODE
Hoofdstraat 8a, Hoensbroek
Schaesbergerweg 53, Heerlen

Ook alle LEDERREPARATIES
045-212588

Naaimachines

Naaimachinehandel
VELDMAN B.V.
Heerlen, Nobelstr. 6, tel.: 045-716100.
Geleen, Raadhuisstr. 14, tel.: 046-746480.
Roermond, Neerstraat 62, tel.: 04750-31012.
Rep. alle merken, geen voorrijkosten.

Ond./serv. gastoestellen

Gaswacht Limburg. 045-227676
Specialisten voor alle soorten gastoestellen. Ontwerp, onderhoud, installatie en verkoop. Litscherveldweg 5, Heerlen.

Parket

Limburgs Parket groothandel.

Dé specialist
in massief geborsteld eiken plankenvloeren - tropische houtsoorten - lamelparket - laminaat parketvloeren.
Info tel. 04754-82985 Echt. Fax. 04754-85064.

Wand- en plafondstudio Plafond bouw Kerkrade b.v.
Hoofdstr. 10c, 6461 CP Kerkrade. Tel. 045-462606. Fax. 045-463480. Verk. part. Ma. 13.00-18.00 uur, di. t/m vr. 9.00-12.30 uur, 13.30-18.00 uur; za. 10.00-17.00 uur. Donderdag koopavond tot 21.00 uur

C. de Wit B.V.
Postzegelhandel, Nobelstraat 41, 6411 EK Heerlen, tel. 045-710571.

Rolluiken

LAUMEN SIMPELVELD
ROLLUIKEN ZONWERING

Beitel 110a, 6422 PB Heerlen, postbus 21099, 6369 ZH Simpelveld.
Tel.: 045-423848/442129.

Jago-Kerkrade
Rolluiken en zonweringen. Oók voor onderdelen en reparaties. Showroom Schaesbergerstr. 104, Kerkrade, 045-414270.

MICA Zonwering
Rolluiken * jaloezieën * zonneschermen. Vraag vrijbl. prijsopgave.
Showroom: Sittarderweg 116, Heerlen.
Tel.: 045-721658.

Mithra-Heroal b.v.
Het vertrouwde adres voor al uw rolluiken of onderdelen, kunststof schroten, service of reparaties. Beitel 4, 6466 GZ Kerkrade. Tel.: 045-413049.

Schilderbedrijven

Schilderw. Bijsmans Heerlen
* Onderhouds- en utiliteitswerken
* kunststoftoepassingen * betonrep.
* gevelreiniging * graffitybestrijding.
Heerlerbaan 134, tel. 045-425550.

V.S.M. Driessens-Niessen
Schildersbedrijf b.v. Ankerkade 127, 6222 NL Maastricht. 043-630353. Voor alle voorkomende. schilderwerken.

Schoen-voetspecialist

ROUWETTE autobanden

ROUWELS
SCHOEN-VOETSPECIALIST
VERHUISBERICHT: VANAF 21 JUNI
van: Benzenraderweg 42, Heerlen
naar: Bongerd 23, centrum Heerlen, tel. 045-710997
Bij ingave advertentie ƒ 10,- korting

Schoonmaakbedrijven

Schoonmaakbedrijven B.V.
Hoofdkantoor: De Boelelaan 7, Amsterdam. Voor meer info, bel 06-0228400. Telex 10526, fax: 020-443454.

deGast

Math. Linssen VOF Tel. 045-2
Bergerw. 20, Nuth. Onderh. c.v. Ont waterleid., geiser, boiler, gas-watering Erk. schoorsteenveger.

Boy Hoen, tel. 045-226309
Voltalaan 21, Hoensbroek, erkend d en brandweer. Ook uw adres voor: g gevel- en tapijtreiniging.

BREMEN

Verandadaken

Daemen Kunststoffen
Verandadakplaten, plexiglas of Lexan moclear. Hofdwarsweg 7, Geleen. Tel. 046-753865.

Verhuizingen

ERKENDE VERHUIZERS
dat pakt altijd goed uit

Stikkelbroek Verhuizingen
Laanderstraat 109-111, Heerlen
045-715045.

Videotheken

Vicaf's "Eroland Videothek
Gespecialiseerd in verhuur, verkoop v erotische videofilms. Sittard: Stations Maastricht: Via Regia 105, Brusselse Heerlen: winkelcentr. Heerlerheide (a Aldi) 221986.

Zitmeubelen

Souren Schijns
Woninginrichting met nive

Stofferen?
Een kwestie van vertrouwen! Keuze u grote intern. kollektie stoffen. Vraag o vrijblijvende offerte. Kerkstr. 25, Vaals. 04454-61044.

Zonwering

Ha-to. - Spotgoedkoop
Heroal rolluiken in alu. en pvc, zonne men, vertikale jalouzieën. Tel. 045-45 Maria Gorettistraat 139, Kerkrade.

Wilt u adverteren op deze pagina, dan belt u

Limburgs Dagblad

045-739382

Limburgs Dagblad Regionaal
Woensdag 9 november 1994

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown

Wethouder Vaals beraadt zich op positie

Politieke heisa over plan Drielandenpunt

Van onze verslaggever

VAALS - De Vaalser coalitiepartijen CDA en Perspectief 85 blijken fa-likant tegen het herinrichtingsplan voor het Drielandenpunt te zijn. Het plan is niet doordacht, te snel gemaakt, te duur en niet onderbouwd door de begroting 1995, zegt het CDA. De fractie voorziet problemen en heeft daarom - met in het kielzog coalitiepartij Perspectief 85 - tegen gestemd. Daarmee komt de hele vitalisering van het Drielandenpunt op losse schroeven te staan. Wethouder Marjolijn Meindersma, die tekent voor het plan, wappert nu met haar portefeuille.

De provincie Limburg vindt dat het Drielandenpunt als toeristische attractie waar jaarlijks zo'n 800.000 mensen naar komen kijken, wat meer accent mag krijgen. De provincie wees Vaals op de mogelijkheid (Europese) subsidie aan te vragen voor een eventuele herinrichting. Wethouder Marjolijn Meindersma (VVD) toog aan het werk om in record-tempo een plan op te stellen. In de eerste fase moet het plein rond de zuiltjes vernieuwd worden (850.000 gulden). In de (nabije) toekomst moeten er nieuwe wegen komen. Wandelwegen, fietspaden, een parkeerplaats, een professioneel informatiepunt, aanvullende attractie en het 'punt' moet beter gepromoot worden. Alles bij elkaar gaat dat ongeveer 3,5 miljoen kosten. De provincie wil voor het opknappen van het plein minimaal veertig procent bijdragen. Mits voor het einde van het jaar de subsidie betaald kan worden, anders bestaat het potje namelijk niet meer.

Het feit dat de gemeenteraad maandagavond het herinrichtingsplan van tafel veegde, bracht burgemeester John van Dijk tot de vertwijfelde uitroep dat hij te maken had met een 'kleuterklas'.

Boete en ontzegging tegen chauffeur geëist

Bejaarde vrouw op zebra doodgereden

Van onze verslaggever

MAASTRICHT/SIMPELVELD - De 75-jarige mevrouw A. M. Franssen uit Simpleveld bezweek op 14 december verleden jaar aan de verwondingen die zij een dag eerder opliep bij een aanrijding in de Dorpsstraat in haar woonplaats. Een ongeluk, dat iedere automobilist in de naderende wintertijd, zo bleek gisteren tijdens de zitting van de Maastrichtse rechtbank, kan overkomen. Toch vindt officier van justitie mr. P. de Beer dat de chauffeur Stefano L. (30) uit Gulpen moet boeten met twee maanden voorwaardelijk, 1500 gulden en negen maanden ontzegging van de rijbevoegdheid. „De hevige sneeuwval en de gladheid die avond hadden hem nog voorzichtiger doen zijn. In plaats van deze lage snelheid had hij wellicht stapvoets of helemaal niet moeten rijden," beargumenteerde De Beer gisteren zijn visie dat L. onvoorzichtig had gereden.

L. gaf toe dat hij de vrouw helemaal niet had gezien op het zeebrapad vlak bij de kerk. Dit ondanks het vaststaand gegeven dat hij niet harder dan 32 kilometer per uur kan hebben gereden.

De Beer schilderde de tragische achtergronden van dit ongeluk. De echtgenoot van het slachtoffer had die avond zijn vrouw begeleid naar de kerk en was daarop zelf in de bus naar Bocholtz gestapt. In de bus had hij gemerkt dat er een ongeluk had plaatsgevonden. „Toen hij later thuiskwam bleek het zijn vrouw te zijn," aldus De Beer, die het L. kwalijk nam dat hij nooit contact had gezocht met de man van het slachtoffer, die daar direct na het ongeval juist grote behoefte aan had.

Mr. Beaujean vond dat nu duidelijk was dat L. alles had gedaan om een ongeval te voorkomen, hem geen enkele schuld trof. Hij vroeg vrijspraak danwel ontslag van rechtsvervolging.

Rechtbankvoorzitter mr. P. Hoekstra gaf de verdachte - zeer ongebruikelijk - tot slot in overweging alsnog het gesprek met de weduwnaar van het slachtoffer, die overigens de zitting bijwoonde, aan te gaan.

Uitspraak over veertien dagen.

Afgeleid door autoradio

KERKRADE - Een 28-jarige automobiliste werd maandagmorgen zodanig afgeleid door haar autoradio dat zij uit de bocht vloog. De vrouw liep bij de aanrijding een zweepslag op. Ter hoogte van de Kaffebergsweg reed zij door een heg. Zij moest zich onder doktersbehandeling stellen.

Stroom uitgevallen door aanrijding

LANDGRAAF - Enkele bewoners van de Beethovensingel-Hereweg hebben dinsdagnacht enige tijd zonder stroom gezeten door een aanrijding. Een automobilist die teveel gedronken had, reed een stroomverdeelkast in de buurt omver. De wagen werd bestuurd door een 40-jarige inwoner uit het Duitse Horbach. Hij reed via het trottoir tegen de verdeelkast op. De wagen kwam tot stilstand in het plantsoen.

Beperkte verkoop kavels Domeinen

ROERDALEN/HERKENBOSCH - Van de negentien kavels die de Domeinen vandaag in Herkenbosch (gemeente Roerdalen) ter verkoop wilde aanbieden, kunnen er dertien niet worden verkocht. Het gaat om exclusieve personenauto's waarvan de eigenaar zich heeft gemeld. De man heeft onmiddellijk beslag op zijn bezit laten leggen. Een woordvoerder van het ministerie van Financiën wist daar alleen aan toe te voegen dat het om inbeslaggenomen auto's gaat. De regel is dat de Domeinen dit soort auto's drie jaar vasthoudt, voordat ze in de verkoop gaan. De Domeinen Roerende Zaken Apeldoorn hield op 31 oktober en 1 november kijkdagen.

Tasjesroof met traangas

MAASTRICHT - Bij de beroving van twee Maastrichtse vrouwen, een van 80 en een van 24 jaar, hebben telkens twee daders gebruik gemaakt van traangas. Het gas werd de vrouwen in het gezicht gespoten. De oudste van de twee vrouwen werd maandagavond omstreeks tien over zes overvallen op een slecht verlicht voetpad in de buurt Belfort. Een jongen en een meisje spoten haar het traangas in het gezicht en duwden haar op de grond. De buit bestond uit een boodschappentas waarin ook een beurs met honderd gulden zat. Bij de andere overval, dezelfde avond ongeveer vijf minuten later op de Spoorweglaan in de buurt van de tunnel, waren twee jongens betrokken. De 24-jarige Maastrichtse werd van achteren in een wurggreep gepakt en met traangas in het gezicht gespoten. Uit de achterbroekzak werd een beurs met vijftig gepikt.

Geld en juwelen buit bij overval

URMOND - Uit een woning aan de Heirstraat in Urmond is gisterochtend een brandkast gestolen, met daarin 'enkele duizenden guldens'. De inhoud bestond verder uit waardevolle munten, juwelen en andere sieraden. Twee mannen drongen het pand rond twaalf uur binnen in een onbewaakt moment. De bewoners zijn amper vijf minuten weg geweest. Het duo vluchtte richting Stein.

'Snel regeling seizoensarbeid'

ROERMOND/DEN HAAG - De Tweede Kamer wil dat het kabinet nog voor het eind van het jaar met een regeling komt voor seizoensarbeid in de land- en tuinbouw. De Kamer heeft gisteren een motie van het CDA en de kleine christelijke partijen hierover aanvaard. Vooral in de Noordlimburgse aspergeteelt ontstaan jaarlijks grote problemen, omdat de seizoensarbeid slecht geregeld is. Tijdens het debat over de landbouwbegroting vorige week stelde het CDA dat het hoog tijd wordt dat de agrarische sector duidelijkheid krijgt over het inschakelen van seizoensarbeiders.

Performance in Ludwig Forum

AKEN - In de aula van het Ludwig Forum aan de Jülicherstraße in Aken houdt het literatuurbureau in de Euregio Maas-Rijn een performance-project bestaande uit een mix van literatuur, muziek en dans onder het motto 'Aus druck'. Aan het programma werken twaalf kunstenaressen mee onder wie ook de dichteres Emma Crebolder uit Maastricht. De avond begint om 20 uur en geldt als afsluiting van het jaarprogramma van de werkgroep kunst en cultuur in de regio Aken. o/z

Voortgang schoonmaak afhankelijk van ministerie Vrom

Provincie wil continue sanering mijnterreinen

Van onze verslaggever

EYGELSHOVEN - De provincie Limburg wil vanaf volgend jaar alle vervuilde mijnterreinen in Oostelijk Zuid-Limburg in een continu saneringsproces schoonmaken. De voortgang van de schoonmaakoperaties hangt echter sterk af van het geld dat het ministerie van Vrom voor bodemsanering ter beschikking heeft.

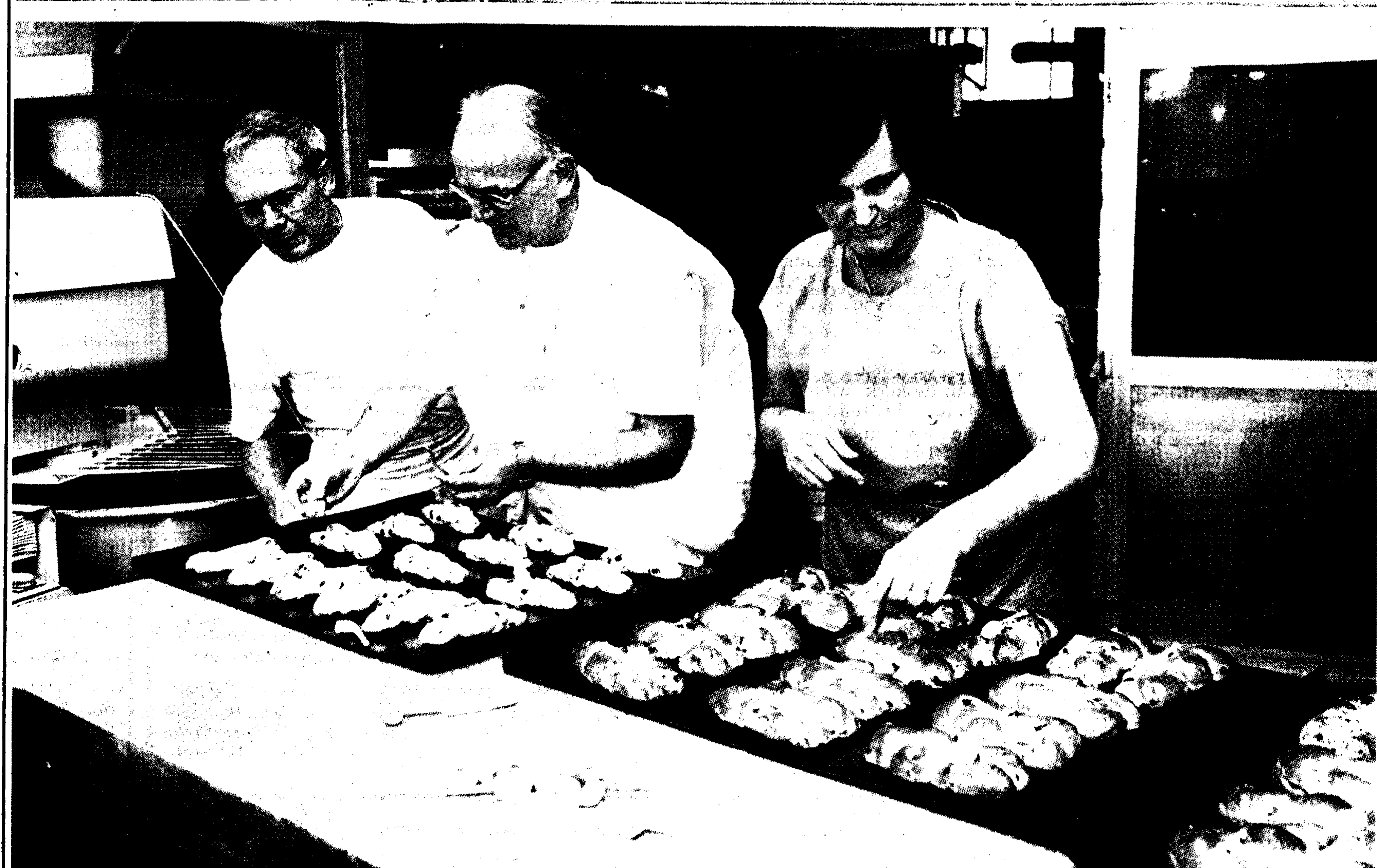
Begin volgend jaar wordt begonnen met de sanering van het Laura-terrein in Eygelshoven. Meteen na afloop van deze circa twee jaar durende operatie wil de provincie overgaan met het Domaniale Mijnterrein in Kerkrade, 't Eikske in Landgraaf en Zeswegen in Heerlen. De gebieden zijn vervuild met pak's, polycyclische aromatische koolwaterstoffen, die vermoedelijk kankerverwekkend zijn.

Het duidelijk is of de minister in de toekomst nog dezelfde saneringssommen zal hanteren. Gedeputeerde Staten willen de komende maanden de saneringsvoorstellen voor Eikske, Domaniale en Zeswegen opstellen. Pas als het ministerie die goedkeurt en geld beschikbaar is, kunnen de definitieve saneringsplannen worden opgesteld.

De schoonmaak van het Laura-terrein is de eerste en grootste in een Limburgse woonwijk. Vanaf februari worden daar in het westelijke deel (tachtig woningen) alle tuinen en perken afgegraven en aangevuld met schone grond. Later volgt het oostelijk deel (125 woningen) en het braakliggende middenterrein. Tot nog toe hebben in Nederland circa vijf van deze saneringen plaatsgehad.

De vervuiling in de bodem van Domaniale, 't Eikske en Zeswegen is volgens de provincie niet minder zwaar dan op het Lauraterrein, maar beperkt zich tot een kleiner gebied. De saneringsoperaties in die drie wijken zullen daarom minder ingrijpend zijn. De bewoners van de betreffende gebieden zijn vorig jaar al op de hoogte gebracht van de vervuiling en noodzakelijke sanering.

Bakkende pastoor

● *Pastoor Louis Cordewener van Voerendaal (midden) hees zich gisteren in een bakkersbroek. Hij hielp even mee met het bakken van 'Weggemenkes' bij bakkerij Hagedoren in Hoensbroek. De bakker bleek bereid de onlangs door diefstal gedupeerde pastoor een hart onder de riem te steken. In de pastorie werd namelijk anderhalve week geleden ingebroken. Het feest van St.-Maarten op vrijdag leek de bakker een aardige gelegenheid om de pastoor te verblijden. Enkele medewerkers van de bakkerij offerden hun vrije middag op voor het bakken van vierhonderd 'menkes' met pijp. De pastoor zal de broodjes komend weekeinde uitdelen aan zijn parochianen.*

Foto: CHRISTA HALBESMA

Ook D66 tegen experiment met openbaar vervoer

DEN HAAG/MAASTRICHT - De Tweede Kamerfractie van D66 wil dat verkeerminister Jorritsma het experiment met commercieel openbaar vervoer in Limburg voorlopig stopzet. Onlangs hebben belangenverenigingen uit het openbaar vervoer zoals Koninklijk Nederland Vervoer (KNV) en de vervoersbonden daarvoor al gepleit.

Momenteel kunnen vervoersbedrijven bij het ministerie van Verkeer en Waterstaat een offerte uitbrengen op het verzorgen van een buslijndienst tussen Gulpen en Maastricht. D66-Kamerlid Van 't Riet vindt dat de Tweede Kamer eerst een oordeel moet kunnen vellen over het experiment. Daarom zou de verdere procedure voor de aanbesteding van de lijndienst voorlopig stilgelegd moeten worden. Dat verklaarde het D66-Kamerlid gistermiddag tijdens de Kamerbehandeling van de begroting van het ministerie van Verkeer en Waterstaat.

Ook het CDA pleit voor een nader overleg met de minister over het experiment. CDA-woordvoerder Reitsema verwees tijdens het Kamerdebat naar de kritiek van de vakbonden op het experiment. Die vrezen dat de arbeidsvoorwaarden van buschauffeurs door het invoeren van particuliere vervoerbedrijven achteruit gaan. De Socialistische Partij stelde enkele dagen geleden om die reden Kamervragen.

Vele miljoenen verschil in berekeningen

Hoogleraren ruziën over gemeentefonds

Van onze verslaggever

HEERLEN/MAASTRICHT - Tussen enkele betrokken hoogleraren is een felle woordenstrijd ontbrand over de gevolgen voor de gemeente Heerlen en Maastricht van de herverdeling van uitkeringen uit het gemeentefonds. Volgens professor dr. J. van der Dussen deugt er werkelijk niets van de alarmerende berekeningen die professor dr. J. Maks over de herverdeling heeft gemaakt.

Maks veegt in een reactie op een artikel van hoogleraar Van der Dussen in het tijdschrift van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten op zijn beurt weer de vloer aan met zijn collega.

Minder

Door de herverdeling van uitkeringen uit het gemeentefonds ontvangen de gemeenten Maastricht de komende jaren beduidend minder. Alleen lopen de meningen van de professoren uiteen over de exacte gevolgen. Volgens professor Maks in Maastricht zijn de gevolgen voor de twee gemeenten de komende jaren veel erger dan Van der Dussen wil doen geloven. Van der Dussen is voorzitter van de Raad voor de Gemeentefinanciën. Die heeft het voorstel voor de herverdeling voor het kabinet opgesteld.

Blijkens het rapport van Maks zou Maastricht vanaf 1998 jaarlijks 26 miljoen minder van het rijk krijgen, Heerlen zestien miljoen minder. Volgens de ander zou het gaan om bedragen van respectievelijk twaalf en zes miljoen.

Onderschrift

Volgens Van der Dussen geeft Maks een veel te negatieve voorstelling van zaken omdat hij extra inkomsten van gemeenten niet meeneemt in zijn berekeningen

Maks zegt de Initiatiefgroep Protest Herverdeling Gemeentefonds zijn bevindingen onderschrift. Volgens Maks heeft Van der Dussen zijn rapport niet goed begrepen.

De reactie van de Maastrichtse hoogleraar Maks zal zaterdag verschijnen in de nieuwe uitgave van het verenigingsblad Ng van de Nederlandse Gemeenten.

Politie wekt verslaafden in portieken

HEERLEN - De Heerlense politie wekt elke ochtend verslaafden die in winkelportieken slapen. Deze maatregel maakt onderdeel uit van de aanpak van de drugsoverlast in het stadscentrum. De aanwezigheid van verslaafden zou het winkelend publiek afschrikken.

In de periode van 17 september tot 24 oktober wekte de politie dertig verslaafden. Ter voorkoming van overlast verwijderden agenten 105 junks. Op grond van het openbaar ordebevel, dat tijdelijk geldt ter bestrijding van de drugsoverlast rond het station, deelde de politie 575 bekeuringen uit. De meeste verdachten (241) kwamen uit Heerlen en omgeving, 155 hadden geen vaste woon- of verblijfplaats en 89 kwamen uit Duitsland. De politie hield 46 mensen uit 'overig Nederland' aan en twee Belgen.

School Roermond gebruikt nazi-rapport in lessen

Van onze verslaggever

ROERMOND - De Stedelijke Scholengemeenschap in Roermond neemt geen verdere stappen tegen het neo-nazistische rapport van de Antwerpse uitgeverij Vrij Historisch Onderzoek, dat de school onlangs kreeg toegestuurd. Wel zal het geschrift in de lessen worden gebruikt om leerlingen te laten zien hoe gevaarlijk dergelijke rapporten zijn.

Twee weken geleden viel een 123 pagina's tellend rapport in de bus van de Roermondse school, waarin op scheikundige gronden de holocaust ontkend wordt. Docenten en leerlingen reageerden verbijsterd op de inhoud van het rapport. „Er ging een golf van afschuw door de hele school," aldus rector T. Cox.

De afschuw en verbijstering ten spijt ondernemt de school geen verdere actie tegen de verzenders van het oorspronkelijk door de Duitse scheikundige Germar Rudolf geschreven rapport. „Gerechtelijke stappen laten we over aan organisaties als de Anne Frankstichting," verklaart Cox. „Hoewel het rapport eigenlijk regelrecht de prullebak in moet, gaan we het toch in de les gebruiken. Niet zozeer om het te weerleggen, maar wel om te laten zien hoe gevaarlijk het is om een vak als scheikunde te misbruiken voor dergelijke verwerpelijke opvattingen."

De Anne Frankstichting beraadt zich momenteel op juridische stappen tegen de Antwerpse uitgever. Twee jaar geleden won de stichting een kort geding tegen woordvoerder Siegfried Verbeke, die racistische pamfletten had uitgegeven. Behalve in Roermond hebben scholen in onder meer Maastricht, Rotterdam, Den Bosch, Zoetermeer en Breda het bewuste rapport toegezonden gekregen. De Anne Frankstichting hoopt dat zoveel mogelijk scholen aangifte zullen doen bij de politie, zodat het Openbaar Ministerie de uitgever kan vervolgen.

de voor- en tegenstanders hanteren hetzelfde argument: hoe ruimer de winkeltijden des te goedkoper het leven

punaise

†

Na een leven van toewijding en zorg voor allen die haar lief waren, is heden, in de leeftijd van 92 jaar, voorzien van de h. sacramenten, van ons heengegaan onze dierbare zuster, schoonzuster en tante

Marie Elisabeth (Lies) Janssen

echtgenote van wijlen uit eerste huwelijk

Frans Dols

echtgenote van wijlen uit tweede huwelijk

Jacques Crombag

Nuth: F. Houben-Janssen
F. Houben
Beek: J.M. Janssen
C. Janssen-Nelissen
Beek: S. Janssen †
T. Janssen-Wouters
Familie Janssen

Geleen, 8 november 1994
Corr.-adres: Carmelstraat 2, 6191 VS Beek.

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op zaterdag 12 november om 10.30 uur in de St.-Martinuskerk te Beek, gevolgd door de begrafenis op de begraafplaats aan de Stegen.

Er is geen condoleren.

Donderdag om 19.00 uur wordt de avondmis gehouden in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van Uitvaartcentrum Deenen, Prins Mauritslaan 5 te Beek. Bezoek dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Heden is in de vrede van Christus, gesterkt door het h. sacrament der zieken, van ons heengegaan, mijn dierbare moeder, onze schoonmoeder, oma, overgrootmoeder, schoonzuster, tante en nicht

Bertha Houben

weduwe van

Hubert Hansen

Zij overleed in Huize St. Maarten te Born in de gezegende leeftijd van 94 jaar.

Uit aller naam:
Familie Houben
Familie Hansen

6127 CP Grevenbicht, 8 november 1994
Corr.-adres: [illegible] 13

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op zaterdag 12 november a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Catharina te Papenhoven-Grevenbicht, waarna de begrafenis zal zijn op het r.k. kerkhof te Papenhoven.

Wij gedenken onze bijzonder in de avondmis van vrijdag 11 november om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Zij is opgebaard in het Maaslandmortuarium, Heinsweg te Sittard. Bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.

---

†

In dankbaarheid voor wat hij voor ons betekende is na een kortstondige ziekte, omringd met veel liefde en zorg van ons allen van ons heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, in de leeftijd van 77 jaar mijn lieve man, onze dierbare vader, schoonvader en opa

Hub Lemmens

echtgenoot van

Marietta Franken

Gulpen: M.E. Lemmens-Franken
[illegible]
[illegible] Lemmens-Alleleijn
[illegible]
Tilburg: [illegible] Lemmens
[illegible]
[illegible]

6271 BW Gulpen, 7 november 1994
[illegible]

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op zaterdag 12 november om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Petrus te Gulpen gevolgd door de begrafenis op de algemene begraafplaats [illegible].

[illegible]

Dankbetuiging

†

[illegible]

Mientje van Maanen-Masset

[illegible]

[illegible]

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 12 november om 19.00 uur in de St.-Callistuskerk te Neerbeek.

Enige en algemene kennisgeving

†

Tot onze grote droefheid, maar dankbaar voor het vele dat hij voor ons betekend heeft delen wij u mede dat heden, na een moedig en waardig gedragen lijden, van ons is heengegaan, op de leeftijd van 17 jaar onze zoon, kleinzoon en neef

Richard Vloedmans

In dankbare herinnering:
Ed en Greet
Vloedmans-van Brakel
Familie Vloedmans
Familie van Brakel

8 november 1994.
Laagstraat 18,
6432 NA Hoensbroek.

De crematieplechtigheid zal plaatshebben op vrijdag 11 november a.s. om 10.30 uur in crematorium Imstenrade te Heerlen.

Bijeenkomst in het crematorium, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

U kunt afscheid nemen in een der rouwkamers van De Universele, Hoofdstraat 100 Hoensbroek. Bezoekgelegenheid dagelijks van 17.30 - 19.00 uur.

Ons bereikte het droeve bericht van het vroegtijdig overlijden van onze leerling

Richard Vloedmans

Vanwege zijn vriendelijkheid, hulpvaardigheid en opgewektheid was hij bij iedereen zeer geliefd.

We wensen ouders en familie veel sterkte toe met dit grote verlies.

Directie, team, leerlingen en ouderverenigingen van V.S.O. De Linde

Pater Beatusstraat 1/5, 6411 TB Heerlen
8 november 1994

---

†

Zijn jeugd was vol beloften, vol plannen ook. En waarom de dood zo wreed moest ingrijpen, blijft de onbeantwoorde vraag bij het sterven van

Michel Scheepers

Hij overleed in de leeftijd van 24 jaar, voorzien van het h. oliesel.

Gulpen: Melanie Lennarts
Wijlre: Huub en Lucy
Scheepers-[illegible]
Esther [illegible]
Familie [illegible]
Familie [illegible]
Familie [illegible]

6321 [illegible] Wijlre, 6 november 1994
Pastoor Pyrensisstraat [illegible]

De plechtige uitvaartdienst [illegible] den op vrijdag 11 november [illegible] parochiekerk van St. [illegible] na aansluitend de [illegible] op de r.-k. begraafplaats [illegible]

Bijeenkomst in de kerk [illegible] tot schriftelijk condoleren.

Rozenkransgebed tot intentie van Michel donderdag 10 november om 18.45 uur aansluitend avondmis in voornoemde parochiekerk.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Met grote verslagenheid hebben wij kennis genomen van het plotseling overlijden van ons zeer gewaardeerd lid

Michel Scheepers

Wij verliezen in hem een talentvol muzikant en een zeer geliefd lid van onze vereniging.

Voor zijn inzet van ruim [illegible] zijn wij hem ten zeerste dankbaar en de herinnering aan hem zal nog lang blijven voortleven.

Wij wensen zijn ouders, zus, verloofde en familie veel sterkte toe met dit zware verlies.

Bestuur, ereliestuur, dirigent [illegible]
Harmonie St.-Gertrudis Wijlre

6 november 1994

Michel

Je was een goede vriend, we zullen je missen!

We wensen Melanie, de ouders, Esther en Patrick veel sterkte toe.

Marion, Guy, [illegible], [illegible], [illegible], Kasper, Melianthe, Judith, Anita, [illegible], Ralph, Yvette, Nicole, Joyce, [illegible], Ralph, Luc, Thijs, Ralph, Jerome, Roger, Luc

---

Wij vervullen hiermee de droeve plicht u mede te delen dat,

May Maar

tot voor kort actief zingen van het L.M.K. Sint Joseph, sinds enige maanden steunend lid, plotseling uit ons midden is heengegaan.

Zijn vrienden van het Landgraafs Mannenkoor zullen hem met hun zang uitgeleide doen tijdens de uitvaartmis op donderdag 10 november om 11.00 uur in H. Hartkerk te Nieuwenhagerheide.

Bestuur, dirigent, leden en damescomité
van het Landgraafs Mannenkoor

De grote belangstelling, de vele troostrijke brieven, bloemen en h. missen bij het heengaan van [illegible] moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder, mevrouw

M.H. Frings-Beckers

hebben ons getroffen. Al deze blijken van medeleven en de wetenschap dat zij door zovelen werd geacht, hebben ons gesterkt dit verlies te dragen.

Kinderen, klein- en achterkleinkinderen

Kerkrade, november 1994

De plechtige zeswekendienst zal plaatsvinden op zaterdag 12 november a.s. om 19.00 uur in de parochiekerk van de H. Jozef te Kaalheide, Kerkrade.

Enige en algemene kennisgeving

†

*„Dat ik moge opgaan
in de eeuwigheids God."*

Heden schonk God, niet onvoorbereid, de eeuwige rust aan mijn dierbare man, onze onvergetelijke broer, schoonbroer en oom

Hien Haske

echtgenoot van

Kitty Voucak

op de leeftijd van 84 jaar.

In dankbare herinnering:
Mw. K. Haske-Voucak
Familie Haske
Familie Voucak

8 november 1994
Marktstraat 181
6431 LP Hoensbroek

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op vrijdag 11 november a.s. om 10.30 uur in de grote St.-Jan te Hoensbroek, gevolgd door de crematie in crematorium Imstenrade te Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk. Overtuigd van uw medeleven is er geen condoleren.

Donderdag a.s. om 19.00 uur avondwake in de kleine St.-Jan aan de Markt.

U kunt afscheid nemen in een der rouwkamers van De Universele Hoofdstraat 100 Hoensbroek. Bezoekgelegenheid dagelijks van 17.30 tot 19.00 uur.

---

†

*Stil en eenvoudig
ben je weggegaan.
Stil en eenvoudig
zul je in onze harten
blijven voortleven.*

Na een welbesteed en liefdevol leven, gekenmerkt door eenvoud, goedheid, zorgzaamheid en diepe gelovigheid, is thuis, voorzien van de h. sacramenten der zieken, toch nog vrij plotseling van ons heengegaan, in de ouderdom van 84 jaar, onze lieve vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Winandus Joannes Hubertus Pluijmaekers

weduwnaar van

Josepha Antoinetta Maes

Maasbracht: Jeanny Heijnen-Pluijmaekers
[illegible]
[illegible]
Einighausen: [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]: [illegible] Pluijmaekers [illegible]
[illegible], Sonja
Familie Pluijmaekers
Familie Maes

[illegible] november 1994
[illegible]pad 9, 6142 BT Einighausen

De plechtige eucharistieviering vindt plaats op vrijdag 11 november 1994 om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Born, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatshebben op het r.k. kerkhof aldaar.

Samenkomst in de kerk, waar vanaf 10.00 uur gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Donderdag om 18.40 uur rozenkransgebed met aansluitend om 19.00 uur avondwake in voornoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het Maaslandmortuarium Wauben te Sittard, dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Mochten wij iemand vergeten zijn, gelieve dan deze annonce als kennisgeving aan te nemen.

Na een [illegible] en welbesteed leven vol liefde en goedheid is heden op 76-jarige leeftijd van ons heengegaan mijn lieve man, onze zorgzame vader en opa

Mechtildus Lambertus de Vaan

echtgenoot van

Theodora Hendrika Casteleijns

Brunssum: T.H. de Vaan-Casteleijns
Heerlen: Bert de Vaan
Noorbeek: Math de Vaan
Nelly [illegible]
Mathijs, Eva

8 november 1994,
[illegible] 75, 6444 GN Brunssum.

Gelegenheid om afscheid te nemen dagelijks van 18.00 tot 19.00 uur in Uitvaartcentrum Brunssum van H. Peters Begrafenisonderneming Heugerstraat 4a te Brunssum.

Avondwake vrijdag om 19.00 uur in de hierna te noemen kerk.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden in de Fatimakerk te Brunssum hoek Lindestraat-Essenstraat op zaterdag 12 november a.s. om 11.00 uur.

De crematieplechtigheid vindt aansluitend plaats in het crematorium Nedermaas Vouershof 1 te Geleen.

Samenkomst in de kerk alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

*Alle goede dingen
die jij ons hebt gebracht,
hebben de pijn in ons hart
een beetje verzacht.
Lieve Ivo, jij zult altijd
in onze gedachten blijven
voortleven.*

Het is alweer een jaar geleden dat wij afscheid hebben genomen van onze lieve zoon en broer

Ivo Huisman

Ter intentie zal de plechtige jaardienst worden gehouden op zaterdag 12 november a.s. om 19.00 uur in de parochiekerk van [illegible] te Brunssum.

Henk en Kitty Huisman
Danny en Patrick

---

†

Heden overleed tot onze diepe droefheid, na een geduldig gedragen lijden, toch nog onverwacht, voorzien van het h. sacrament der zieken, in de leeftijd van 86 jaar onze goede en zorgzame moeder en schoonmoeder, lieve groot- en overgrootmoeder

Theresia Malinski

weduwe van

Thomas Stempniak

De bedroefde familie:
Kerkrade: [illegible]
[illegible]
Kerkrade: M. Willems-Stempniak
A.L. Willems
en al haar klein- en achterkleinkinderen.

Heerlen, Hamboskliniek, 4 november 1994.
Corr.adres: 6467 GV Kerkrade, Op de Kamp 84.

De crematieplechtigheid heeft op dinsdag 8 november jl. in familiekring plaatsgevonden.

De grote belangstelling, de vele troostrijke brieven, bloemen en h. missen bij het heengaan van mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader en opa

Sjir Jansen

hebben ons getroffen. Al deze blijken van medeleven en de wetenschap dat hij door zovelen werd geacht, hebben ons gesterkt dit verlies te dragen.

Mevrouw [illegible] Jansen-[illegible]
kinderen en kleinkinderen

Heerlen, november 1994

De plechtige zeswekendienst zal plaatsvinden op zaterdag 12 november a.s. om 18.30 uur in de dekenale kerk van de H. Pancratius te Heerlen-centrum.

---

† **Jo Tatgenhorst**, 64 jaar, [illegible] 48, 6125 VX Sittard. De plechtige eucharistieviering zal plaatshebben vrijdag 11 november a.s. om 11.00 uur in de Verrijzeniskerk Pottersstr. te Geleen-Zuid, gevolgd door de crematie in het crematorium Nedermaas te Geleen.

† **Willem Jacob (Jacques) Houben**, 75 jaar, weduwnaar van Jenny Leps. Corr.adres: Henri Jonaslaan 120, 6217 NS Maastricht. De crematieplechtigheid zal worden gehouden op vrijdag 11 november om 11.00 uur in de aula van crematorium Nedermaas, Vouershof 1, Geleen. Bijeenkomst in de ontvangkamer van voornoemd crematorium.

† **Sjef Jennekens**, 74 jaar, weduwnaar van Clara Hamers. Corr.adres: v.d. Maesstraat 28, 6171 PN Stein. De plechtige uitvaartdienst wordt vrijdag 9 november om 11.00 uur gehouden in de parochiekerk van de H. Martinus te Beek, waarna aansluitend de crematie plechtigheid plaats zal vinden in crematorium Nedermaas te Geleen.

† **Lucia Moersheim**, 82 jaar, echtgenote van Sjaak Molling, Mariastraat 37, 6191 TE Beek. De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op donderdag 10 november a.s. om 10.30 uur in de St.-Martinuskerk te Beek gevolgd door de begrafenis op de begraafplaats De Nieuwe Hof. Er is geen condoleren. Gelieve de auto achter de kerk te parkeren.

OVERLEDEN

† **Pierre Haesen**, 89 jaar, corr.adres: Becanusstraat 42, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op donderdag 10 november om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Jozef te Belfort-Maastricht.

† **Louis Filet**, 65 jaar, echtgenoot van Truus Aardening, [illegible] 38, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op donderdag 10 november om 10.30 uur in de parochiekerk van [illegible] Heilig [illegible] te Pottenberg-Maastricht.

Dankbetuiging

Langs deze weg willen wij u allen hartelijk danken voor uw persoonlijke en schriftelijke blijken van medeleven bij het overlijden van moeder

Lenchen Hupperetz-Offermann

Voor ons was dit een grote steun.

Familie Hupperetz

Heerlen, november 1994

Het is een jaar geleden dat wij plotseling afscheid moesten nemen van mijn lieve man, vader en opa

Frans Mofers

De plechtige jaardienst zal worden gehouden op zondag 13 november om 10.30 uur in de parochiekerk H. Drievuldigheid te Schaesberg-veld.

Heerlen: Mevr. M. Mofers-Bressers
Kinderen en kleinkinderen

Dankbetuiging

Voor uw vele blijken van medeleven en warme belangstelling bij het overlijden en de begrafenis van mijn dierbare echtgenoot, onze vader, schoonvader en opa

Sjeng Straaten

willen wij u allen hartelijk danken.

Mevrouw E. Straaten-Lucassen
kinderen en kleinkinderen

Schin op Geul, november 1994.

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag november a.s. om 19.00 uur in de parochiekerk van de H. Mauritius te Schin op Geul.

---

†

Na een geduldig gedragen ziekte is op 73-jarige leeftijd in vast geloof trouwen van ons heengegaan

Tonny Waltmans

Kinderen en kleinkinderen

Landgraaf, 7 november 1994.
Achter den Winkel 332.
Corr.adres: Achter den Winkel 292,
6372 RP Landgraaf.

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden [illegible] 10 november om 13.00 uur in de [illegible]kerk te Landgraaf-'t Eikske, waarna aansluitend de crematie in het crematorium Heerlen, Imstenraderweg 10.

Avondwake heden woensdag om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Zij die geen persoonlijke kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Langs deze weg wil ik u hartelijk danken voor de vele blijken van medeleven in de vorm van missen, schriftelijke en persoonlijke condoleances en voor alle bloemen die ik mocht ontvangen bij het overlijden en de begrafenis van mijn lieve man

Sjef Vanderheijden

Een bijzonder woord van dank aan Mannenkoor [illegible] voor de sfeervolle verzorgde uitvaartdienst.

Mevrouw B. Vanderheijden-Schnackers en familie

Mechelen, november 1994.

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 12 november a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Johannes de D[illegible]

[illegible], weduwe van Jan Greven, 79 [illegible] Corr.adres: Parallelweg 6, 601[illegible] Wessem. De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op donderdag 10 november om [illegible] uur in de parochiekerk van de H. Medardus Wessem.

† **Mia Bijnen**, weduwe van Hein Geilen, en van Sape Kleestra, 72 jaar, Heerweg 17, 6101 Echt. De plechtige eucharistieviering wordt gehouden op donderdag 10 november om 14.00 uur in de parochiekerk van de H. Pius X te Echt.

† **Maria Hendrika Heitbaum**, 82 jaar, weduwe van Stefanus Beckmann, Vuursteenstraat [illegible] Rickholt. De uitvaartdienst vindt plaats op [illegible]dag 11 november, om 11.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw Gaboedskt Ontvangen te [illegible]holt.

† **Maria Hubertina Gertrudis (Trui) Hendr[illegible]**, 85 jaar, Ambyerstraat Noord 2, Amby-Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op donderdag 10 november om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Walburga te Amby-Maastricht.

† **Alice van Haaren**, 85 jaar, weduwe van F[illegible] Verbeek, Bejaardencentrum Malberg, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op donderdag 10 november om 11.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw van Goede Raad te Malpertuis Maastricht.

Schikking voor valse rekening parkeerplaats

Wegenbouwer BLM betaalt maar ontkent

Vervolg van pagina 1

AASTRICHT - MVV verzerde zich op de slotdag van competitie middels een 1-1 lijkspel inderdaad van lijfshoud in de eredivisie.

het onderzoek van politie en fiod ar de gesignaleerde omkoping eelde een bedrag van exact 19.500 lden een hoofdrol.

M, toen voor een kwart eigenm van Lieben, bracht dat bedrag MVV in rekening voor een feitek door supporters aangelegde rkeerplaats. BLM betaalde weer 'n som geld aan moederbedrijf in den Biggelaar voor verrichte ensten. Deze Gelderse aannemer nslotte kocht voor 19.500 gulden ie business-seats bij FC Utrecht, wijl er feitelijk maar twee beikbaar werden gesteld.

nvankelijk werd de omkoping rdnekkig ontkend. FC Utrecht t zelfs een intern onderzoek verhten door oud-KNVB-voorzitter c Vilé. Diens conclusie luidde: ets aan de hand.

njuist

iets aan de hand' is niet juist geeken. BLM en de directeur van t bedrijf zijn immers voor de eere valse rekening op een transac-voorstel ingegaan. Van den Bigaar geldt in deze zaak echter niet ger als verdachte.

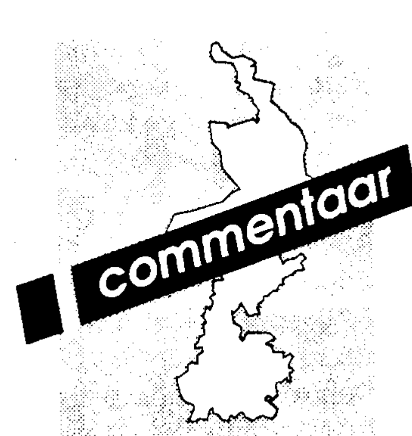
M heeft overigens in een brief n haar zakenrelaties alsnog ontnd iets misdaan te hebben. De kening aan MVV voor de parkeerats zou wel degelijk gegrond zijn weest. De schikking van het enbaar ministerie zou uit comrciële overwegingen zijn aanard. Het bedrijf wil zich weer op zakelijke activiteiten concentre-

KNVB heeft overigens nadat de aire een jaar geleden in de publieit kwam, gezegd pas na afronng van het onderzoek een besluit willen nemen over mogelijke ncties tegen MVV.

Tjeu Kusters leidt D66

HEERLEN - De leden van D66 Limburg hebben gisteravond Tjeu Kusters gekozen als kandidaat lijsttrekker voor de Provinciale Statenverkiezingen. Kusters is de huidige fractievoorzitter in de Staten. Tijdens een algemene regiovergadering op 19 november vindt een definitieve verkiezing plaats. Tweede op de kandidatenlijst is Erik van Keulen. Na hem volgen Marie-Thérèse Velraad, Clemens Degenaar en Rob van der Heijden. Allen zijn zittende Statenleden.

MVV

Justitie in Maastricht heeft het onderzoek naar misstanden bij voetbalclub MVV met succes afgesloten. De meeste verdachten hebben namelijk schuld bekend, nu ze zijn ingegaan op door justitie voorgestelde schikkingsbedragen. Wel betalen maar schuld ontkennen, zoals bij nogal wat schikkingen gebeurt, is doorgaans een loopje nemen met de feiten. De verdachte die overtuigd is van zijn onschuld, laat zich graag vrijspreken door de strafrechter, liefst ten overstaan van de verzamelde pers.

Wie de opstelling van justitie in schikkingen volgt weet ook dat justitie geen zaken doet met ontkennende verdachten in kwesties die met zoveel publiciteit zijn omgeven. Juist om te voorkomen dat verdachten gaan roepen dat ze onschuldig zijn. Maar met de getroffen betalingsregelingen mag de zaak nog niet helemaal uit de wereld zijn. Dat ook schikkingen zijn getroffen voor een valse rekening in het omkoopschandaal, betekent dat de KNVB niet langer lijdzaam vanaf de zijlijn kan toekijken. Ook MVV-voorzitter Karl Dittrich moet consequenties trekken nu hij zijn strafzaak afkoopt.

Nadeel van schikken is dat het rechtsgevoel van de burger niet echt wordt bevredigd. Dat is jammer. Een van de motieven om het complete bestuur tijdens het onderzoek voor enige tijd vast te zetten was namelijk 'gelijke monniken, gelijke kappen.'

M.U.

Controle

● *In totaal werden 66 vrachtwagens en zes schepen gecontroleerd.* Foto: ERMINDO ARMINO

Politie onderzoekt transporten afval

GELEEN - Bij een grootscheepse controle van afvalstoffentransporten heeft de politie gisteren in de Oostelijke en de Westelijke Mijnstreek 66 vrachtwagens en zes schepen gecontroleerd.

Op grond van de milieuwetgeving werden twee processen-verbaal en een waarschuwing uitgedeeld. Dit omdat de benodigde papieren niet in orde bleken. Daarnaast werden onder meer vier bekeuringen uitgeschreven voor overbelading en drie voor overtreding van de rijtijdenwet. Doel van de operatie was echter niet het opleggen van boetes, maar inzicht krijgen hoe en langs welke routes afvalstoffen (ook gevaarlijke) getransporteerd worden.

De controles werden van drie uur 's middags tot tien uur 's avonds uitgevoerd op diverse doorgaande wegen en het Julianakanaal tussen Maastricht en Born. Hiervoor werden behalve politiewagens en -motoren ook een helicopter en een boot ingezet.

Voertuigen op de weg werden voor een controle naar een terrein van Rijkswaterstaat in Elsloo gedirigeerd. Aan de actie namen veertig politiemensen deel van de districten Sittard en Kerkrade en het korps landelijke politiediensten en leden van diverse bijzondere politiediensten. Gekozen was voor controle op de autosnelwegen Heerlen-Kerensheide (A76) en Kerensheide-Maastricht (A2) en de provinciale wegen Heerlen-Hoensbroek en Geleen-Susteren.

De politie vindt het vastleggen van de gegevens die gisteren zijn verzameld van belang voor de handhaving van milieuwetten die met transport te maken hebben. Voor dit doel wordt momenteel een landelijk registratiesysteem ontwikkeld. Met de controle van gisteren beoogde de politie ook ervaring op te doen met samenwerking tussen verschillende instanties voor opsporing en onderzoek.

EU bespreekt probleem grensarbeiders

Familie pendelaars vaak onverzekerd

Van onze verslaggever

HEERLEN/BRUSSEL - De gezinsleden van veel grensarbeiders zijn niet verzekerd voor ziektekosten. De oorzaak daarvan is een hiaat in de Europese wetgeving, waarvan de betrokkenen niet op de hoogte zijn. De ministers van Sociale Zaken van de lidstaten komen vandaag en morgen in Charleroi bijeen om onder meer voor dit probleem een oplossing te vinden.

De wet regelt dat zowel de grensarbeider als zijn familie in het werkland verzekerd is voor ziektekosten. De grensarbeider mag zich dan in werk- en woonland melden voor medische hulp. De familie mag dat alleen in het woonland en dus niet het land waarin men is verzekerd.

Als de arbeidsrelatie is beëindigd, bijvoorbeeld door pensioen, arbeidsongeschiktheid of werkloosheid, dan blijft de pendelaar verzekerd in het werkland. Zijn gezinsleden zijn dan evenwel helemaal niet meer verzekerd. Omdat veel mensen niet weten dat ze zelf voor een particuliere ziektekostenverzekering moeten zorgen, kan het voorkomen dat ze jaren onverzekerd blijven.

De Limburgse Europarlementariër Ria Oomen-Ruijten (CDA) heeft reeds vorig jaar een amendement ingediend, waarin de Europese Commissie wordt gevraagd om te zorgen dat afhankelijke gezinsleden net als de grensarbeiders zelf kunnen kiezen voor medische zorg in werk- of woonland. Ze vindt nu dat dezelfde regels moeten gelden voor het geval een pendelaar stopt met werken. „Want de problemen met de pendelaars worden steeds groter. Dat komt omdat de fiscale wetgeving niet in de Europese verordening is opgenomen. Helaas moet ik bekennen dat vooral Nederland de remmende factor is als het gaat om het treffen van maatregelen," aldus de Limburgse Europarlementariër.

In ieder geval heeft de Europese Commissie nu toegezegd deze kwestie met de lidstaten te bespreken. De Europees Commissaris Padraig Flynn zal het onderwerp ter sprake brengen tijdens het ministersoverleg.

Advocaat gaat toch vrijuit

Van onze verslaggever

DEN HAAG/MAASTRICHT - Het Hof van Discipline van de Nederlandse Orde van Advocaten heeft een aan de Rotterdamse advocaat mr. A. Roestenberg opgelegde waarschuwing om formele redenen vernietigd. De Raad van Discipline strafte Roestenberg daarmee na een klacht van het Openbaar Ministerie in Maastricht over een uitlating van Roestenberg in het Limburgs Dagblad over officier van justitie mr. J. van Atteveld.

De Rotterdamse jurist had hoger beroep aangetekend tegen de uitspraak van de Raad van Discipline. Het Hof oordeelt nu dat niet de Maastrichtse hoofdofficier van justitie mr. J. Fransen de klacht had moeten indienen, maar officier van justitie mr. J. van Atteveld zelf. De gewraakte uitlating werd namelijk niet in een strafproces gedaan.

Van Atteveld was begin 1993 belast met de coördinatie van het onderzoek in de affaire rond wegenbouwer Baars. Volgens Roestenberg zou hij niet rusten voordat Van Atteveld uit zijn functie ontheven was omdat hij niet bekwaam zou zijn.

„Al moet hij in beton worden gegoten, hij gaat eraan," zei Roestenberg februari 1993 tegenover deze krant.

Hoofdofficier Fransen diende hierover met succes een klacht in bij de Raad van Discipline van de Orde van Advocaten. Maar volgens het Hof had Van Atteveld zelf en anders de deken van de orde van advocaten de klacht moeten indienen. Tot een inhoudelijke bespreking gaat het Hof niet over.

Hogere straffen voor geweldplegers

MAASTRICHT - De rechtbank in Maastricht heeft twee geweldplegers zwaarder gestraft dan door het Openbaar Ministerie gevraagd was. De twee mannen waren betrokken bij het brutaal binnendringen van een woning in Geleen. Een van hen pleegde in Landgraaf ook ontucht met een meisje van nog geen zestien jaar. Deze Stefan H. (27) uit Landgraaf werd veroordeeld tot twee jaar. Weliswaar was een gelijke straf geëist, maar dan wel voor meerdere ontuchtige handelingen met een 13-jarige. Mat G. (31) uit Geleen die met twee toevallige kroegvrienden H. en Herman D. (31) een woning van een schuldenaar was binnengedrongen, kreeg 24 maanden, waarvan zes maanden voorwaardelijk na een eis van 'slechts' achttien maanden waarvan zes maanden voorwaardelijk.

D. die slechts een bijrol speelde, kreeg drie maanden opgelegd. Tenslotte werd R., die niets met de geweldpleging te maken had maar wel met het bedrijven van de liefde met het minderjarige meisje uit Landgraaf tot 240 uur dienstverlening veroordeeld.

● *De entree van de nieuwe rechtbank in voormalig ziekenhuis Annadal.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Bezoekers kunnen nog geen glas water krijgen

'President, we krijgen verdachten niet boven'

Vervolg pagina 1

MAASTRICHT - „Meneer de president, we krijgen de verdachten niet naar boven. De sleutels en elektronische pasjes functioneren even niet." Zo meldt kort na half tien dinsdagmorgen een lid van de parketpolitie aan rechtbankvoorzitter mr. J. Huinen, die dan al enige tijd met zijn mederechters P. Hoekstra en F. Van Maanen-Winters gereed zit om in het openbaar het eerste vonnis van Annadal uit te spreken.

Wat een plechtig moment had moeten worden, sterft nu in schoonheid en bulderend gelach. De heren rechters en officier van justitie De Beer hebben dan al onwennig geprobeerd positie te zoeken in een van de kleine zittingszalen. Pogingen om per telefoon de verdachten voor het hekje te krijgen mislukken jammerlijk omdat de telefoon defect is en het verkeerde nummer is verstrekt.

Ook de deurwaarder die volgens voorschrift de zaken moet uitroepen in de hal loopt als een kip zonder kop in het rond en is niet ter plaatse als de rechtbank hem nodig heeft. De man wordt tenslotte zo nerveus dat hij alles door elkaar haalt en roept: „De zaak Janssen is niet verschenen." Weer duiken rechters brullend van de lach onder de dossiers.

Intercom

Wanneer na twintig minuten het wat al te goed functionerende beveiligingssysteem is bedwongen, kan de eerste verdachte (een 31-jarige man uit Geleen) 'bevrijd' worden en zijn vonnis aanhoren. De rust keert dan enigszins terug, al schrikken de procesdeelnemers toch weer herhaaldelijk van een soort onzichtbare intercom-installatie die onverwacht niet te ontcijferen boodschappen uitbraakt.

Elders in Annadal is dan al uren een soort stoelendans aan de gang. De bestelling van toch noodzakelijk meubilair is niet vlekkeloos verlopen, zo wordt gezegd. Gevolg: vele lege zittingszalen en kamers, en met stoelen rondzeulende medewerkers. De advocatenkamer vertoont alleen nog een tafel en enkele zitmeubels. Kasten voor toga's en dossiers zijn in geen velden of wegen te bekennen. Onwennig rondrennende advocaten zoeken troost bij de koffieautomaten, maar zelfs die geven niet thuis vandaag.

Op de balie in de grote hal bezweren gerechtsbodes na enkele uren de dreigende chaos. Bezoekers zoeken hun heil in lunchroom Annadal, aan de overkant van de weg. Een etablissement met een gouden toekomst.

Ruim 2500 mensen aan grens teruggestuurd

Vervolg van pagina 1

EERLEN - De 'Vliegende Brigade' is een onderdeel van Koninklijke Marechaussee, dat achter de grens mensen controleert op verblijfspapieren. Zij heeft geen vaste standplaats maar controleert sinds mei op ongeregelde tijden bij 42 grensposten langs de Belgische en Duitse grens. In de afgelopen periode werden 3256 zaken behandeld. Daarbij werden 2031 mensen teruggestuurd naar Duitsland, 482 naar België en in 26 gevallen werd asiel aangevraagd. In 19 gevallen werden verdovende middelen aangetroffen en 35 keer werd een auto in beslag genomen omdat die niet verzekerd was. De marechaussee trof ook 118 asielzoekers aan die Nederland wilden binnenkomen, terwijl ze het land, in afwachting van de behandeling van hun zaak, niet hadden mogen verlaten. Het afgelopen half jaar werden 180 mensen ingerekend omdat ze nog een gevangenisstraf moeten uitzitten. Aan openstaande boetes werd ruim 61.000 gulden geïnd.

De Kristallnacht van 1938, waarin bloedige pogroms in Duitsland en Oostenrijk de vernietigingscampagne tegen de joden inluidden, wordt vanavond in Sittard – en in elf andere Nederlandse steden – herdacht met onder andere een fakkeloptocht vanaf het Bevrijdingsmonument op de Markt naar het joods gedenkteken in de Stadstuin. Het is een stil protest tegen de groeiende antisemitische en fascistische tendensen in Europa. Gelijktijdig zullen in meer dan twintig West- en Oosteuropese landen en in de Verenigde Staten anti-fascisten, pacifisten en anderen die bezorgd zijn over de opmars van de neo-nazi's eenzelfde symbolische daad stellen. In een jaar waarin op grote schaal de bevrijding van de nazi-terreur wordt gevierd. Als herinnering aan de miljoenen joden die niet meer kunnen getuigen van de verschrikkingen van nazi-Duitsland en werden vermoord enkel en alleen omdat ze jood waren. Die getuigenis is nog altijd nodig. Vorige week kregen enkele Limburgse scholen van een Antwerpse uitgeverij een boek toegestuurd, waarin de Holocaust glashard wordt ontkend.

Kristallnacht als begin Holocaust herdacht in Sittard

'Het werd nog veel erger'

DOOR RENÉ VLEMS

SITTARD – In Garges-les-Gonesse, een voorstad van Parijs, hielden vandalen afgelopen weekeinde op een verschrikkelijke manier huis in een synagoge en bijbehorend joods gemeenschapscentrum. Zij bekladden de muren met antisemitische leuzen, sloegen meubilair tot puin en beschadigden de ark waarin de wetsrollen zijn opgeborgen.

Het centrum en de synagoge in het Parijse stadje zijn in het verleden al vaker doelwit geweest van aanslagen, en de joodse gemeenschap zal ook nu weer gelaten de aangerichte schade herstellen. Toch zal de ontreddering onder de joden in Garges-les-Gonesse groter zijn geweest dan na de eerdere incidenten. Want de gewelduitbarsting vond plaats een paar dagen voor de herdenking van de Reichskristallnacht, de nacht van 9 op 10 november 1938 waarin overal in Duitsland en Oostenrijk joden werden vermoord, mishandeld, gearresteerd en gedeporteerd, en waarin duizenden joodse begraafplaatsen, synagogen en winkels werden vernield of in brand gestoken.

Ontlading

De Kristallnacht was de afschuwelijke ontlading van jarenlange antisemitische propaganda, en de voorbode van de Holocaust tijdens de Tweede Wereldoorlog die vele miljoenen joden het leven heeft gekost.
De pogroms moesten spontane demonstraties van Duitse volkswoede lijken, want in die jaren wilden Hitler en zijn paladijnen de buitenlandse politieke opinie over hun regime nog gunstig stemmen. Maar in werkelijkheid waren de razzia's van bovenaf strak geregisseerd door propaganda-minister Joseph Goebbels. De nazi-leiders vonden het tijd voor de 'eindoplossing van het jodenvraagstuk'. Door terreur, ideologisch-racistische indoctrinatie en vooral door de Neurenbergse wetten uit 1935 was de sociale en economische uitschakeling van de joodse burgers bereikt en waren de mogelijkheden tot discriminatie vrijwel uitgeput.

De ironie van het lot wil, dat juist een jood de Führer een zogenaamd excuus verschaft om de massavernietiging in te leiden.

● *De ochtend na de Kristallnacht vegen joodse winkeliers de scherven bijeen.* Archieffoto: ANP

Op 7 november 1938 vuurt de 17-jarige Poolse vluchteling Herschel Grynszpan in Parijs enkele schoten af op Ernst von Rath, secretaris van de Duitse ambassade. De aanslag is een wanhopige reactie op de deportatie van meer dan 15.000 in Duitsland wonende Poolse joden, onder wie de ouders en twee zussen van Grynszpan.

De ambassade-secretaris sterft pas twee dagen later, maar onmiddellijk na het incident begint de propaganda-machine van Goebbels op volle toeren te draaien. De moordaanslag wor aan het Duitse volk verkocht a 'een actie van het joodse werel complot tegen het nationa socialistische Duitsland'. I nazi-partijkrant Völkischer Be bachter slaat eveneens gewiel politieke munt uit de schietpar en oppert de afrekening van h Rijk met de 'joodse misdadiger

Op de avond van 9 novemb sterft Von Rath, en geeft Hit binnenskamers het bevel: 'D SA soll sich mal austoben (uit ven)'. Goebbels maakt daarop een van jodenhaat doordrenk rede het overlijden van de a bassade-medewerker publiek lijk bekend. De bruine hord van de Führer slaan op hol tienduizenden burgers rak buiten zinnen. In de joodse w ken zaaien zij dood en verde tijdens een nacht die vanwe het vele glasgerinkel de geschi denis ingaat als de Reichskri tallnacht. De nazi-leiders sla de pogroms handenwrijvend g de, laten de daders onbestraft eisen zelfs van de joden een ve goeding van één miljard ma voor de aangerichte schade.

Versneld

Na de Kristallnacht werd 'Endlösung' in versneld tem uitgevoerd. In de Ondergang, e monumentaal epos over de liq datie van het Nederlandse j dendom tijdens de Tweede W reldoorlog, schrijft de historic Jacques Presser over de gebeu tenissen in 1938: 'Het leek to al niet erger te kunnen, maar h kon nog erger, het werd nog e ger en véél erger'.

Uitwisseling om begrip te kweken voor andere culturen

Uruguayaanse jongen jaar lang in Limburg

DOOR MARIEKE VERHAAR

GROOT GENHOUT – „Als het regent in Uruguay, blijven we gewoon thuis. We mogen twintig uur per vak verzaken. Holland is erg anders. Ik ben al drie keer ziek geweest, kou gevat door het weer. En dan moet het zelfs nog winter worden." Aan het woord is Martín Lascano (17) uit Montevideo, Uruguay. Al drie maanden verblijft hij bij de familie Bijen in Groot Genhout. Een jaar lang zal hij in Limburg blijven, in het kader van een uitwisselingsprogramma van Youth for Understanding.

Deze organisatie is opgericht na de Tweede Wereldoorlog om bij jongeren meer begrip te kweken voor andere culturen. Eerder reisde Roger Bijen (18) naar de Verenigde Staten om daar een jaar lang van de Amerikaanse cultuur te 'proeven'. Nu is het de beurt van de familie Bijen om zelf als pleeggezin te fungeren. Dat bevalt zowel Martín als de broers Roger, Bart (16) en Rob Bijen (14) prima. „Hij is een echt voetbaltalent," vertelt Bart. Sinds Martín in het elftal van GSV team B zit, heeft het team niet meer verloren. De betrokkene zelf glimlacht bescheiden.

Koel

Nu heeft Martín het prima naar zijn zin in Groot Genhout, maar in het begin moest hij flink wennen. „In Uruguay zijn mensen veel spontaner. Nederlanders zijn veel koeler. In het begin dacht ik dat ik in een heel formeel gezin terecht was gekomen. Nu valt dat heel erg mee," vertelt Martín. Hij koos na gesprekken met voormalige uitwisselingsstudenten voor Nederland. De praktijk is echter toch anders dan hij zich had voorsteld.

„Er zijn hier veel dingen heel anders. De straten zijn zo netjes opgeruimd. En de mensen hebben veel kleurige kleding aan. Bij ons dragen we vaak schooluniformen. Hier is lang niet zoveel hoogbouw als in Montevideo, ook niet in de grote steden. De mensen leven hier veel meer binnenshuis, bij ons leeft iedereen meer op straat. Dat zal wel door het weer komen. En ook het eten is anders. Wij eten vier keer per dag, waarvan lunch en diner warme maaltijden zijn. Eten hier is net een ritueel; iedereen samen aan tafel. En het Nederlandse eten is veel gezonder. Niet zo veel vlees, veel meer groenten en rauwkost." Martín heeft reeds kennis gemaakt met de 'Hollandse keuken': spinazie en boerenkool met worst. Dat bevalt hem prima. „Vooral de worst was lekker."

School

Een jaar lang is Martín ingeroosterd op de scholengemeenschap St.-Michiel in Geleen. Samen met Rob fietst hij iedere dag vijf kilometer naar Geleen. „Zwaar, vooral als het regent," aldus de Uruguayaan. Ook vindt hij dat de Nederlandse school erg streng is. Martín leert wel snel Nederlands te praten, maar de lessen zijn toch nog moeilijk te volgen. Speciaal voor hem heeft St.-Michiel een rooster gemaakt met 26 lesuren, opgevuld met tekenen, Engels, geschiedenis, wiskunde en gymnastiek. Martín heeft een druk programma, want er wordt ook veel georganiseerd voor de uitwisselingsstudenten vanuit de YFU. Bovendien gaat de familie Bijen vaak op stap.

● *Roger en Rob Bijen met hun Uruguayaanse 'pleegbroer' Martín, die een jaar lang in Groot Genhout blijft.* Foto: ERMINDO ARMINO

Martín nam al een kijkje in Madurodam, Scheveningen, de Efteling en Amsterdam.

„We proberen hem zoveel mogelijk van de Nederlandse cultuur mee te geven," vertelt mevrouw Bijen. „Ook Sinterklaas en Kerstmis willen we traditioneel vieren. Straks gaat hij ook mee op wintersport, hij heeft nog nooit sneeuw gezien! We moeten dan nog wel een dik jack voor hem kopen. Wat hij nu bij zich heeft, is een dikke zomerjas. Hij heeft telkens ook geen idee wat hij aan moet. Elke ochtend vraagt hij hoe koud het is en wat hij dan aan moet trekken."
Martín is verder al geheel ingeburgerd. Hij draait mee in het schema voor de afwasbeurten en het voeren van de kippen. Regelmatig schrijft hij met vriendinnen in Uruguay ('Jongens schrijven normaal niet zo veel bij ons') en die zorgen ervoor dat de postbus van de familie Bijen goed gevuld blijft. Zijn ouders telefoneren vaak met hem. „Soms heb ik wel een beetje heimwee" geeft hij toe. Vooral zijn vrie den mist hij nogal eens. „Je re liseert je tevoren helemaal ni hoe lang een jaar is."

Eén probleem heeft de national teit van Martín wel opgelever De school ging op survivalwe in Zuid-Frankrijk. Bij het Fra consulaat leverde de aanvra voor het visum de nodige probl men op. Uiteindelijk schreef e dag voor vertrek burgemeest Van Goethem van Beek een ve klaring, voor het geval dat bij d douane toch problemen zoud ontstaan. Daardoor kon Mart toch op excursie.

Engels

„Het is de bedoeling dat we N derlands met elkaar praten, te wijl de jongens graag Enge willen praten," vertelt Hann Bijen. „Mijn man heeft nu e potje op de tafel staan. Iedere die een Engels woord zegt, mo een kwartje betalen. Hij hou de score per maaltijd bij. Aa het eind van het jaar zullen w iets leuks voor dat bedrag doen. In ieder geval redt Martín zic ook prima met gebroken Nede lands. „Wanneer we uitgaan zi ten er altijd meiden om he heen," vertelt Roger met een ti je afgunst. Zijn moeder: „Laat had hij een blessure opgelope tijdens de gymles. Ik belde ong rust naar school, of ik hem o moest komen halen. 'Nou me vrouw, maakt u zich geen zo gen', zeiden ze daar. 'Hij zit me één been op een stoel, met w zeven meisjes om hem heen!' Ab soluut Zuidamerikaanse cha mes dus."

Het Roda-stadion en de geest van Bauhaus

DOOR JOOS PHILIPPENS

HEERLEN/KERKRADE – De geest van de Duitse doe-het-zelf-keten Bauhaus zweeft dezer dagen boven Kerkrade en Heerlen. Bauhaus zou met een grote winkelvestiging letterlijk het financiële fundament moeten vormen voor een nieuw Rodastadion. Met die extra inkomsten wil eredivisieclub Roda JC aan de top van de vaderlandse voetbalwereld komen danwel blijven.

Het gaat daarbij om maar liefst 20.000 vierkante meter winkelruimte. Ter vergelijking: dat komt overeen met een extra Woonboulevard of een derde van alle winkels in Heerlen-centrum. Het effect van zo'n nieuwe vestiging op de bestaande bedrijven in de regio valt moeilijk in te schatten.
Maar heeft Bauhaus wel interesse? Het bedrijf zelf ontkent in alle toonaarden bij de plannenmakerij betrokken te zijn. En dat kan best kloppen. Vier jaar geleden reserveerde de gemeente Heerlen vierduizend vierkante meter ruimte op de Woonboulevard voor de Duitse keten. De gemeente onderhandelde met een projectontwikkelaar die zei namens Bauhaus te spreken. Maar uiteindelijk ketste de zaak af. Sedertdien hebben zich vaker 'vertegenwoordigers' van Bauhaus gemeld. Daarbij ook zeer respectabele bedrijven. Maar tot nu toe kon niemand zwart-op-wit aantonen in opdracht van Bauhaus te werken of door Bauhaus gemachtigd te zijn.

De projectontwikkelaars zijn erop uit van de gemeente een bouwvergunning los te krijgen, waarna ze een kant-en-klaar plan aanbieden aan Bauhaus. Dat bedrijf zou dan de immens grote winkel bij het stadion voor tien of vijftien jaar moeten huren. In hoeverre Bauhaus daar werkelijk op staat te wachten, blijft vooralsnog in het schemerduister. Vast staat alleen dat Bauhaus vlak over de grens, in Kohlscheid, een vijf voetbalvelden grote vestiging heeft. Dat is exact vier luttele kilometers verwijderd van De Beitel-Locht. En op dat bedrijventerrein reserveert Kerkrade vijf hectare grond voor Roda JC.

Kerkrade is formeel aan zet en voert ook gesprekken over het nieuwe stadion. Maar Heerlen is wel degelijk meer dan een toeschouwer. De centrumgemeente van Oostelijk Zuid-Limburg kan het Kerkraadse plan namelijk blokkeren. De regering heeft bepaald dat een dergelijke grote hoeveelheid winkels aan de rand van de stad is voorbehouden aan stedelijke knooppunten. Maastricht en Heerlen vormen samen zo'n knooppunt en claimen het Zuidlimburgse alleenrecht op een zogeheten Grootschalige Detailhandels Vestiging (GDV). Sterker nog: ze laten al een rapport opstellen naar de behoefte aan en de haalbaarheid van een of meer GDV's. De beide gemeenten willen aan de hand daarvan binnenkort hun verdere strategie bepalen.

Moeras

Maar gesteld dat die conclusies positief uitvallen, is Heerlen dan voor Bauhaus een interessante vestigingsplek? Kohlscheid ligt ook dicht bij Heerlen en bovendien heeft Oostelijk Zuid-Limburg al de grootste dichtheid aan bouwmarkten van heel Nederland (bron: IMK-onderzoek voor Woonboulevard uit 1990). Een stap in deze verzadigde markt kan voor Bauhaus gelijk staan aan het betreden van een moe ras.

achtergrond

Het aan de winkels gekoppeld voetbalstadion komt in dez overwegingen opvallend genoe nauwelijks voor. Dat stadio mag er wat Heerlen betreft z komen. Het terrein naast Ike lijkt er uitermate geschikt voo mede omdat de supportersove last er goed valt te beteugelen En met een eredivisieclub bin nen de grenzen treedt Heerle dan tenminste via Studio Spor toe tot het rijtje grote steden.

„Als Kerkrade en Roda er nie uit komen, moet Heerlen er alle aan doen om Roda voor de regi te behouden," verklaarde de Heerlense burgemeester Pleu meekers dan ook. Maar zelfs die genuanceerde uitspraak wekte a de (oprechte?) verontwaardigin van zijn Kerkraadse colleg Wöltgens. En dat terwijl de bei de burgemeesters voortdurend benadrukken dat de voormalig regio Oostelijke Mijnstreek zich als één stedelijk gebied moe presenteren. En zo houdt allee al de geest van een groot Duit concern de gemoederen van de twee steden bezig.

Het zou wel zeer ironisch zijn als straks blijkt dat het hier een Duitse fata morgana betreft.

Tussen alle berichten die dezer dagen over het ministerie van Defensie naar buiten komen, zit nauwelijks iets waar de ruim tweehonderd medewerkers bij de Directie Dienstplichtzaken in Kerkrade verheugd op kunnen reageren. Iedere werknemer is dan ook reeds lang aan het solliciteren om weg te komen bij Defensie. De komende weken staan echter weer in het teken van acties, want de Tweede Kamer behandelt eind van de maand de Defensiebegroting. „De meesten hebben nog een sprankje hoop. Misschien komt er nog iets."

Kerkrade misnoegd door vage werkgaranties van staatssecretaris

'Burgers voor Defensie tweederangs personeel'

in het nieuws

DOOR BENTI BANACH

KERKRADE - „60 + 40 + 25 = 125. Dat hebben jullie goed gedaan," krijgen ze bij Defensie in Kerkrade de laatste weken dikwijls te horen. En zelfs staatssecretaris van Defensie J. Gmelich Meijling hanteert het rekensommetje. Tot grote ergernis van Aad Koster en Sjir Vluggen. „Gewoon stemmingmakerij," volgens de voorzitter en vice-voorzitter van de dienstcommissie in Kerkrade.

Het ministerie van Defensie heeft eind september een contract gesloten met verzekeringsmaatschappij Univé. De verzekeraar neemt van Defensie de ziektekostenverzekering van 120.000 militairen over. Univé zegt minimaal zestig banen voor Kerkrade te garanderen, iets wat in Kerkrade sterk wordt betwijfeld.

Omdat de afdeling Financieel Beheer Geneeskundige Verzorging in Kerkrade dat werk nu al doet, ligt het voor de hand dat dat werk in Kerkrade blijft. Dat liet ook adjunct-directeur van Univé A. Quaedvlieg weten nadat het contract was getekend. De verzekeraar en Gmelich zeggen nu echter dat het twijfelachtig is of deze administratie voor de militairen in Kerkrade blijft.

Openen

Univé wil met name een vestiging voor de ziektekostenverzekering van particulieren in Kerkrade openen. „Wil Univé hier slagen te midden van Liass, VGZ en Interpolis, dan moeten ze ook verkopers mee naar Limburg sturen. Ze krijgen het moeilijk hier. Maar blijft Univé ook in Kerkrade, als het wat slechter gaat?" Koster vreest dat het bedrijf na twee jaar het personeel in Kerkrade zal moeten voorhouden: mee naar het noorden of op straat.

De veertig banen waar het Amerikaanse leger in Kerkrade mogelijk voor zorgt, hebben ook een keerzijde. „Het ene moment krijg je er misschien veertig bij, de andere week hoor je dat bij de Navo-depots in Eygelshoven en Brunssum misschien tweehonderd banen verloren gaan." Vluggen vindt het kwalijk dat Gmelich daaraan voorbij gaat in zijn rekensom.

En de 25 laatste banen die de staatssecretaris Kerkrade voorhoudt zijn gebouwgebonden functies: technische dienst, kantine, beveiliging. Geeft Defensie het gebouw op, dan is het de vraag of een nieuwe eigenaar van het gebouw die mensen wil overnemen. Gmelichs rekenwerk noemen Vluggen en Koster dan ook goochelen. „Straks komen we nog mensen te kort," klinkt het cynisch.

Wat Kerkrade wil is helder: de administratieve taken van de werving en selectie van het te vormen beroepsleger uitvoeren in Kerkrade. Precies wat de werknemers nu doen voor de dienstplichtigen. Maar willen ze dat werk daadwerkelijk uitvoeren, dan moet 'Kerkrade' inhaken bij de centrale organisatie van personeelszaken. „Dan moeten we verhuizen naar Utrecht of Amsterdam." Uitgesloten, meent Fons Pauwels. Deze veertiger uit Den Haag kwam in 1982 naar Kerkrade, bouwde een huis in Zuid-Limburg en wil nu niet meer weg. „Mijn kinderen waren jong, verhuizen was toen geen probleem. Maar ze zijn nu ouder, die zeggen 'pa bekijk het maar, wij blijven hier'. En mijn vrouw zou haar baan moeten opgeven."

Lei Quaedflieg (32), werkte eerst bij het depot in Eygelshoven. „Er waren toen twijfels over het opdoeken van die *pompsite*. Ik heb de knoop doorgehakt en ben naar Dienstplichtzaken in Kerkrade overgegaan. Daar heb je meer toekomst, want ik dacht dat de dienstplicht toch nooit zou worden afgeschaft." Quaedflieg heeft een vrouw en twee kinderen, is bezig een huis te bouwen en zegt echt niet te zullen verhuizen. Zoals Quaedflieg en Pauwels zijn er tientallen op het Defensiekantoor.

Brieven

Quaedflieg heeft gesolliciteerd bij de brandweer maar viel in de laatste ronde af. Ook Vluggen en Koster hebben al een brief of tien geschreven, zonder resultaat. „Er is niemand die hier nog niet heeft gesolliciteerd." Voor 23 collega's is een oplossing gevonden via een outplacementbureau, de meeste kwamen terecht bij Defensie in Heerlen.

Ongeveer zestig mensen volgen een opleiding zonder werkgarantie, zodat nog altijd 157 mensen op de loonlijst van Dienstplichtzaken staan. Reden voor het personeel om de komende weken over te gaan tot minder brave acties, voordat de Tweede Kamer zich op 22 en 23 november buigt over de Defensiebegroting. Tot nu toe zijn ze te fatsoenlijk geweest in hun lobby. De actiebereidheid in Kerkrade is ook niet erg groot. Voor een belangrijk deel ligt aan het ministerie, dat de werknemers zo veel mogelijk koest probeert te houden. Vluggen: „'Onthoud goed, zeggen ze, tot de laatste maand wordt je salaris betaald. Doe je werk dan ook behoorlijk'. De meesten denken nog steeds dat het niet waar is dat Defensie hier verdwijnt, ze hebben nog een sprankje hoop. Er komt misschien nog iets, denken ze. En daarom werken ze door."

Maar Vluggen en Koster hebben nauwelijks meer vertrouwen in hun werkgever. Hun hoop is gevestigd op de politiek en in het bijzonder de motie Koffeman. Deze door de vier grote partijen aangenomen motie stelt dat Kerkrade vervangende werkgelegenheid moet krijgen. „De motie is nog niet uitgevoerd. Als het niet kan, oké, maar de wil is er gewoon niet," meent Vluggen. Volgens de dienstcommissie zijn de krijgsmachtdelen te machtig. „Er is geen militair die gedwongen ontslag krijgt. Dus gaat het ten koste van de burgers. Ja, burgers zijn voor Defensie tweederangs personeel."

● *Fons Pauwels, Lei Quaedflieg, Sjir Vluggen en Aad Koster (van links naar rechts) bereiden zich voor op nieuwe acties.* Foto: FRANS RADE

exposities

● HEERLEN

Stadsgalerij, Raadhuisplein 19. Joseph Beuys. T/m 13/11. Open di t/m vr 11 tot 17 uur. Za en zo 14-17 uur. **Galerie 't Wevertje**, De Weverziekenhuis. Werk van Paul Beckers. T/m 7/12. **Galerie Sart**, Sintermeertencollege, Valkenburgerweg 219. Werk van Marc van Hove. T/m 11/11. **CBS**, Kloosterweg 1. Expositie van Gerti de Jong en Tiny Julicher. T/m 18/11, open ma t/m vr 9-16.30 uur. **Thermenmuseum**, Coriovallumstraat 9. Terra Sigillata. Van 13/11 t/m 5/3, open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 14-17 uur.

● KERKRADE

Gemeentehuis. Archeologische expositie over 'tastbaar verleden'. T/m 2/12, open werkdagen 10-17 uur.

● HOENSBROEK

Kasteel. Kostuums en foto's uit tv-serie De legende van de Bokkerijders. T/m 27/11, open dag. 10-17.30 uur.

● NUTH

Atelier Jac Vinken, Stationsstraat 282. Werk van Hans van Draanen en Johan van Hoof. T/m 26/11. Open di t/m vr van 9 tot 18 uur, za van 9 tot 17 uur.

● VAESRADE

Galerie Tsant, Rozenstraat 49. Werk van Gré Tabbers en Han van Soest. T/m 4/12, open do t/m zo 14-17 uur.

● LANDGRAAF

Ipomal, Kerkberg 2. Drie Facetten van Ben Hoezen. T/m 20/11, open vr 17-20, za en zo van 14-17 uur. **Galerie Gaudi**, Hereweg 83. Gerald Derksen en Loes van Vliet, Mixed Media. T/m 13/11. Open vr van 16 tot 20 uur, za en zo van 13 tot 17 uur. **Raadhuis**, Raadhuisplein 1. Foto-expositie Abedia 1994. Van 11/11 t/m 1/12, open 12 en 13/11 van 14-17 uur, 19 en 20/11 14-19 uur.

● BRUNSSUM

Gregorius-ziekenhuis. Aquarellen van Trieneke Barendrecht. T/m 20/12. **Brikke-oave**, Lindeplein 5a. Schilderijen van Elly Kruijssen. T/m 25/11, open ma t/m vr 10-12, 14-17 en 19-21 uur, zo 15-17 uur.

● SCHIMMERT

Galerie Hof van Oensel, Haagstraat 5, Oensel. Werk van Frans Dicker en Pierre Everhartz. Van 21/11 t/m 18/12, open do t/m zo 14-17 uur.

● SITTARD

Galerie Michel Knops, Steenweg 44. Werk van Guus van Eck en Gaius Sprokken. T/m 4/12. Open di t/m vr 11-18 uur. Za 11-17 uur. Zo 14-17 uur. **Kunstcentrum**, Leyenbroekerweg 113a. Werk van Jacques Dieteren en Huub Bruls. T/m 4/12, open wo t/m zo 14-17 uur. **Maaslandziekenhuis.** Werk van Paula Martens. **Het Domein**, Kapittelstraat 6. Expositie laureaten Werner Mantz Prijs. T/m 31/12, open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 14-17 uur.

● GELEEN

Galerie Hanenhof, Groenstraat 44. Schilderijen van Miriam Duda. T/m 20/11, open do en vr 18-20 uur, za en zo 14-17 uur. **Maaslandziekenhuis.** Textielerijen van Thea le Grand.

● LIMBRICHT

Kasteel Limbricht. Werk van Ine Liedekerken, Trieneke Barendregt, Grietje Nieuwhof. Open zo 14-17.30 uur.

● BEEK

Artique, Prins Mauritslaan 105. Textiel panelen van Ina Roymans-van Aanholt. T/m 31/12. Open za en zo van 11 tot 17 uur. **Gemeentehuis.** Dubbel-expositie Beek-Zutendaal. T/m 18/11, open tijdens kantooruren.

● SUSTEREN

Galerie Artanne, Pissummerweg 1. Kunst voor Kerst. Werk van negen Limburgse kunstenaars. T/m 23/12.

● MAASTRICHT

Studio Maastricht, Brusselsestraat 59. Porselein van Hein Severijns. T/m 26/11, open do t/m zo 13-18 uur. **Galerie Dis**, Tafelstraat 28. Aquarellen van Ger van Dijck. T/m 23/11. Open wo t/m zo van 13 tot 17 uur. **Galerie Henn**, St. Nicolaasstraat 26c. Installatie van Andora. T/m 3/12. Open di t/m za van 15 tot 19 uur. **Gallery Callas**, Markt 10b. SjaKO, schilderijen. Open do en vr van 14 tot 17 uur, za 14 tot 16 uur, zo van 13 tot 16 uur. **Galerie Dorine Eijkman**, Rechtstraat 96. Mary Collis, schilderijen en Yvonne Rutten, keramiek. T/m 19/11. Open do t/m zo van 13.30 tot 17 uur. **Galerie Amarna**, Rechtstraat 82/84. Werk van Monique Hiltermann en Ella Koopman. T/m 12/11. Dromen in glas, Antoon van Wijk. Van 26/11 t/m 5/1. Open di t/m za vanaf 12 uur. **Galerie Tracé**, Alexander Battalaan 31. Werk van Pim Trooster, Winnie Teschmacher en Frans Willebrands. T/m 12/11, open do 14-18 uur, vr en za 12-17 uur. **Galerie Artisart**, Grote Gracht 43. Werk van Gerry van der Linden-Van Diesen en Annelies van Harteveld. T/m 19/11, open di t/m za 13.30-17.30 uur. **Kamer van Koophandel**, Maasboulevard 5. Foto's van Gustaaf Begas. T/m 30/12, open ma t/m vr 8.30-16 uur. **Galerie Schuwirth & Van Noorden**, Rechtstraat 64. Sculpturen en reliëfs van Marco Jurien. T/m 27/11, open do t/m za 11-18 uur. **Galerie Ardi Poels**, Lage Barakken 31a. Werk van Michel François, Ludwig Vandevelde en Ingeborg Meulendijks. T/m 19/11, open do t/m za 13-17 uur. **Akademie Beeldende Kunsten.** Collectie ruimtelijke manuscripten van Stichting Vedute. T/m 11/11. **Galerie Lot Duijnstee**, Hoogbrugstraat 18. Vrije keramiek van Pauline Wiertz. T/m 26/11, open wo t/m za 13.30-17 uur, za 11-17 uur. **Academie Beeldende Kunsten.** Ruimtelijke manuscripten. T/m 11/11, open op werkdagen 9-17 uur. **Galerie Rob van Rijn**, Bredestraat 4. Maastricht anno vandaag, schilderijen van Rutger Jan Bredewold. Vanaf 8/11, open di t/m za 12-18 uur. **Voorlichtingscentrum Maastricht**, Stadhuisstraat 5. Foto-expositie Paul Rutten. Van 14/11 t/m 14/12, open ma t/m wo 8.30-16 uur, do. 8.30-19 uur, vr 8.30-16 uur.

● MEERSSEN

Kasteel Vliek. Werk van dertien kunstenaars uit Meerssen. T/m 27/11, open do t/m zo 14-18 uur.

● CADIER EN KEER

De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10. Ruud Krijnen, schilderijen, en Hella de Jonge, beelden. T/m 27/11, open do t/m zo 13-17.30 uur.

streeksgewijs

'Politiek verliest milieu uit oog'

SITTARD - De politiek heeft steeds minder aandacht voor het milieu. Terwijl het bedrijfsleven vindt dat de rem op het milieubeleid moet worden gezet, kan de overheid de doelstellingen van dit beleid niet of slechts ten dele waarmaken. Dat stelt de Milieufederatie Limburg in de uitnodiging voor een symposium op 12 november.

In een poging het tij te keren, wil de milieuclub de discussie aanwakkeren. De milieufederatie heeft daarom gekozen voor een uitdagend motto voor het symposium: 'het milieu verliest'.

Tijdens het symposium zullen achtereenvolgens dr. J. van Straaten (milieu-onderzoeker en wetenschappelijk onderzoeker bij de Katholieke Universiteit Brabant in Tilburg), A. van den Biggelaar (directeur stichting Natuur en Milieu) en gedeputeerde drs. J. Tindemans het woord voeren. Daarna volgt een forumdiscussie onder leiding van P. van der Hijden, voorzitter van de milieufederatie.

Na het symposium (van 10.30 tot 12.30 uur in de 'glazen zaal' van de stadsschouwburg in Sittard) is er 's middags een open dag, om het publiek te laten kennis maken met de nieuwe stek van de milieufederatie. Die verhuisde medio augustus van Bemelen naar de Wilhelminastraat 36 in Sittard.

Inleveren kleren en spuiten

KERKRADE - Bij Gemeentewerken in Kerkrade kunnen oude kleren en gebruikte spuiten worden ingeleverd. Het moet kleding zijn die nog gebruikt kan worden. De oude spuiten moeten worden aangeleverd in een speciale plastic bus, zodat medewerkers niet in aanraking met de spuit kunnen komen. De bus is verkrijgbaar bij Gemeentewerken. De openingstijden zijn van 8 tot 12 uur en van 12.30 tot 16.30 uur op werkdagen.

● *De elfde van de elfde nadert, met andere woorden: het carnavalsseizoen staat weer voor de deur. Op vele plaatsen in Oostelijk Zuid-Limburg staan de komende dagen diverse prinsenproclamaties, sjlagerverkiezingen en frühschoppen op het programmma.* Archieffoto: DRIES LINSSEN

carnaval

HEERLEN
● De Bokkeriejesj van Heerlerheide openen vrijdag het seizoen. Om 19 uur luistert het Thirdwingkoor de mis op in de Corneliuskerk. Daarna worden de kamers afgeschoten bij het standbeeldje op de hoek Ganzeweide/Rennemigstraat. In het Corneliushuis vindt de feestelijke zitting plaats met huldiging van de jubilarissen en de bekendmaking van de drager van de 'Bok mid de gouwe Heure'.

● De Jonge Böck openen zondag om 11.11 uur met een frühschoppen in De Varenbeuk.

SCHINVELD
● Ouderencarnavalsvereniging De Uule begint vrijdag haar 22e bestaansjaar met een receptie, die vanaf 19.30 uur gehouden wordt in 't Kloeëster. Tevens wordt mevrouw Dohmen-Severens gehuldigd omdat zij 22 jaar lid is van de Raad van Elf. Na afloop is er een gezellig samenzijn met trekking van de grote loterij.

SIMPELVELD
● In hotel Oud Simpelveld houden de Woeësj-joepe zaterdag vanaf 20.11 uur de Sjlagerzietsong. In de loop van de avond vindt ook de huldiging plaats van ere-president J.Jorissen, 33 jaar lid, en van A.Weerts, 11 jaar bestuurslid.

KERKRADE
● D'r Kirchröatsjer Vasteloavends Verain begint vrijdag om 14 uur het seizoen met de verjaardagsbezoeken door Prins Jos III en hofhouding. Om 19 uur is de mis in de kapel van de Witte Zusters en om 20.33 uur wordt het nieuwe seizoen ingeschoten op de Markt. Aansluitend vindt in zaal Goebbels de verenigingsavond plaats met huldiging van de jubilarissen.

LANDGRAAF
● CV De Spinnenköpkes opent vrijdag om 21.11 uur het seizoen in café Belvauer met een artiestenavond.

● D'r Schaesbergse Vasteloavends Verein houdt vrijdag om 21 uur een bonte avond in Het Streeperkruis. Op deze avond worden de jubilarissen gehuldigd en wordt afscheid genomen van Jo Driessen en Ruud Westerman.

● De Sjweegelsöppers houden zaterdag om 21 uur de zitting met prinseproclamatie in De Brandpoort.

HOENSBROEK
● CV De Lotbroekers houdt zondag om 11.11 uur het openingsfrühschoppen in MFC Gebrook.

MERKELBEEK
● In de Henkhof wordt zondag een bonte, gecostumeerde kindermiddag gehouden, die in het teken staat van 1001 Nacht.

streek kort

HEERLEN
● In het Koffiehuuske in Benzenrade wordt zondag om 20 uur een groot kwajongconcours gehouden. Opgave via ☎ 410096.

● Harmonie St.-Gerardus Heksenberg geeft zondag om 20 uur in het Gemeenschapshuis een concert met als thema 'filmmuziek'. De bijpassende filmfragmenten worden tijdens de uitvoering op grootbeeld vertoond. Kaarten zijn in voorverkoop bij Wim's Winkel in winkelcentrum Heksenberg verkrijgbaar.

● Het Natuurhistorisch Genootschap houdt maandag om 20 uur een bijenkomst in de zaal van de Botanische Tuin in Terwinselen. Thema is 'Natuurlijk Limburg'.

● 'De diabetische voet' is het thema van de bijeenkomst van de DVN, die maandag om 20 uur gehouden wordt in de vergaderzaal van het De Weverziekenhuis. Bezoekers moeten er rekening mee houden, dat parkeren bij het ziekenhuis nu fl 1,50 kost. Parkeerpenningen zijn verkrijgbaar in de automaat bij de portiersloge.

LANDGRAAF
● Het Limburgs Jeugdtoneel geeft zaterdag om 14.30 uur in de Harmoniezaal op het Sunplein de voorstelling Repelsteeltje. Kaarten zijn vanaf 13 uur verkrijgbaar.

● Het Landgraafs Mannenkoor St.-Joseph sluit zondag het jubileumjaar af met een culinaire wandeltocht van tien kilometer. Kaarten zijn voor fl 12,50 verkrijgbaar bij de VVV, Ger Janssen en gemeenschapshuis 't Stroatje. Wie wil wandelen zonder te smikkelen, kan zondag tussen 11 en 13.30 uur nog voor fl 2,50 inschrijven in het parochiehuis aan de Kloosterstraat.

● Het Rode Kruis houdt vrijdag van 19 tot 21 uur bloeddonoravond in de aula van het Eijkhagencollege. Gezonde mensen tussen 18 en 70 jaar kunnen zich als donor melden.

● Vijftig studenten uit Sasbach zijn komend weekeinde te gast op het Eijkhagencollege. Zaterdag om 19.30 uur geven zij samen met hun gastheren een concert in de aula van de school. Entree gratis.

● Op de Draf- en Renbaan wordt zondag van 10 tot 17 uur rommelmarkt gehouden.

KERKRADE
● Computerclub SCCL houdt zondag van 11 tot 16 uur open dag in café Kloth, Chevremontstraat 68.

BRUNSSUM
● Tot en met 30 november exposeren Utte Steffens, Ruth Muller en Josef Lemmens hun schilderijen in het Bestuurscentrum. Openingstijden op werkdagen van 9 tot 12.30 en van 13.30 tot 17 uur.

VOERENDAAL
● In herberg De Pintelier, Valkenburgerweg 33 in Kunrade, vindt zondag om 11 uur een ontmoeting plaats met de Heerlense kunstenaar en leraar Henk Fonville.

SCHINVELD
● De Kavo houdt donderdag om 20 uur in 't Kloeëster een voorlichtingsavond over 'gezond binnenmi- lieu'. De avond is voor iedereen vrij toegankelijk.

per persoon

Geslaagd

Peter Rongen uit Heerlen is aan de Technische Universiteit in Eindhoven gepromoveerd tot doctor ingenieur (dr.ir.). De afgelopen jaren was hij wetenschappelijk onderzoeker bij het natuurkundig laboratorium van Philips in Eindhoven.

Jubilea

In scholengemeenschap Brandenberg wordt vrijdag het zilveren jubileum gevierd van de docenten Knebel, Mullers en Op den Kamp, adjunct-directeur Sprokkel, administrateur Fischer en concierge Kuypers.

Menselijke stem vervangt toetsenborden en muizen

Spraakherkenning betekent einde geruisloze computer

DOOR FONS SIMONS

HOOFDDORP – Toetsenborden en muizen aan computers kunnen wel worden weggehaald. In de nabije toekomst worden ze niet meer bediend als een typemachine of met een moeilijk rollend en klikkend apparaatje. Via de menselijke stem en allerlei geluiden wordt het apparaat in de toekomst bediend. Apricot Systems uit Heemstede presenteerde gisteren in Hoofddorp het programma DragonDictate for Windows van Dragon Systems uit het Amerikaanse Boston. Een spraakherkenningsprogramma dat in staat is om zowel gesproken teksten als commando's te herkennen alsmede kan omzetten in getypte tekst. MS-Dos, WordPerfect, dBase of Lotus 1-2-3: 'kijk eens mama, zonder handen'.

Daarmee lijkt dan ook een einde te komen aan de stille kantoortuinen, waar hoogstens het geruis van de airco of het zachte tikken van de toetsenborden is te horen. Net als een batterij telefonische acquisiteurs of een serie telefonisten zullen ze weer terug moeten naar aparte kamertjes of worden afgescheiden door ongezellige schotjes. Want al die pratende mensen achter hun computer, die uit hun hoofd stukjes dicteren of kladjes voorlezen van hun baas. Dat moet wel een enorme kakofonie van geluiden veroorzaken.

Bob Witjas, directeur van Apricot System denkt dat het allemaal wel mee zal vallen: „Ik heb in Amerika demonstraties gezien op computerbeurzen waar het een enorm geroezemoes was. Die demonstrateurs zitten gewoon rustig achter hun pc en laten het publiek zien hoe eenvoudig het is om met DragonDictate te werken. Die aparte hokjes op kantoren of het compleet verdwijnen van kantoortuinen, daar vrees ik niet voor. De mensen zullen er wel aan moeten wennen een microfoon voor hun mond te moeten houden. Dat is het enige. Daarnaast kunnen ze hun computer gewoon op de gewone manier kunnen blijven bedienen. Maar met spraakherkenning wordt het er alleen makkelijker op."

Kreet

DragonDictate wordt onder aandrang van de Nederlandse tak van Apricot door het Amerikaanse bedrijf ook in een Nederlandstalige versie op de markt gebracht. Witjas wil deze medio volgend jaar op de markt hebben. Een Engelse versie en een Duitse versie zijn al te koop.

Witjas legde gisteren uit, dat er slechts een beperkt aantal bedrijven in de wereld werkt aan een goed functionerend spraakherkenningssysteem. Naast Dragon Systems noemde hij onder meer Philips. Dit Eindhovense bedrijf zou volgens Witjas al heel ver zijn met spraakgestuurde afstandbediening. De traditionele apparaatjes met drukknopjes en infraroodsignalen kunnen vanaf medio volgend jaar de kast in. Zappen doe je dan met een luide kreet.
Volgens Witjas wil Philips ook een systeem op de markt brengen speciaal voor de grote kantooromgeving, ziekenhuizen of laboratoria. De ingesproken tekst wordt in de hoofdcomputer van een netwerk omgezet in leesbare taal en teruggestuurd naar de pc van de gebruiker. Die moet dan alsnog de tekst bewerken. Een dergelijk systeem zou rond de 40.000 gulden gaan kosten en aanvankelijk alleen verkrijgbaar zijn in een Duitse en later een Engelse versie.

DragonDictate werkt op iedere snelle pc en reageert direct op ingesproken tekst. Een Engelse versie met vijfduizend woorden kost nog geen tweeduizend gulden. Voor duizend gulden extra krijg je er nog eens 25.000 woorden bij. Het Nederlandse programma zal waarschijnlijk alleen in de uitgebreidere versie op de markt komen. De aanschafprijs zal wel in de duizenden guldens lopen.

Tijdens de demonstratie gistermiddag werd in enkele momenten met de nog Engelse Windowsversie een Nederlandse standaardbrief op het scherm gezet in WordPerfect. De demonstratrice had nauwelijks een week met het systeem gewerkt, maar de computer herkende haar stem uitstekend. In plaats van commando's in te toetsen, gaf zij deze via de microfoon. Alleen klonk het wat apart, omdat alle woorden echt los van elkaar moeten worden uitgesproken. Heel complexe woorden, lange standaardzinnen of vaste brieven werden met slechts een woord of geluid, als vervanger van een toetsenbordmacro, ingevoerd.

Witjas vreest niet dat het systeem secretaressen werkloos zal maken. De kwaliteit van het werk zal eerder verbeteren. En van afzet van de Nederlandse versie lijkt hij al verzekerd. De Orde van Advocaten is heel geïnteresseerd. Advocaten gebruiken vaak complexe zinnen met lange moeilijke woorden in steeds dezelfde formulering. Het inspreken van een aan de computer geleerde afkorting is dan genoeg. En dan kun je altijd nog 'oops' roepen. Want dat verstaat hij ook en zet een automatische correctie aan het werk. En dan natuurlijk: klaar. Het artikel wordt op de schijf bewaard en een communicatieprogramma stuurt het automatisch naar elders, naar de redactie van de krant bijvoorbeeld.

Gescheiden katholieken laten huwelijk zelden ongeldig verklaren

Van onze verslaggever

ROME – In Nederland probeert circa 10 procent van de katholieke echtparen die jaarlijks scheiden zijn huwelijk kerkelijk ongeldig te laten verklaren. Ongeveer driekwart van deze aanvragen wordt gehonoreerd. De kerk kan uitspreken dat het huwelijk nooit heeft plaatsgevonden als uit gesprekken blijkt dat de partners „voor elkaar geen welzijn betekenen."

Dat zegt mr.dr. A. Meijers, hoofd van de kerkelijke rechtbank (officialaat) van het aartsbisdom Utrecht. De Nederlandse kerkelijke rechtbanken ontvingen het afgelopen jaar ongeveer 500 aanvragen. „Als een van de echtgenoten psychisch gestoord is, is het evident dat het huwelijk ongeldig verklaard wordt, maar de meeste officialaten in Nederland accepteren een bredere interpretatie van het kerkelijk wetboek."

Pas als een scheiding kerkelijk ongeldig is verklaard, hebben de gelovigen weer toegang tot de sacramenten. Vorige maand verklaarde de Vaticaanse congregatie voor de geloofsleer dat gescheidenen en hertrouwden uitgesloten blijven van de eucharistie. Net als bisschop Möller van Groningen legt Meijers de verantwoordelijkheid om de eucharistie te blijven ontvangen bij de gelovige zelf. Hij alleen kan bepalen of zijn burgerlijke staat inhoudt dat hij zondig is. „Als iemand ter communie gaat, wordt die ook gegeven."

Over de mogelijkheden om het huwelijk ongeldig te laten verklaren bestaan veel misverstanden. Daarom verdwijnen veel gelovigen liever uit de kerk dan dat ze hun scheiding ongeldig laten verklaren. „Katholieken zijn ervan overtuigd dat het niet mogelijk is om een oplossing te vinden voor een slecht huwelijk in de kerk," zegt drs. H. Degen, hoofd van het officialaat van het bisdom Den Bosch. „Sommige mensen denken dat je je echtgenoot de schuld moet geven of helemaal gek of onvermogend moet zijn."

Misverstand

Een ander misverstand is dat het kerkelijke proces duur is en lange tijd in beslag neemt. In Nederland is de procedure gratis.

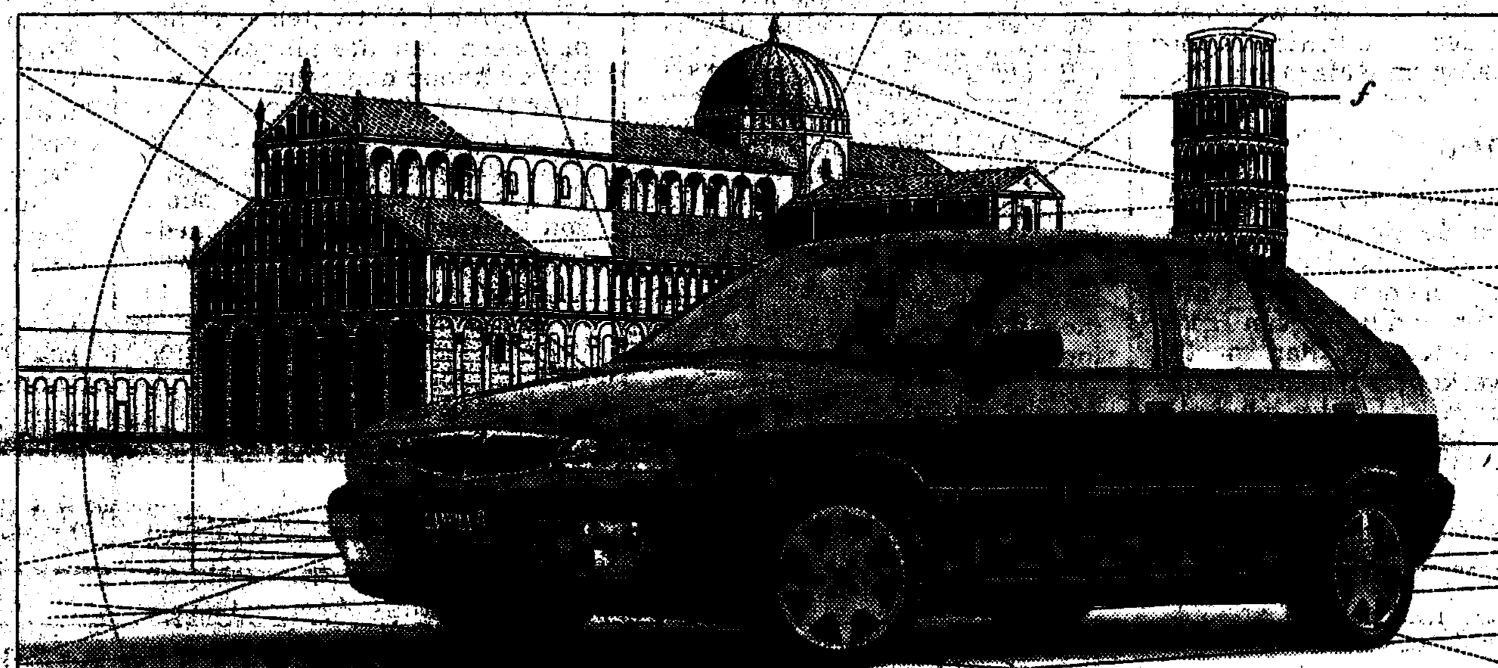
Als de uitspraak positief is, vraagt de kerk een vrijwillige bijdrage van 300 gulden. De kerkelijke rechtbank doet uitspraak binnen een jaar. Bijna alle zaken worden in eigen land afgehandeld.

Het Vaticaan reageerde met haar verbod op een herderlijk schrijven van drie Duitse bisschopp[en] die ervoor hadden gepleit in u[it]zonderingsgevallen hertrouw[den] wel ter communie te laten ga[an].

Zij speelden in op een groot p[ro]bleem in Duitsland. Ongev[eer] eenderde van de Duitse katho[lie]ken is voor de tweede keer [ge]trouwd, maar de meesten [van] hen willen hun huwelijk [niet] kerkelijk ongeldig laten verk[la]ren.

Volgens bisschop Karl Lehma[nn], voorzitter van de Duitse b[is]schoppenconferentie en een [van] de auteurs van het herder[lijk] schrijven, betekent dit pro[ces] een te grote inbreuk op de „in[ti]miteit" van het huwel[ijk]. Woordvoerders van de Italiaa[nse] kerkelijke rechtbank beamen [dat] een burgerlijke scheiding [een] stuk minder zwaar is dan [een] kerkelijke. Een op de acht [ka]tholieke gescheiden Italiaa[n]stellen probeert zijn huwel[ijk] kerkelijk ongeldig te laten v[er]klaren.

Paus Johannes Paulus II he[eft] medewerkers van kerkelij[ke] rechtbanken er regelmatig v[oor] gewaarschuwd uit medelijden [of] naastenliefde een echtverbin[te]nis te snel ongeldig te verklare[n]. Meijers ontkent desgevraagd [dat] lichtvaardig beslissingen te [ne]men. „Wij gaan zorgvuldig [ge]noeg met de aanvragen om", aldus de kerkelijk rechter.

Duobak door extra kosten definitief van de baan

Brunssum kiest voor tweede minicontainer

Van onze verslaggever

UNSSUM – De huishoudens in Brunssum krijgen er een ede minicontainer bij. Daarmee is eventuele invoering van zogenaamde duobak definitief van de baan.

t kwam gisteravond naar voren tijdens de commssie ruimte techniek. Alleen de fracties van D66 en PvdA bleken fel ge- t tegen invoering van een extra minicontainer. Beide frac- menen dat de burger daardoor veel te weinig wordt aange- rd om de afvalberg in te dammen. Progressief Akkoord hield zich van stemming.

meerderheid van de commissie evenals het college dat aan het eren van een duobak meer na- en dan voordelen zitten. Zo is schaf van die duobak twee maal duur dan het kopen van een ede minicontainer. Een extra icontainer van 140 liter kost de eente in totaal 34 gulden. Voor duobak is de gemeente zeker 85 den kwijt. Brunssum heeft 000 minicontainers nodig.

osten

gens B en W zijn de ophaalkos- voor minicontainers bovendien stuk lager dan in het geval van bakken. Bovendien zouden er nieuwe ophaalwagens aange- aft moeten worden bij invoering duobakken. Die wagens kosten half miljoen per stuk. Ook zou- de reeds aanwezige minicontai- s overbodig worden. Het college eekt in dat verband van kapi- lvernieting.

endien bleken er praktische be- aren te kleven aan ophalen van bakken. Vooral daar waar gbouw aanwezig is. Ook zou er duobakken eerder afval achter ven bij het ophalen, waardoor stankoverlast dreigt. Als voordeel van de duobak wordt met name genoemd dat die minder plaats inneemt.

Aansluiten

Brunssum sluit zich nu aan bij de meeste andere gemeenten in de regio. Dat was een belangrijke reden voor het college om voor invoering van twee minicontainers te zijn: een voor huishoudelijk afval en een extra minicontainer voor groente- fruit- en tuinafval (gft).

Brunssummers moeten volgens wethouder Krocké kunnen kiezen tussen twee grote containers (240 liter elk), twee kleine (140 liter per stuk) of een grote en een kleine.

Tarief

Over het afvalstoffentarief voor het komend jaar is nog geen besluit genomen. Dat komt nog aan de orde. De raad gaf het college in juni de opdracht om de haalbaarheid van duobakken te onderzoeken. Eerder is in Brunssum ook even gedacht aan invoering van dure vuilniszakken. Daarvoor bleek geen meerderheid te bestaan.

Ondernemers Koumen huren topjurist in

Van onze verslaggever

ENSBROEK – De ondernemers n industrieterrein De Koumen in ensbroek schakelen de Amster- mse jurist prof. dr. Koeman in bij n verzet tegen de instelling van n gedoogzone. De ondernemers agen daar elk 250 gulden extra or bij. Dat levert 30.000 gulden , voldoende voor negen maanden ridische bijstand.

t bleek gistermiddag tijdens een eenkomst van de Industriële ing Heerlen-Noord in Kasteel ensbroek.

Ve nemen geen Limburgse advcoat, omdat die mogelijk te vriende- k zal zijn voor de gemeente Heer- n," zegt voorzitter A. Harreman.

t inschakelen van Koeman, spe- list op het gebied van ruimtelijke dening, is peperduur. „Bezoekt Heerlen twee uurtjes dan zijn we 00 gulden kwijt, voor het opstel- n van een brief telt hij zevenhon- rd gulden."

edoogzone

gemeente Heerlen zal in januari n gedoogzone voor heroïneprosti- ie aanwijzen. Van de zes mogelij- plaatsen liggen er drie op De umen. De ondernemers zijn fel gen zo'n gedoogzone.

ondernemers vrezen dat een ge- ogzone voor hun bedrijfspand n negatieve uitstraling heeft. „We bben met een duur beveiligings- oject het vandalisme gehalveerd. aar wanneer de gedoogzone er mt moet de bezetting van de pa- ouilles verdubbeld worden. Dat tekent voor ons nog veel hogere sten."

rouwen

arreman merkte ook op dat bij di- rse bedrijven ook 's avonds wordt werkt en veelal door vrouwelijke edewerkers. „En die moeten zich an temidden van prostituées naar uis begeven."

olgens jurist Koeman kunnen de ondernemers zich niet baseren op jurisprudentie. Er is blijkbaar nog geen soortgelijke situatie aan een rechter voorgelegd.

De ondernemers spraken gisteren af dat ze een massale lobby beginnen richting de Heerlense politieke partijen. Volgende week woensdag heeft een ondernemersdelegatie een gesprek met burgemeester Pleumeekers. „Pas na lang aandringen waren we daar welkom," benadrukte Harreman.

Diefstal uit kerk mislukt

EERLEN – Dieven hebben ver- eefs geprobeerd de brandkast van e kerk aan de Beersdalweg in eerlen te kraken. Ze doorzochten ondagnacht verschillende ruimten de gebouwen die bij de kerk ho- en, maar gingen er uiteindelijk echts met een wandklok en een in en garage gestalde snorfiets van- oor.

Per helikopter naar ziekenhuis

KERKRADE – Een Nederlandse vrouw, die gistermiddag onwel was geworden in Duitsland, is per helikopter overgebracht naar Kerkrade. Het toestel landde op een terrein aan de Stationsstraat waar een ambulance klaar stond.

Deze vervoerde haar vervolgens naar het St.-Jozefziekenhuis. Volgens de politie betrof het een routinetransport: de medische instanties in Duitsland hebben de regel iemand per helikopter naar een geschikt ziekenhuis te vervoeren als daar de noodzaak toe bestaat.

Mishandeling

● De 21-jarige Kerkradenaar wordt met een ambulance afgevoerd naar het ziekenhuis. Foto: PETER TROMPETTER

Kerkradenaar met hamer mishandeld

Van onze verslaggever

KERKRADE – Een 21-jarige Kerkradenaar is gistermiddag door een 43-jarige plaatsgenoot mishandeld met een hamer. Dat gebeurde in een woning aan de Ailbertuslaan in de Kerkraadse wijk Rolduckerveld. Na de toetakeling rende het slachtoffer hevig bloedend de straat op. In de buurt van de Zonstraat werd hij door passanten opgevangen. Van daar is hij overgebracht naar het ziekenhuis. Hij liep een aantal hoofdwonden op.

De 43-jarige dader werd aangehouden in zijn woning. Hij bekende de jongere plaatsgenoot met een hamer te hebben bewerkt. Hij is voor nader onderzoek opgesloten. De juiste toedracht van de mishandeling was de politie gisteren nog niet bekend.

Slachtofferhulp krijgt geen geld van Voerendaal

Van onze verslaggever

VOERENDAAL – De gemeenteraad van Voerendaal heeft gisteravond een voorstel om subsidie te geven aan de Stichting Slachtofferhulp Zuid-Limburg, afgewezen. Het voorstel van het college om een bedrag van 3.286 gulden beschikbaar te stellen, een kwartje per inwoner, werd met zeven tegen vijf weggestemd.

In het verleden heeft Voerendaal een subsidieverzoek van de stichting steeds afgewezen. De raad vond dat het bureau alleen maar materiële hulpverlening verzorgt. Omdat het geen gemeentelijke kerntaak is, kwam het verzoek niet voor subsidiëring in aanmerking.

Nu uit recente gegevens blijkt dat in de periode januari-mei van dit jaar 26 inwoners van Voerendaal door het bureau Slachtofferhulp zijn benaderd, vond het college een subsidie verantwoord.

Raadslid Ruud Kusters (Democraten Voerendaal) was deze mening niet toegedaan. Kusters kon uit de stukken niet opmaken waar de kosten van het bureau worden gemaakt. Hij stelde voor het voorstel terug te nemen.

Opvallend bij de stemming was dat de raadsleden van het CDA en de Democraten Voerendaal nee zeiden tegen het subsidieverzoek, maar dat hun beide wethouders Verhoeven en Leunissen wel het collegevoorstel steunden.

Nieuw bureau voor politie Simpelveld

Van onze verslaggever

SIMPELVELD – Het college van Simpelveld is samen met de Regiopolitie Zuid op zoek naar een plek voor de bouw van een nieuw politiebureau in deze gemeente.

Het huidig onderkomen van de Simpelveldse politie aan de Markt is te klein en niet efficiënt.

In opdracht van het politie is medio mei gestart met een onderzoek naar een geschikte plaats in Simpelveld. In eerste instantie kwamen twaalf plekken voor nieuwbouw in aanmerking. Inmiddels is dat aantal teruggebracht tot vier.

Omdat particuliere eigenaren van panden en gronden nog niet op de hoogte zijn van de laatste plannen van de gemeente, wil deze de vier overgebleven lokaties nog niet bekend maken.

Tijdens de algemene beschouwingen in Simpelveld stelden enkele raadsleden voor het bestaande gebouw toch een politiefunctie te geven, maar dan in een afgeslankte vorm. De Regiopolitie Zuid gaat er van uit dat het gebouw naast het postkantoor wordt afgestoten en via een makelaar wordt verkocht.

Vernielingen begraafplaats

HEERLEN – Op de begraafplaats aan de Weltertuijnstraat in Heerlen zijn diverse vazen, bloembakken, lampen en bloemstukken vernield. De politie ontdekte de vernielingen maandagmiddag en vermoedt dat de vernielingen afgelopen weekend de zijn gepleegd. Er is nog geen aangifte gedaan door nabestaanden.

Lesmotoren uit garage gestolen

LANDGRAAF – Uit een garage aan de Reeweg in Landgraaf zijn gisternacht twee lesmotoren van een rijschool gestolen. De dieven kwamen de garage binnen door twee twee deuren achter in de garage op te breken. De motoren zijn Yamaha's van het type XT 500.

Vrouwen taboe op het toneel

Het was tijdens het zomerfeest in 1934, op 1 september, dat de RK Toneelvereniging St.-Laurentius in Voerendaal in kasteel Cortenbach werd opgericht. Ondanks de Tweede-Wereldoorlog bracht de club in 1944 al de 125ste uitvoering op de planken. St.-Laurentius viert zaterdag het zestigjarig bestaan. Jubilaris en mede-oprichter Sjang Senden wordt dan, samen met vijf toneelvrienden, in de bloemetjes gezet.

DOOR LEON JEURISSEN

VOERENDAAL – „Pastoor Vaessen was erop tegen dat vrouwen op het toneel stonden. Vandaar dat wij de eerste vijf jaren van ons bestaan alleen mannelijke leden telden. Maar in 1939, bij de komst van een andere pastoor, deed het gemengde toneel zijn intrede. In het stuk 'De dochter van Roland' was de eerste vrouwelijke gastrol gereserveerd voor Nelly Gorissen."

Volgens Sjang Senden, medeoprichter van de R.K. Toneelvereniging St.-Laurentius Voerendaal, verliep die verandering verder probleemloos.

Maar de toneelspelende mannen en vrouwen hadden het bijzonder druk. „We speelden enorm veel, van eenacters tot avondvullende producties. De eerste toneeluitvoering was 'Napoleons horloge' in Huize Laurentius."

Het repetitielokaal moest St.-Laurentius in de beginjaren delen met harmonie St.-Jozef en de Burgerwacht. Overdag werd er in het lokaal les gegeven. „Op een dag mochten wij het lokaal niet meer binnen," lacht de 77-jarige Senden. „Een onverlaat had in de ruimte een grote drol geproduceerd. Wij kregen de schuld en lang noemde men ons 'd'r sjietclub'. Later bleek dat het hoofd van de school de boosdoener was geweest. Maar dat is in de doofpot gestopt."

Een ridderrol in het stuk 'Reinhard van Voerendaal' in 1949 bij kasteel Cortenbach staat de diamanten jubilaris nog vers in het geheugen.

„Ik moest te paard de bühne opkomen. Maar het was een volbloed en het dier had temperament. Vlak voor mijn optreden maakte ik op het paard enkele rondjes in het weiland om de viervoeter enigszins te vermoeien."

Senden schudt ondanks zijn hoge leeftijd de teksten en voordrachten nog steeds vloeiend uit zijn mouw. Als chauffeur op de bierwagen van Amstel is hij in Voerendaal geen onbekende. Omdat zijn geheugen hem enigszins in de steek heeft gelaten, moest hij vorig jaar een rol in 'D'r Soekernonk' tot zijn grote spijt teruggeven. Zijn laatste rol was in 1991 in 'Ene nette keel'. Maar als Sinterklaas en kerstman is hij nog regelmatig te bewonderen.

Televisie

De invloed van de televisie zorgde ervoor dat de belangstelling voor het toneel in de jaren zestig behoorlijk terugliep. Ook St.-Laurentius bleef daar niet van verschoond.

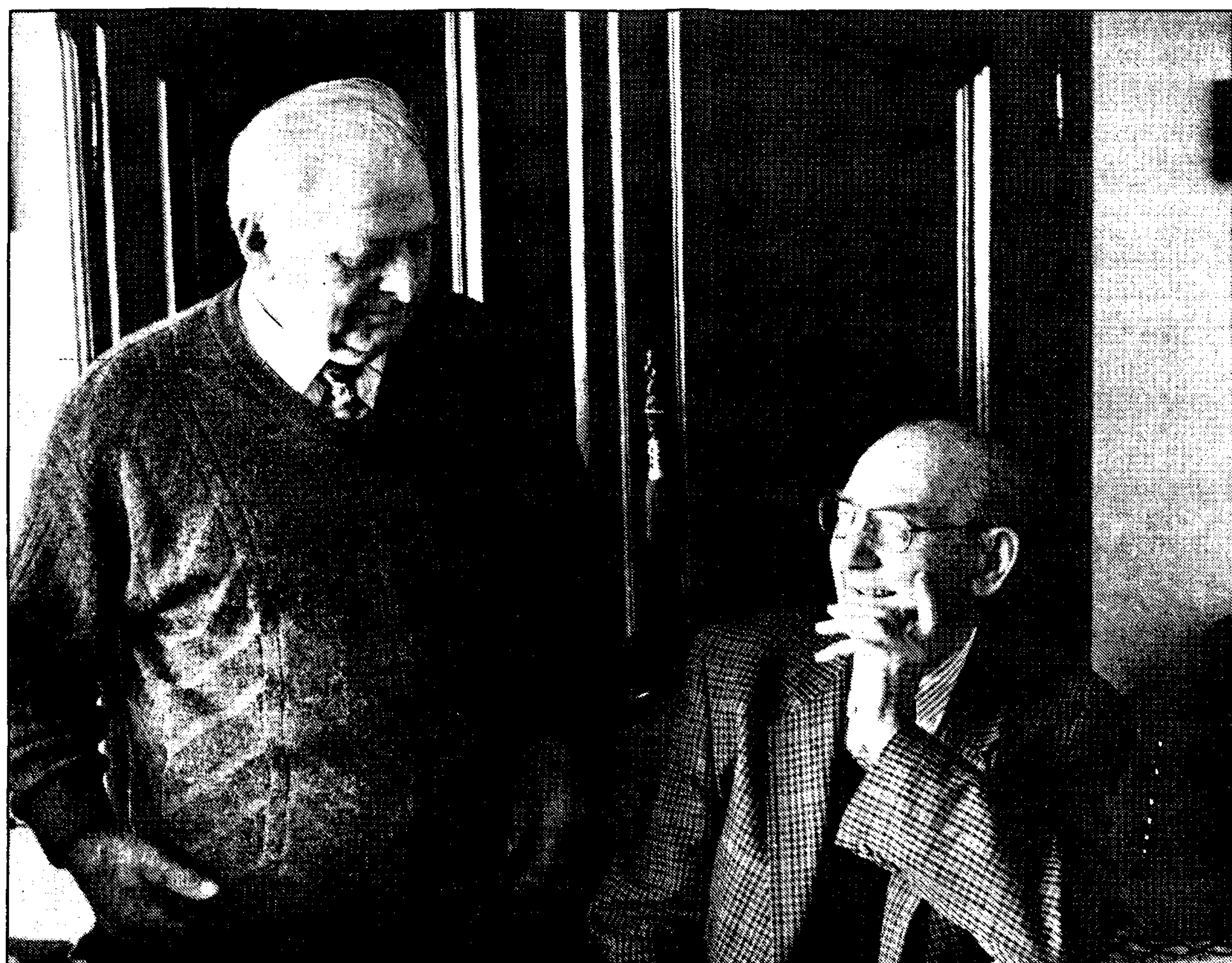
Door het enthousiasme van enkele mensen van het eerste uur, waaronder Sjang Senden en Harry Hermans werd in 1976 de draad weer opgepakt.

Het publiek raakte in die tijd meer geïnteresseerd in dialecttoneel en eigentijdse stukken. „De mensen wilden weer een avondje gezellig uitgaan en lachen; de zorgen van alledag even vergeten. De televisiebeelden zorgden al voor genoeg ellende," vertelt secretaris Siem van Dinther.

De 83-jarige Harry Hermans, 57 jaar lid van St.-Laurentius, maar al zeventig jaar het toneel trouw door eerst lid te zijn geweest van Ardalion uit het Hoensbroekse Lotbroek, speelde in 1981 zijn laatste rol. Als hij de toneelcarrière de revue laat passeren, dan moet hij nog steeds lachen over het omgevallen decor in Houthem, dat de spelers de bühne op de Huls niet konden verlaten of de optredens in bejaardenhuizen waar de bejaarden zich vaak met het stuk bemoeiden.

Zorgen kent St.-Laurentius op dit moment niet echt. De vereniging telt veertig leden. Het vinden van nieuwe bestuursleden is wel moeilijk. „Ik hoop dat de huidige generatie tot inkeer komt en zelf aan de weg gaat timmeren," lucht Van Dinther zijn hart. „Feestvieren willen ze wel, maar dat is ook alles. Ze beseffen niet dat op deze manier veel cultuur verloren gaat."

Het diamanten feest wordt zaterdagmiddag om vier uur ingezet met een mis in de St.-Laurentiuskerk. In het Laurentiushuis is 's avonds van half acht tot negen uur receptie met huldiging van de jubilarissen Sjang Senden en Harry Hermans, alsmede de robijnen jubilarissen Cor Meurders en Ger Leclair, en de zilveren feestelingen Kitty Windmüller-Ramakers en Siem van Dinther. In de weekeinden van 19, 20 en 26, 27 november wordt de jubileumproductie "t Sjwart sjoap' opgevoerd.

● De toneeljubilarissen Sjang Senden (links) en Harry Hermans. Foto: CHRISTA HALBESMA.

Appels

● „Je kunt beter twee kleine appels eten dan één grote," zei hij met grote overtuigingskracht. Op de vragende blik van de aangesprokene vervolgde hij dat een grote appel zo onhandig is. Voor een grote appel heb je al gauw een schil- of fruitmesje nodig en eenmaal eraan begonnen moet je hem ook helemaal opeten. Aan een kleine kun je beginnen wanneer je wilt. In de trein of in de auto, tijdens een wandeling of tussendoor op het werk. Na verloop van tijd krijg je zin in nog een appel en neem je dus de andere kleine. Handig, nietwaar!

Appels 2

● In deze tijd dat de appels in voervloed te koop zijn dient de vraag zich aan welke appels het lekkerst zijn. Het antwoord heeft volgens onze zegsman niets met soort of kruising te maken. De appels van de buurman zijn altijd het lekkerst, lekkerder dan die uit de eigen boomgaard. Over de prikkeldraad klimmen of je door de 'doornen' heg wringen en bij de buurman een appel weghalen maakt het allemaal veel spannender. Zou de boer, al of niet gewapend met een gaffel, de wei in komen en de kwajongens de stuipen op het lijf jagen? Die spanning maakt een appel veel lekkerder. Zoiet als 'honger maakt rauwe bonen zoet' maar dan anders.

Glas

● Bij het verlaten van de winkel laat iemand een glas met pruimen of abrikozen uit zijn handen vallen. Daar ligt het gevaarlijke en glibberige goedje op de stoep. Hij staat er beteuterd bij te kijken. Eigenlijk zou hij de troep wel willen opruimen, maar hoe? Je kun het moeilijk met je handen bij elkaar vegen en in een zak doen. Gevaarlijk met al dat kapotte glas en hoe krijg je je handen schoon. Daarmee is een probleem ontstaan. Straatvegers zijn er tegenwoordig nog nauwelijks. En dus blijft de smurrie maar liggen. Tot ergernis van anderen.

Glas 2

● Iets soortgelijks is het geval bij een botsing tussen twee auto's of van een auto tegen een of ander obstakel. Kapot glas en metaal blijft op straat liggen. Totdat ... Ja, wie ruimt wanneer, wat op?

IJs

● We weten het ook niet meer, in vakantielanden regent het al dagen achter elkaar, maar bij ons is het in november veertien graden en bij vlagen zelfs zulk zacht weer dat je gerust in hemdsmouwen buiten kunt lopen. Persoonlijk zijn we toch wel erg blij dat we onze vakantiedagen grotendeels in juli hebben opgenomen, want een hittegolf - alhoewel ook niet altijd even prettig - is toch altijd te verkiezen boven een zondvloed. Och, alles gaat voorbij moeten we maar denken. Bij een winkel zagen we gisteren krabbertjes liggen om de ruiten van auto ijsvrij te maken. En die leggen ze daar niet neer omdat ze de komende maanden zomerse temperaturen verwachten, denken wij.

Limburgs Dagblad
REGIONALE EDITIE
Wnd-chef regioredactie Joos Philippens
KANTOREN
Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen, tel: 045 - 739911, fax: 045 - 739264.
Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, 6461 ED Kerkrade, tel: 045 - 452932, fax: 045 - 455506.
Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81, 6443 CC Brunssum, tel: 045 - 256363, fax: 045 - 259056.

Vandaag nog modder en zand, morgen groen. GRASZODEN, coniferen, heesters, heide enz. Jawell Tuincentrum. ☎ 045-256423.

SCHUURTJES, tuinhuisjes, hondenhokken v.a. ƒ 195,- bij Ubachs, Eygelshovergracht 39, Kerkrade, telef. 045-460252.

DASSEN, aanhangwagens fabr., verk., verh., onderd., rep. ☎ 045-455088/452501.

Te koop gevr.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Kunst en Antiek

Te k. zeer mooie antieke KAST, vraagprijs ƒ 1.250,-. Telefoon 043-431025.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

De notarissen mr. E.M. Huyben
en
mr. A.H.G. Wagemans
te Geleen

delen hierbij mede dat de openbare verkoop van het woonhuis gelegen te Elsloo, gemeente Stein, Kempken 16, welke openbare verkoop plaats zou vinden op donderdag 10 november 1994 om 15.00 uur in het Maaslandcentrum, te Elsloo, gemeente Stein, Burg. Maenenstraat 45,

géén doorgang vindt.

Gemeente Onderbanken
Voorbereidingsbesluit

De burgemeester van de gemeente Onderbanken maakt ingevolge het bepaalde in artikel 22, lid 2 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening bekend dat de gemeenteraad bij besluit van 27 oktober 1994 heeft verklaard dat een bestemmingsplan wordt voorbereid voor de gebieden, die in het vastgestelde bestemmingsplan Buitengebied 1994 de bestemming natuurgebied hebben verkregen, een bestemmingsplan wordt voorbereid en bij dit voorbereidingsbesluit gelijke voorschriften te geven als bedoeld in artikel 9, sub VI van het vastgestelde bestemmingsplan Buitengebied 1994 met uitzondering van de bepaling onder B, lid f van dit artikel om te voorkomen, dat dit gebied minder geschikt wordt voor de verwerkelijking van de gegeven bestemming;

Dit voorbereidingsbesluit treedt in werking met ingang van 10 november 1994 en ligt vanaf deze datum voor een ieder ter inzage.

De burgemeester van de gemeente Onderbanken,
H.J. Meijers.

GEMEENTE GELEEN

Gedeputeerde Staten van Limburg hebben bij besluit van 20 september 1994, 94/35127M, goedkeuring verleend aan het raadsbesluit van 2 juni 1994, nr. 60, strekkende tot vaststelling van de vierde wijziging van het bestemmingsplan "Algemene herziening middengebeid (B)".

- **de wijziging heeft betrekking op een terrein plaatselijk bekend Norbertijnenstraat 79b.**

Het besluit van Gedeputeerde Staten alsmede de wijziging van het bestemmingsplan liggen met ingang van 10 november 1994 gedurende zes weken ter gemeentesecretarie, kamer 230, ter inzage.

Tegen de vastgestelde wijziging zijn bij Gedeputeerde Staten geen bedenkingen ingebracht. Vorengaande houdt derhalve in dat enkel een belanghebbende, die aantoont dat hij redelijkerwijs niet in staat is geweest zich overeenkomstig artikel 27, eerste of tweede lid van de Wet op de Ruimtelijke Ordening tot Gedeputeerde Staten te wenden, binnen zes weken na heden tegen het goedkeuringsbesluit van Gedeputeerde Staten beroep kan instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Het besluit van Gedeputeerde Staten treedt in werking daags na afloop van de beroepstermijn.

Geleen, 9 november 1994.

Burgemeester en wethouders van Geleen, namens dezen, het hoofd van de afd. Stadsontwikkeling,
J.H.M.G. Beckers

Limburgs Dagblad

sport

C Milan wil Nederlander ruilen voor Alessandro Melli

Ruud Gullit mogelijk terug naar Sampdoria

Van onze verslaggever

NUA – Ruud Gullit keert
Milan zeer waarschijnlijk
r de tweede keer de rug
De voormalig aanvoerder
het Nederlands elftal ver-
st na een half jaar weer
r Sampdoria, de club waar
het afgelopen seizoen grote
mfen vierde. Milan wil
llit graag ruilen voor Ales-
dro Melli, eveneens aan-
er. De ruil met gesloten
rzen moet voor vanavond
en uur zijn afgerond. Tot
tijdstip hebben de Itali-
se clubs de mogelijkheid
selecties voor dit seizoen
te veranderen.

d Gullit scoorde in de vorige
petitie vijftien keer voor Samp-
a en liet zo'n sterke indruk ach-
dat AC Milan hem in de zomer
r in de armen sloot. Hij werd
engehaald als de verlosser,
r op zijn doelpunt in de Super
-wedstrijd tegen Sampdoria na,
hij de hoge verwachtingen niet
ssen.

endien botste hij regelmatig met
ner Capello, die door de slechte
ltaten onder zware druk is ko-
te staan.

nzeker

Amsterdammer maakte in de af-
pen weken een onzekere in-
k. „Ik kan mijn ei niet kwijt. De
g moet aanvallender spelen om
tot mijn recht te laten komen,"
hij zich na de Champions Lea-
-wedstrijd bij AEK Athene ont-
en. De woorden werden hem
t in dank afgenomen op Milanel-

npdoria-trainer Eriksson zag de
speler wegkwijnen tijdens het
el tussen beide topclubs van twee
ken geleden. „Ik kan Ruud wel
rijpen. Bij ons had hij veel meer
heid en was de waardering gro-
,"

de afgelopen veertien dagen is
ter de schermen gewerkt aan
terugkeer van Gullit in de ha-
stad. Spelers als Lombardo,
rchowod, Mancini en Zenga
chten met smart op de rentree
n de de Nederlander.

iefde

de muur langs de weg naar het
iningskamp staat sinds zijn ver-
k: 'Ruud, wij dachten dat het
de op het eerste gezicht was.' De
voelige Gullit zal er zeker met
n glimlach naar kijken, wanneer
zijn terugkeer in Bogliasco viert.

or Sampdoria is de transfer een
nder voordelige affaire. Alessan-
o Melli werd deze zomer voor zes
ljoen gulden van Parma overge-
men. De verhuizing van Gullit
ar AC Milan bracht 'slechts' twee
ljoen op. AC Milan hoopt met
elli de opvolger te hebben gevon-
n voor Van Basten, die nog steeds
et zijn enkel sukkelt en vreest
or zijn voetbalcarrière.

● Ruud Gullit duelleert met Ajacied Ronald de Boer tijdens het duel voor de Champions League. Foto: REUTER

Bayern München trekt weer aan Bergkamp

MüNCHEN – Bayern München heeft de hoop Dennis Bergkamp van Inter te kunnen overnemen kennelijk nog niet opgegeven. Volgens Italiaanse kranten ontmoet de komende dagen een delegatie van de Duitse club vertegenwoordigers van Inter.

Bayern München zou zich inmiddels bereid verklaard hebben het transferbedrag voor de 25-jarige Nederlandse spits te verhogen tot de door de Italianen gevraagde ruim vijftien miljoen gulden.

Vorige week verklaarden manager Uli Hoeness en toekomstig voorzitter Franz Beckerbauer dat zij de hoop op het vastleggen van de oud-Ajacied hadden opgegeven.

Mansdorf houdt nog even stand

ANTWERPEN – De 29-jarige Amos Mansdorf neemt tijdens het toernooi van Antwerpen afscheid van het internationale tennispubliek. De Israëliër, die sinds 1983 deel uitmaakte van het professionele circuit, gaat in zijn vaderland op zoek naar een baan in de zakenwereld. Mansdorf rekte de aanwezigheid in zijn afscheidstoernooi gisteren met tenminste twee dagen.

Hij won zijn eerste ronde-partij met 7-6 6-3 van de Oostenrijker Horst Skoff. Stich is waarschijnlijk de volgende tegenstander voor de 'afzwaaier'. Mansdorf won in zijn twaalfjarige professionele loopbaan zes van de 234 toernooien waaraan hij deelnam. De mooiste overwinning noteerde hij in 1987, in zijn geboorteplaats Tel Aviv. Vorige maand verhinderde de Zuidafrikaan Wayne Ferreira een afscheid in stijl.

Positief gesprek tussen clubs Minor en COV

NUTH – Op initiatief van Minor-voorzitter Leon Pantsers zijn gisteravond delegaties van de voetbalverenigingen Minor en COV voor een gesprek bijeen geweest naar aanleiding van de affaire afgelopen zaterdag tussen Hans Gerrits, speler van COV 2, en scheidsrechter Jo Crombachs. Tijdens de wedstrijd tegen Minor 6 zou de speler de arbiter met de dood hebben bedreigd, maar de voetballer heeft dit inmiddels in alle toonaarden ontkend.

Bij het gesprek gisteravond waren ook vertegenwoordigers van de spelers van beide teams aanwezig. Leon Pantsers verklaarde na afloop dat gebleken is dat 'de banden tussen de beide verenigingen goed zijn en ook goed zullen blijven'. Over de kwestie zelf werden geen uitspraken gedaan. De affaire wordt verder aan de tuchtcommissie overgelaten.

Tevens is er een onderhoud geweest met scheidsrechter Jo Crombachs, die verklaarde dat er 'wat hem betreft geen sprake was van rancune ten opzichte van de betrokken verenigingen'. Hij verkoos de zaak verder over te laten aan de bevoegde instanties. Scheidsrechter Crombachs werd bij het gesprek terzijde gestaan door de heer Martens uit Heerlen, lid van de scheidsrechterscommissie regio 4.

Heaters uit Atlantic Cup

TILBURG – Hatulek Heaters heeft de halve finales van het ijshockeytoernooi om de Atlantic Cup niet gehaald. De Geleense ploeg verloor de wedstrijd in Tilburg tegen Couwenberg Trappers met 11-3 (5-0, 3-1, 3-2). Hatulek Heaters dat een groot aantal spelers miste, was volslagen kansloos. De Brabanders drongen dankzij hun zege door tot de halve eindstrijd van de Atlantic Cup.

België zonder Enzo Scifo

ANTWERPEN – Het Belgisch elftal zal het in de kwalificatierace voor het Europees voetbalkampioenschap in 1996 de komende twee duels zonder middenvelder Enzo Scifo moeten doen. De speler van AS Monaco is in Antwerpen aan een voet geopereerd. Het herstel neemt zes weken in beslag. Scifo mist daardoor de kwalificatie-interlands tegen Macedonië (16 november) en Spanje (17 december).

Hill wil boter bij de vis

LONDEN – Formule 1-coureur Damon Hill heeft bij zijn werkgever Williams voor volgend seizoen een verdubbeling van zijn salaris geëist. De Brit, die met Michael Schumacher in een spannende strijd om de wereldtitel gewikkeld is, verlangt een gage van ruim drie miljoen gulden. „Ik verdien nu nog net zoveel als toen ik testrijder bij het team was," aldus Hill. „Dat moet veranderen. Ik heb tenslotte al negen overwinningen achter mijn naam staan." Hill kan zondag in de laatste GP van het seizoen wereldkampioen worden. Hij moet dan in Adelaide een achterstand van één punt op Schumacher goedmaken.

Wielerfusie in de maak

DEN HAAG – Het verzekeringsconcern Europolis, tot voor kort sponsor van Nederlands sterkste amateurploeg, wil graag een wielerfusie met de Belgische profformatie Collstrop. Directeur Wim de Witte van het Nijmeegse bedrijf heeft oud-PDM-manager Manfred Krikke gevraagd de mogelijkheid van een samensmelting te onderzoeken. Bij Collstrop staan onder andere Gert-Jan Theunisse en Adrie van der Poel onder contract. Door een 'huwelijk' met Collstrop hoopt Europolis volgend seizoen toch vertegenwoordigd te zijn in het profpeloton. Krikke is al enkele maanden bezig met het formeren van een professionele ploeg met een budget van rond de anderhalf miljoen gulden, maar de speurtocht naar het nog ontbrekende half miljoen van een cosponsor was tot nu toe nog niet succesvol.

VfB Stuttgart struikelt over amateurs

MÜNCHEN – Doelman Immel stopte twee strafschoppen. Het was voor de profs van VfB Stuttgart niet voldoende om de kwartfinales van het Duitse bekertoernooi te halen. De amateurs van Bayern München bleken na negentig minuten (2-2), de doelpuntloze verlenging en veertien strafschoppen de betere ploeg.

De amateurs van Bayern jagen in het bekertoernooi de profs de stuipen op het lijf. Na de uitschakeling van bekerhouder Werder en Chemnitz volgde nu Stuttgart.

In de strafschoppenserie leek Stuttgart snel aan de winnende hand dankzij Immel. Zijn ploeggenoten Poschner en Kienle misten echter het doel. De zevende strafschop werd Stuttgart fataal. Dubajic faalde. Oud-prof Hans Pflügler bezorgde Bayern daarna een plaats bij de laatste acht.

Beschermende vader gestraft

DUNEDIN – Een al te beschermende vader is voor een rechtbank in Nieuw-Zeeland schuldig bevonden aan het moedwillig laten struikelen van een jonge rugbyspeler. De rechter in Dunedin achtte bewezen dat de 42-jarige man, wiens naam niet bekend werd gemaakt, een tegenstander van zijn dertienjarige zoon had beentje gelicht.

Op een video-opname, gemaakt door een van de bij de wedstrijd aanwezige toeschouwers, was te zien hoe de vader een been uitstak en de jonge speler deed struikelen toen hij zijn zoon aanviel die op het punt stond een try te scoren.

De man werd veroordeeld tot het betalen van de proceskosten die ruim vijfhonderd gulden bedroegen.

Hiddink: 'PSV heeft verkeerd ingekocht'

NSCHEDE – Guus Hiddink voelt
niet veel voor om eventueel weer
PSV aan de slag te gaan. De
d-oefenmeester, die zojuist is te-
ggekeerd van een oriëntatiereis
or Japan, zei dat tijdens en
reekbeurt op de Hogeschool En-
nede. Volgens hem mist de ploeg
t noodzakelijke fundament. „Er
verkeerd ingekocht. Ikzelf zou
g drie verdedigers aantrekken. In
ijn ogen bezit dit PSV niet de wa-
ns om met Ajax en Feyenoord
nt te kunnen concurreren."

ngezien daarvan staat Hiddink
iet echt te popelen om op de
erdgang aan de gang te gaan. Een
rugkeer van mij stoelt te veel op
ostalgie'. Hij concludeert dat 'nog
ooit een trainer bij een terugkeer
ar zijn oude club beter heeft ge-
esteerd'. Een trainer moet ook
ooit langer dan drie, vier jaar bij
n club zitten, 'want dan is men
ijn trucjes en praatjes wel zat'.

'Op Hawaï bestond publiek alleen uit officials'

Max van Heeswijk: trip met stip

DOOR WIEL VERHEESEN

BAEXEM – Zijn optreden in de Pacific Power, een etappekoers in Australië waar hij vier keer ritwinnaar was, betekende voor Max van Heeswijk de voorlaatste wedstrijd als amateur. Zijn laatste-koers als zodanig reed hij op Hawaï. „Het was een driedaagse," aldus de 21-jarige renner uit Baexem. „Wat mij opviel? Er waren geen toeschouwers. Het publiek bestond bijna alleen uit officials. Waarom de organisatoren dranghekken in de finish hadden geplaatst, was een raadsel. Wij werden in de laatste meters door geen mens gehinderd."

Omdat hij in Nederland gekozen was tot renner van de toekomst en men hem graag persoonlijk de daarbij behorende beker in Den Bosch wilde overhandigen, reed hij de driedaagse niet uit.

Na twee etappes stapte hij in het vliegtuig, dat hem vanuit Honoloeloe via Los Angeles, New York en Parijs terugbracht naar Schiphol.

Hoewel hij het seizoen afsloot als amateur, heeft Max van Heeswijk zich overigens al kennisgemaakt met het gilde van beroepsrenners. Na het WK op Sicilië (hij werd dertiende en bestgeklasseerde Nederlander) kon hij immers als stagiair aan de slag bij Motorola, de Amerikaanse formatie waarbij Hennie Kuiper tot de ploegleiding behoort.

Van Heeswijk nam onder andere deel aan de Ronde van Catalonië ('In een van de etappes werd ik vierde') en enkele eendagswedstrijden. Hij deed het zó goed, dat hij een tweejarig contract bij de Amerikanen heeft kunnen tekenen. Tot zijn circa twintig teamgenoten behoren in 1995 Lance Armstrong, Steve Bauer, Michel Dernies, George Hincapie, Wiebren Veenstra en Axel Merckx.

Prettig

De minironde van Hawaï mag hem als wedstrijd weliswaar niet geïmponeerd hebben, het verblijf aldaar is een prettige herinnering. Allicht, je kunt het slechter treffen. „Trouwens, ook Australië heb ik als een vakantietrip beschouwd. Het algemeen klassement heeft mij geen moment geïnteresseerd. 'Alleen toeslaan als de kans zich voordoet' is mijn devies geweest. Vier overwinningen alsmede de leiderstrui in het punten- en combinatieklassement hebben de trip in alle opzichten toch lonend gemaakt."

De Pacific Power Commonwealth Bank Cycle Classic, zoals de negendaagse etappekoers met start en finish in Canberra voluit heet, was voorafgegaan door een viertal criteriums in de buurt van Sydney. „Met vrijwel hetzelfde deelnemersveld als in de rittenkoers," zegt hij.

De ploegen bestonden uit vijf man. John den Braber, Niels van der Steen, Steven de Jongh en Bob Rasenberg waren zijn teamgenoten. „Wij hadden Websdale Print als sponsor. De vader van Bob Rasenberg fungeerde als ploegleider van ons."

Naast Nederland en een achttal Australische teams waren vijftallen present uit Duitsland (met eindwinnaar Jan Voigt en ex-wereldkampioen Jan Ullrich), Polen, Nieuw-Zeeland, Nieuw-Caledonië, Engeland en Zwitserland.

„Het was nooit eerder gebeurd, dat een renner vier etappes won in de Pacific Power," aldus Van Heeswijk. „Minstens zo mooi vond ik het, dat ik de zwaarste rit op mijn naam kon schrijven. Den Braber en De Jongh zijn ieder één keer etappewinnaar geweest."

In negen dagen kreeg het peloton vijftien etappes voor de wielen. Meestal eerst een rit in lijn en enkele uren later in de aankomstplaats nog een criterium.

● Max van Heeswijk, prettige herinneringen aan Australië en Hawaï. Vanaf volgend jaar is de renner uit Baexem prof bij Motorola. Foto: JEROEN KUIT

Kangoeroes

„De wedstrijd was perfect georganiseerd. Alleen het ontbijt was voor ons, Europese renners, even wennen. Geen spaghetti en dat soort zaken. Voor het overige hadden wij niet te klagen. Interessant was het uiteraard ook als je tijdens de koers opeens kangoeroes zag."

Max van Heeswijk, die dit jaar vooral in de Ronde van Oostenrijk en zijn vier etappezeges in de hooggenoteerde Rheinland-Phalz Rundfahrt de aandacht op zich vestigde, moet zich over drie weken alweer melden in Texas. Daar komt de Motorola-ploeg gedurende veertien dagen bijeen.

Golf

„Het is bedoeld is om de nieuwelingen kennis te laten maken met de renners, die reeds langer voor het team uitkomen. Van Hennie Kuiper heb ik begrepen, dat er zowel golf als surfen op het programma staat. Best leuk om eens iets anders te doen dan op de fiets te zitten."

Schatrijke voorzitters

ROME - De clubs in het Italiaanse voetbal staan er over het algemeen financieel zeer slecht voor. Veel beter vergaat hun voorzitters. Uit cijfers van de Italiaanse belastingdienst over 1993 blijkt dat Silvo Berlusconi, de Italiaanse premier en voorzitter van AC Milan, een privé-vermogen van bijna 25 miljoen gulden heeft opgegeven. Daarnaast heeft hij aandelen in twintig naamloze vennootschappen, bezit hij acht huizen in Milaan en vier motorjachten.

Gianni Agnelli, voorzitter van Juventus, had vorig jaar een privé-vermogen van 8,5 miljoen gulden. Verder bezit hij drie jachten, een zeilschip, drie huizen, grote stukken land en dertien auto's. Verder is Agnelli aandeelhouder van negen grote bedrijven.

Het vermogen van Vittorio Cecchi, voorzitter van Fiorentina, was wat bescheidener. Hij gaf een privé-vermogen van acht ton op. Cecchi is eigenaar van een aantal huizen in Rome en Florence en aandeelhouder van elf bedrijven.

Perikelen in poolbiljart

GELEEN - De Geleense poolbiljartvereniging Spoorzicht heeft schriftelijk het vertrouwen in het bestuur van de Nederlandse Poolbiljartbond opgezegd. De club is het niet eens met de gang van zaken rond onder andere de toekenning van een rankingtoernooi. Ook vindt Spoorzicht dat het bondsbestuur te veel macht naar zich toetrekt. Inmiddels heeft het bestuur een evaluerend gesprek gehad met een aantal clubs. Zondag is er in Brunssum een boeteplichtige vergadering geweest waarin de perikelen opnieuw worden besproken. Spoorzicht beraadt zich nog of het dan de vertrouwenskwestie formeel aan de orde zal stellen.

Omkoping in Frans voetbal

PARIJS - Het Franse voetbal staat opnieuw onthullingen over omkoopschandalen te wachten. Jean-Pierre Bernes, de voormalige rechterhand van Bernard Tapie bij Olympique Marseille, heeft aangekondigd nieuwe voorbeelden van corruptie naar buiten te brengen. Bernes die als een van de hoofdschuldigen werd aangewezen in het omkoopschandaal rond de wedstrijd Valenciennes-Olympique, zegt in een interview met France Football over bewijzen te beschikken van andere omkoopschandalen.

Golfer Muntz naar slotronde

MONTPELLIER - Met de derde ronde in 73 slagen heeft de Brabantse golfer Rolf Muntz zich in Montpellier geplaatst voor de slotronde van het kwalificatietoernooi voor de Europese Tour. Hij zakte in het tussenklassement wel van de 15e naar de 25e plaats in de algemene rangschikking. De beste 75 van de 175 spelers plaatsen zich voor de vierde en laatste ronde. Slechts veertig spelers van hen krijgen vandaag voor een jaar startrecht in de Europese Tour waar in 37 evenementen 73 miljoen gulden te verdienen is.

Everton stuurt manager weg

LONDEN - Everton heeft manager Mike Walker ontslagen. Hij was pas tien maanden in dienst van de Engelse club. Walker, die in januari overkwam van Norwich City, heeft op Goodison Park tot nu toe weinig succes gekend. In de 34 competitie- en bekerwedstrijden onder zijn leiding won Everton slechts zes maal. Walker is de tweede manager binnen acht dagen die is ontslagen in de Engelse competitie. Vorige week moest de Argentijn Ossie Ardiles het veld ruimen bij Tottenham Hotspur.

Toto 44. Eerste prijs: 5 winnaars, ieder bruto *f* 2.895,60. Tweede prijs: 103 winnaars, *f* 93,70. Derde prijs, 931 winnaars, *f* 25,90.

Lucky 10 van gisteren: 2 - 4 - 6 - 8 - 12 - 19 - 20 - 23 - 27 - 44 - 49 - 51 - 52 - 63 - 67 - 68 - 73 - 76 - 77 –80.

VANDAAG
17.00-17.15 Dld 2: Sport Heute.
18.39-18.47 Ned 2: Sportjournaal.
18.45-19.10 RTL Television: Sport.
20.35-21.54 Ned 3: Studio Sport.
22.16-22.34 Ned 2: Sportjournaal.
23.30-00.00 RTL 4: Sport.
00.03-01.03 Ned 3: tennis, ECC-toernooi van Antwerpen.

Reker met Willem II op Kaalheide ● MVV ontspannen naar PSV

Roda JC zet zich schrap

KERKRADE - Roda JC staat vanavond (20.00 uur) op Kaalheide voor de taak de tweede plaats op de ranglijst in de eredivisie te verdedigen. Tegenstander in Kerkrade is Willem II, de club van oud-Roda JC-trainer Jan Reker. MVV heeft de uitwedstrijd tegen PSV voor de boeg.

Roda-trainer Huub Stevens moet het stellen zonder Marco van Hoogdalem en René Trost, die beiden geschorst zijn. Verder ontbreekt tegen Willem II uiteraard de langdurig geblesseerde Tijjani Babangida.

De Nigeriaan is inmiddels wel zover hersteld, dat hij wellicht in de loop van volgende week de groepstraining kan hervatten. Kleine vraagtekens staan achter het meespelen van Max Huiberts en Raymond Atteveld, die belden met een lichte enkelblessure kampen.

Huub Stevens rekent ook vanavond weer op de steun van het publiek. „Roda JC leeft weer bij de mensen. Het publiek heeft dit jaar veel leuke wedstrijden kunnen zien op Kaalheide. Ik hoop dat de fans ons ook vanavond niet in de steek zullen laten."

Blessures

„Het begint bij te trekken," constateert Sef Vergoossen aan de vooravond van de ontmoeting tegen PSV. Onderwerp van gesprek voor de belangrijke uitwedstrijd is het blessurelijstje in De Geusselt. Thal, Maes, Haeldermans, Hofman geblesseerd en Yvo Joordens geschorst. „En achter de naam van Raymond Libregts zet ik een groot vraagteken," aldus de MVV-trainer.

Waar Vergoossen en zijn selectie de fysieke problemen proberen het hoofd te bieden, werkt 'interim' Kees Rijvers op De Herdgang voornamelijk aan mentale kwesties.

● *Max Huiberts volgt de beweging van Ajacied Finidi George. Over het meespelen van de Roda JC'er vanavond in de thuiswedstrijd tegen Willem II bestaat nog onzekerheid.* Foto: DRIES LINSSEN

Vanavond zal blijken waar de schoen het meest wringt.
„Druk maken doen we ons niet. Dat ligt al jaren achter ons. Toen," en Vergoossen spreekt dan over de beginjaren van zijn activiteiten in het betaald voetbal bij MVV, „waren we af en toe in staat om een verrassing tegen een topploeg te bewerkstelligen. Nu heeft elke topploeg het altijd moeilijk met ons."

Dat PSV nog steeds een topploeg is, daarvan is niet alleen de MVV-coach overtuigd. Desondanks heeft MVV altijd goed gepresteerd aan de Frederiklaan. De laatste versie van PSV-MVV ging weliswaar met 4-2 verloren, maar de miljoenformatie moest eerst de absolute uitblinkers Scheepers en Hofman uit de wedstrijd beuken en een 0-2 achterstand wegwerken, om tot die score te kunnen komen.

Kracht

„Hofman is nog steeds niet op zijn oude niveau na die zware enkelblessure," weet Vergoossen. „Twan Scheepers daarentegen functioneert bijzonder goed in de aanvalslijn." Hij stelt zijn medespelers en vooral Richard Roelofsen in staat te scoren. Net zoals hij dat in het verleden bij PSV Romario liet doen en bij MVV Erik Meijer liet profiteren. Dat is de kracht van Twan. Sleuren en sjouwen. Als hij daarnaast nog af en toe scoort zoals afgelopen weekeinde, is dat mooi meegenomen."

● *Oud-international Jan Wouters houdt rekening met een voortijdig einde van zijn loopbaan.* Foto: DRIES LINSSEN

Wouters somber over toekomst

EINDHOVEN - PSV moet het de komende drie maanden zonder Jan Wouters stellen. De middenvelder van de zwalkende Eindhovense eredivisieclub is in Geldrop geopereerd aan de rechterknie. Er zijn stukjes kraakbeen uit het gewricht gehaald. Over zes weken kan Wouters (34) volgens clubarts Van den Hoogeband voorzichtig de training hervatten. „Maar ik kan niks garanderen." Ook Wouters zelf is niet echt optimistisch gestemd. De oud-international houdt rekening met een voortijdig einde van zijn indrukwekkende loopbaan.

Wouters na de operatie: „Je moet reëel zijn. Op mijn leeftijd kan dit het begin van het einde betekenen. Na deze operatie kan niemand mij verzekeren dat alles goed komt."

Wouters werd gisteren voor de derde keer aan de rechterknie geopereerd. „De voorgaande twee keer was het de meniscus. Toen is alles goed hersteld. Nu moet je maar afwachten. Kraakbeenslijtage is toch iets anders."

Ongelegen

De blessure komt niet alleen PSV, maar ook Wouters zelf uiterst ongelegen. „Ik was juist zo blij, na overleg met trainer Rijvers, mijn plaats centraal op het middenveld terug te hebben. Maar we moeten er ook weer niet te dramatisch over doen.

Er is heus wel iemand voorhanden die mijn plaats wil overnemen. De ploeg kan de problemen ook zonder mij wel oplossen."

Baan in Tunis te traag voor Wassen

TUNIS - Rogier Wassen houdt het Tunesisch satellitecircuit verder voor gezien. Net als tijdens zijn eerste optreden verloor de Limburgse tennisser ook de openingspartij van het tweede toernooi in Tunis. Deze keer was de Oostenrijker Markus Hipfl met tweemaal 6-3 de meerdere op de trage Mateko-baan. Wassen: „Na dit resultaat heeft het voor mij geen zin om nog langer in Tunis te blijven. Ik stond goed te spelen, maar op deze baan leverde dat geen effect op."

Wassen keert terug naar Nederland om een nieuw programma samen te stellen. Eerder won hij het circuit in Engeland, maar in Tunis bleef hij teleurstellend puntloos.

Sjeng Schalken vertrekt vandaag weer naar het buitenland. Deze keer niet alleen, maar in gezelschap van Jan-Willem van Hulst die voortaan als zijn coach zal fungeren. Schalken is direct toegelaten tot het hoofdtoernooi van Glendale.

Voor de volgende challengertoernooien, in het Mexicaanse Guadalajara en het Amerikaanse Naples, is dat nog niet zeker.

Wesselink bedwingt Tsjizjov

DEN HAAG - Titelverdediger Alexei Tsjizjov wacht tijdens het WK dammen in Den Haag na drie ronden nog steeds op zijn eerste overwinning. Ook Wieger Wesselink bezweek niet onder de druk en stuurde dapper aan op een remise, waardoor Tsjizjov inmiddels drie punten achterstand heeft op Guntis Valneris die met de maximale score van zes punten leidt. De Let nam alleen de leiding doordat medekoploper Merins uit Duitsland een nederlaag leed tegen de Senegalees Ba.

De ouverture van het duel tussen Wesselink, de Nederlandse kampioen van vorig jaar, en zesvoudig wereldkampioen Tsjizjov bood weinig nieuws. „De opening was wel bekend," aldus Wesselink, „maar in het vervolg werd ik toch vaak verrast door de voortzettingen van Tsjizjov."

● *Wereldkampioen Alexei Tsjizjov, nog zonder overwinning.*

Wesselink stond in de tijdnoodfase onder druk en moest op de 49e en 50e zet moeilijke beslissingen nemen. Hij maakte echter geen fouten en sleepte een verdienstelijke remise van het bord.

VOETBAL

Duitsland, achtste finales DFB-beker. FC Kaiserslautern-Fortuna Köln 7-3, Bayern München (ama) - VfB Stuttgart 2-2 nv, Bayern wint na strafschoppen.

BADMINTON

Hong Kong. Mannen, 200.000 gulden. Eerste ronde: Van Dijk-Cham Ka Man 15-4 15-6.

DAMMEN

Den Haag. WK mannen, derde ronde: Tsjizjov-Wesselink 1-1, Durdyev-Schwarzman 1-1, Koeperman-Clerc 1-1, Galasjov-Burleson 1-1, Wiersma-Jansen 1-1, N'Diaye-Baljakin 1-1, Cissé-Aman 1-1, Alias-Valneris 0-2, Ba-Merins 2-0, Gantwarg-Milsjin 1-1. Stand: 1. Valneris 6, 2. Ba 5, 3. Baljakin, Jansen, Merins, Schwarzman en Wiersma 4, 8. Burleson, Clerc, Durdyev, Gantwarg, Koeperman, Milsjin en Tsjizjov 3, 15. Aman, N'Diaye en Wesselink 2, 18. Cissé en Galasjov 1, 20. Alias 0.

TENNIS

Antwerpen. Mannen, 1,8 miljoen gulden. Eerste ronde: Fromberg-Boetsch 7-6 6-7 6-4, Yzaga-Thoms 6-2 7-6, Reneberg-Wheaton 7-6 6-7 6-1, Palmer-Forget 7-6 6-3, Pioline-Woodforde 7-6 6-3. Dubbelspel, eerste ronde: Davids/Lareau -Zelde/Flegl 6-2 6-3, Oosting/Jarryd-Krajicek/Rafter 3-6 6-3 7-6, Kulti/Larsson-Black/Stark 6-7 6-3 6-4, Delaitre/Grabb-Luke Jensen/Reneberg 6-4 6-2.

Moskou. Mannen, 1,8 miljoen gulden. Eerste ronde: Volkov-Damm 4-6 6-3 7-6, Ferreira-Gilbert 6-4 6-4, Steeb-Braasch 7-6 7-5, Mronz-Tsjesnokov 6-4 6-7 7-5, Kafelnikov-Rehmann 3-6 6-2 6-1, Eltingh-Renzenbrink 5-7 7-6 6-3.

Buenois Aires. Mannen, 500.000 gulden. Eerste ronde: Carlos Costa-El Aynaoui 3-6 6-2 6-4, Corretja-Filippini 7-5 6-0, Berasategui-Jonsson 6-1 6-3, Squilari-Davin 2-6 6-4 7-6.

Philadelphia. Vrouwen, 1,2 miljoen gulden. Eerste ronde: Pierce-Ignatieva 6-0 6-1, Raymond-Cacic 2-6 7-6 7-5, Zvereva-McGrath 6-4 6-3, Rubin-Frazier 6-1 6-1, Fendick-Werdel 6-2 6-4, De Lone-Paz 6-3 6-2.

Soerabaja. Vrouwen, 170.000 gulden. Eerste ronde: Wagner-Feber 6-4 6-2, Varmizova-Goodridge 6-3 6-4, Bobkova-Guse 7-6 6-4, Jaggard-Nagatsuka 7-5 6-4, Tejakusuma-Kijimuta 7-6 6-4, Studenikova-Hoeller 6-4 6-3, Paulus-Schett 7-5 opgave, Zivec-Sutrisno 6-1 6-3, Susan-Miyauchi 6-0 6-3, Martinek-Chernovita 6-0 6-0, Richterova-Bergerow 6-3 4-6 6-3, Park-Grande 7-6 6-2, Wang-Panova 6-1 6-4.

Programma betaald voetbal

Vandaag 19.30 uur
Ajax-FC Groningen
NAC- GA Eagles
PSV-MVV
RKC-Volendam
Roda JC-Willem II (20.00 uur)
Vitesse-FC Utrecht
Morgen 19.30 uur
Feyenoord-NEC

Ajax	9	8	1	0
Roda JC	11	6	5	0
Feyenoord	10	6	3	1
FC Twente	9	5	4	0
PSV	11	6	2	3
MVV	10	5	2	3
FC Utrecht	9	4	2	3
Willem II	10	4	2	4
Vitesse	10	2	5	3
Sparta	11	3	3	5
Heerenveen	11	4	1	6
NEC	9	3	2	4
NAC	10	2	4	4
Groningen	11	2	4	5
Volendam	11	1	5	5
GA Eagles	11	1	5	5
RKC	10	1	3	6
Dordrecht '90	11	0	5	6

BELGIE
Vandaag 20.00 uur
Lommel-Standard Luik
Lierse-Charleroi
Aalst-Sint Truiden
Anderlecht-Mechelen
Beveren-Antwerp
Seraing-Club Brugge
Cercle Brugge-Oostende
Ekeren-RWDM
Club Luik-AA Gent

Vandaag 20.00 uur
Scheidsrechter Van der Ende

Roda JC (opstelling): Hesp, De Kock, Atteveld (?), Luijpers, Luer, Doomernik, Van Galen Graef, Huiberts (?).
Willem II (opstelling): Van Meijs, Hofstede, Smits, Boge Gastel, Feskens, Van Hintum, Sylla, Van Arum.

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter Wegereef

PSV (opstelling): Menzo, Pro Dirkx, Valckx, Fuchs, Linskens, Numan, Nilis, Ronaldo, Zenden.
MVV (selectie): Van Duijnhov Grinsven, Sanders, Van Wissen, Benneker, Delahaye, Van As, Lanckohr, Libregts of Salamat, Scheepers, Roelofsen, Balarabe mat.

Fors verli Limburgs reservetea

AMSTERDAM - Het twee van Fortuna Sittard was in ste helft van het competitie gen de Ajax-reserves gelijk aan de tegenstander, maar de rust door de knieën en met 7-0. De Sittardenaren Amsterdam aanvankelijk de kansen kregen, werden na e uur op achterstand gezet do ser.

Na de rust kampte een aant tunezen met krampverschij Ajax profiteerde daar mete Binnen vijf minuten tilde voorsprong via Wijnhard, Brom en Kanu naar 4-0. In fase deden Wooter, Van d (strafschop) en Van de Bro nog drie treffers bovenop.

De wedstrijd MVV 2 - F Bosch 2 eindigde in een ont de 6-0 nederlaag voor de trichtenaren. De combinati ten bij MVV van geen kant Janssen miste bij de stand 4- een strafschop. Voor Den scoorden Matadi (2x), Ben Mulders (2x) en Kurvers.

res. eredi

FC Twente 2 -Heerenveen 2
Ajax 2 -Fortuna S. 2

Sparta 2	7	5	1	1
PSV 2	6	3	3	0
Ajax 2	6	3	2	1
Vitesse/Ar. 2	6	4	0	2
Heerenveen 2	8	3	2	3
Feyenoord 2	7	4	0	3
FC Twente 2	8	3	1	4
FC Utrecht 2	7	2	2	3
Roda JC 2	7	2	2	3
Willem II 2	8	3	0	5
Fortuna S. 2	8	2	1	5
Den Haag 2	6	1	0	5

Programma donderdag 19.30 uur:
FC Utrecht 2-Den Haag 2
Vitesse 2-PSV 2
Roda JC 2-Sparta 2
Feyenoord 2-Willem II 2

Programma dinsdag 15 nov. 19.30
FC Utrecht 2-Sparta 2
Den Haag 2-Vitesse 2
PSV 2-Ajax 2
Fortuna 2-Feyenoord 2
Willem II 2- FC Twente 2
Heereveen 2-Roda JC 2

sport

● VOETBAL - Klaus Topp volgt Jürgen Gelsdorff als van Bundesligaclub VfL B op. Gelsdorff nam ontslag bij gradatiekandidaat. De 43- Toppmöller werd in april bi tracht Frankfurt ontslagen.

● VOETBAL - In de hoofdkl worden zondag twee wedst ingehaald: Geldrop/AEK-D en Halsteren-Roermond.